

GORENJSKI GLAS

Bomo kmalu žejni

celo vode?

Zgodovina, ki zlorablja
zgodovinski spomin,
podžiga prepirlalske
strasti

Različnost je del človekove narave

Temeljna banka Gorenjske

Ijblijanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Strah za oblast in stolčke

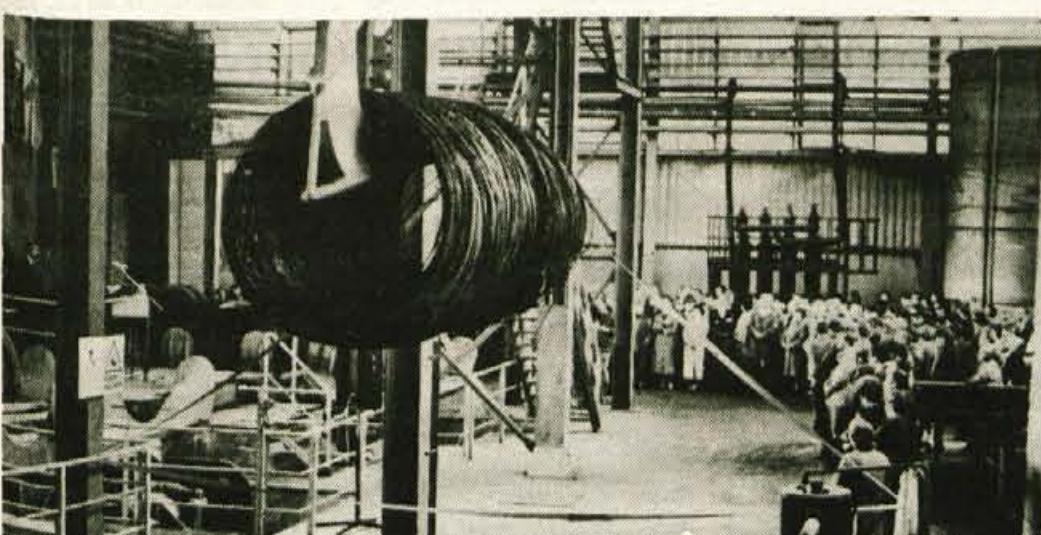
Kar precej časa je govorjenje o političnem pluralizmu osrednja tema raznih sestankov, plenumov in simpozijev od federacije navzdol in kočovelj posluša nekatere "napredne" razlagalce, dobiva vtip, da je pluralizem ta čas pač tema, o kateri je treba govoriti, ne glede, koliko je v poplavi besed iskrenosti in razumevanja bistva nujnih sprememb v politiki in gospodarstvu. Gre namreč za usodno povezavo obeh področij našega življenga, ki ne preneseta več le kozmetičnih sprememb in dodajanja pridevnika "socialističen", ustvarjanja umetnih konstrukcij, kot na primer nestrankarski pluralizem, ki jih politična znanost še ni raziskala in v svetu takšni modeli še niso nikjer preizkušeni, ter razmišljajo, da bomo s proščanjem raznih alternativnih gibanj že zadeli srčico resničnega pluralizma. Na kozmetiko skuša še danes marsikdo igrati, čeprav so nas v preteklosti te igre drago stale in pristali smo tam, kjer smo. Nobena gospodarska reforma nam ni uspela, ker nismo speljali tudi političnih. Obe pa sta, po bogatih izkušnjah sveta, steba sodobne civilizacije, koi pravi temu Viktor Žakelj. Če smo bili nekdaj v svetu spoštovani zaradi korajnih reform načel realnega socializma in smo bili tudi tem državam vzor, smo danes zaostali.

Naloga slovenske družbe in njenih ustvarjalnih sil je uveljavljjanje pluralnosti v lastnem in jugoslovenskem interesu, je bil sklep zadnjega zasedanja republike konference SZDL, tudi za

ceno slovesa od oblastnega monopola in stolčkov, na katerih eni in isti obrazi, brez konkurenčne ali opozicije, sedijo že leta in leta. V Jugoslaviji je gospodarska struktura celih območij izključno rezultat politične volje, zato še naprej težnje po močni državi in leninističnem konceptu partije, ki naj skrbi za "pravično" delitev novoustvarjene vrednosti. Pluralizem zato majuje temelje države, političnega sistema in veljavne ideologije, zato ideoške diskvalifikacije pluralizma, vreščanje o nelegitimnosti in nelegalnosti. Tržnemu gospodarstvu in gospodarskemu pluralizmu sedaj nihče več ne more (in ne upa) oporekat, zato pa so se sedaj odpri strnili zoper političnega.

Ce se sedaj ob političnem pluralizmu prepletejo površinske rešitve s težnjami spremeniti čim manj na eni in zahteve po uvedbi klasičnega strankarstva na drugi strani (slednje nam je uspelo po vojni temeljito očerniti in vlti strah pred strankami, čeprav so stranke še vedno najbolj preverjena in pogosta oblika pluralizma), potem je treba v tem trenutku ohraniti tretzno presojo. Slovenci smo za pluralizem ekonomsko in duhovno zreli. Razvijajmo ga brez velikega pompa in za zdaj kar znotraj veljavne ustawe, ob tem pa je treba pluralizem vgrajevati v volilni sistem, upoštevati ga je treba pri volitvah prihodnje leto, ob in po katerih nam bo lahko marsikaj jasneje. Prve korake smo naredili, moramo še naslednje.

J. Košnjek

Nova lužilnica v jeseniški Železarni - Ob letošnjem prazniku dela so v žičarni jeseniške Železarne pravili slovesnost ob obratovanju sodobne lužilnice. Ta je v zadnjih letih ena izmed treh največjih investicij Železarne in pomeni kvalitetnejše izdelke, ob petkrat manjši porabi kisline bodo stroški luženja znatno nižji, kislina pa ne bo več onesnaževala Save. Lužilnica, ki ima poleg tehnološkega tudi izrednega ekološkega pomena, bo zdaj tri mesece poskusno obratovala, nato pa bodo lužili okoli 100.000 ton lužilne žice letno. V njej lužijo svitke toplo valjane, žarjene in patentirane žice ter žice za jeklovlek, testno pa lužijo tudi pločevino. - D. S. - Foto: F. Perdan

Gerhard Hochmuth

Gorenja Sava bo odličen skakalni center

Kranj, aprila — Na Brdu pri Kranju so bila pred dnevi zasedanja raznih odborov mednarodne smučarske zveze (FIS) za skoke. Zbrani so bili praktično vsi vodilni smučarski delavci FIS za skoke, med njimi tudi podpredsednik komiteja za skoke FIS g. Gerhard Hochmuth, profesionalni koordinator za skoke pri FIS g. Danillo Halonen, predsednik odbora FIS sodnikov in tehničnih delegatov g. Hans Ostler, vodja tekmovanja za evropski pokal g. Franz Sigut in drugi.

Več funkcionarjev mednarodne smučarske zveze si je ogledalo tudi smučarski ska-

kalni center na Gorenji Savi (otvoritev bo 25. junija letos). Eden najuglednejših FIS funkcionarjev g. Hochmuth je po ogledu skakalnega centra SSK Iskra - Delta - Triglav dejal:

»Izgradnja takšnega centra s sistemom petih plastičnih skakalnic je za jugoslovenski skakalni šport velika pripombe. Ko boste vsa dela opravili, tako kot še načrtujete, bo to nedvomno najkvalitetnejši in najlepši skakalni center v Jugoslaviji. Po načrtih ing. Janeza Goriška so klubski delavci delo dobro opravili, čeprav ni bilo lahko. Tudi najtežavnejše delo pri

izpeljavi spodnjega radiusa v iztek so povsem uspeli, tako da je tudi velika skakalnica (K-65 m) varna in primerna za trening in tekmovanje za vse skakalce. Čestitam klubskim delavcem ekipnega državnega prvaka v skokih, tekmovalcem in njihovim staršem za ogromno vloženega prostovoljnega dela, saj so glede tega verjetno edinstveni primer v svetu. Upam, da bo klub in s tem mesto Kranj s kvalitetno mednarodno prreditvijo ob koncu junija dobro slavil velik uspeh v skoraj 45-letni zgodovini kluba.«

J. J.

Ljubljana, 4. maja - V Poslovnu centru Iskre so predstavniki zahodnonemškega koncerna Siemens in Iskre slovesno podpisali družabniško pogodbo o ustanovitvi mešanega podjetja Iskra Tel, ki posluje v okviru združenega podjetja Iskra Telekom v Kranju (donedavna Telematika). V imenu Siemensa sta pogodbo podpisala g. Hart iz neposrednega vodstva koncerna in g. Plehwe, direktor izvoznega trženja, v bavarski delegaciji, ki se je več dni mudila na obisku v Sloveniji pa je bil tudi novi bavarski državni minister za gospodarstvo in promet August R. Lang, iz Iskre pa Blaž Kavčič, v.d. glavni direktor zdržanega podjetja Iskra Telekom. Za Iskro je to vsekakor izjemno pomemben dogodek, saj je sodelovanje s Siemensom, eno od trdnajvečjih svetovnih telekomunikacijskih firm, dolgoročno naravnano, zato ne predstavlja le koristne poslovne, temveč tudi strateško odločitev, povezava pa ne bo le licenčna, temveč tudi kapitalna, Iskra Tel pa je prva lastovka nove jugoslovenske zakonodaje o podjetjih in o skupnih naložbah. Foto: G. Šink (več na 3. strani)

Kmetijska šola v Kranju ima svoje posestvo

S posestvom v Strahinju pri Naklem je šola dobila precej boljše možnosti za delo.

Kranj, 3. maja — Gorenjska bo znova dobila sodobno srednjo kmetijsko šolo. Imela jo je sicer že do leta 1939 v Poljčah pri Begunjah, a so jo leta 1968 zaradi tedanje kratkovidne politike zaprli. Njeni prostori so pozneje pre-

uredili za potrebe republiškega centra za obrambno usposabljanje, zato so morali potuk kmetijstva organizirati drugje, ko so razmere pokazale, da je kmetijska šola na Gorenjskem spet potrebna.

Leta 1981 so izobraževanje za kmetijsko usmeritev zauptali mlekarški šoli v Kranju, ki je bila po stroki najbližja. Šolski okoliš kranjske šole za kmetijstvo so pred dvema

letoma z Gorenjske razširili še na ljubljansko območje, kar ji daje precej večje zadeje. Možnosti za praktično delo in s tem pogoj za verifikacijo pa si je šola pridobila s svojim posestvom, ki ga je pred kratkim dobila v Strahinju pri Naklem. Tam nameščajo sčasoma urediti zgledno družinsko kmetijo.

L. S.

Novo vodstvo države — 15. maja

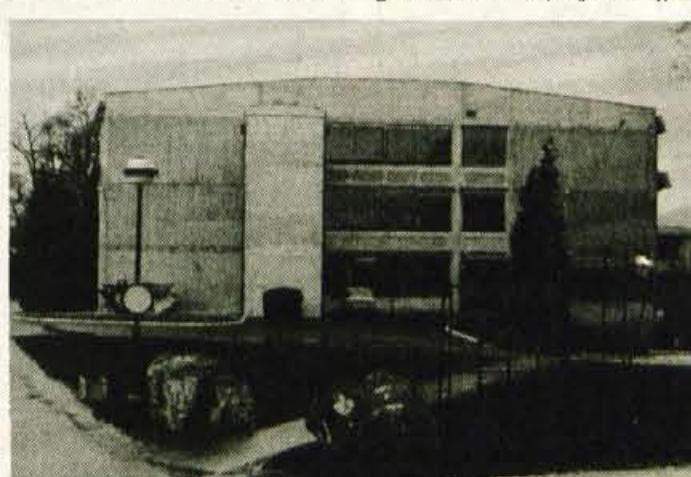
Beograd 3. maja (Tanjug) — Novo predsedstvo SFRJ, ki bo vodilo državo v naslednjih petih letih, bodo razglasili 15. maja na skupni seji zveznega zbora in zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ, ki jo je prav zato

sklical predsednik skupščine Dušan Popovski.

Član prihodnjega kolektivnega voditelja države bodo dr. Janez Drnovšek (Slovenija), dr. Borisav Jović (Srbija), dr. Dragutin Zelenovič (Vojvodina), dr.

Stipe Šuyar (Hrvaška) in Nenad Bučin (Črna Gora). Svoje predstavnike v predsedstvu SFRJ morajo izvoliti še v Bosni in Hercegovini, Makedoniji in na Kosovu.

Volitve članov predsedstva SFRJ v makedonski in bosanskohercegovski skupščini bodo ponovili, ker prvotno predlagani kandidati niso dobili potrebnega števila glasov v prvem volilnem krogu. Volitve članov predsedstva SFRJ s Kosova pa zamudijo zaradi znanih političnih dogodkov minulega in v začetku tega leta. Dokler ne bodo izvolili novih predstavnikov, jih bodo v državnem vrhu zastopali predsedniki republiških predsedstev oziroma pokrajinskega predsedstva.

Bled, 26. aprila - V osnovni šoli prof. dr. Josipa Plemila na Bledu so v sredo slavnostno odprli obnovljene in nove prostore, ki bodo ob normalnem prilivu otrok vsaj za nekaj desetletij rešili prostorsko stisko šole, učiteljem in učencem pa omogočili, da bodo prešli na pouk v eni izmeni. Šola je s prizidkom, z nadzidavo in z obnovo starih prostorov veliko pridobil: dvanajst novih učilnic za razredni pouk, kabinete, večnamenski prostor, knjižnico, manjšo telovadnico z okoli 270 kvadratnimi metri površine, prenovo kuhinjo, jedilnico, zborno ambulanto, zadostno število garderob... Gradnja novih in obnova starih prostorov je stala 4,8 milijarde dinarjev, ki so jih v občini zbrali z združitvijo dela amortizacije radovljiskih osnovnih šol in s prispevkom iz bruto osebnih dohodkov zaposlenih v občini. - C. Z., foto: F. Perdan

**JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR**

Devet let kasneje

Včeraj je minilo devet let od Titove smrti. Njemu v spomin so pet minut čez tretjo po državi zatulile sirene, naš uskdanji korak pa je za minuto zastal. To je dolžno spoštovanje do človeka, s katerim je bila Jugoslavija desetletja neločljivo povezana.

Tito danes za Jugoslovane ni več tisto, kar je bil včeraj. V enem delu države so ob sklicevanju nanj in nošenju ter dvigovanju njegovih stlik stresali nanj hvalo in gnev, ga krivili za potese, ki so dali enim narodom preveč svobode in samostojnosti, drugemu pa premalo, v drugem delu države pa pravijo, da je za demokratičnimi potezami skrival nedemokratične, da je dušil kali družnosti in da nas je ob svetovljanskih potezah in ugledu, ki ga je užival v tujini, le preveč poverjal z manj razvitim delom sveta. Res pa je, da nas je svet tudi po zaslugu medvognih in zgodnjih povojnih potez poznal, da je njegovo ime spremno skrilo, vsaj nam, mariskatero slabost, in da se danes z njegovim imenom tako ali drugače manipulira, kakor komu v določenem trenutku godi.

Danes so pogosta razmišljanja, ali je Tito slutil dogajanja v "njegov" Jugoslaviji kar kmalu po njegovih smrti. Verjetno se je zavedal prikritih in tlecnih nasprotij, ki se zadnja leta kažejo v edno ostrejši obliki, sicer ne bi najstrelje udarjal po odklonih od linije enotnosti Jugoslavije ter bratstva in enotnosti, kar so že desetletja nazaj občutile Slovenija, Hrvatska in tudi Srbija. Ta enotnost, v katero je verjetno Tito, pa danes poka samo zato, ker hoče biti nasilna, ne pa prostovoljna, grajena na različnosti. Nevarnost nacionalnih prebujen in močne prevlade enega nad drugim se je hotel izogniti tudi s sistemom kolektivnega vodenja, ki je bilo uvedeno še za časa njegovega življenja, ter z ustavo iz leta 1974 tudi z večjo samostojnostjo avtonomnih pokrajin. Gledano iz tega izhodišča je zadnja spremembra srbske ustave prelom s Titovo ustavno zasnovo federalne Jugoslavije.

Kako bi ravnal Tito danes, če bi bil živ in bi bil soočen s sedanjimi jugoslovenskimi razmerami. Težko je napovedovati, vendar bi človek na osnovi zgodovinskega spomina napovedal, da bi na redil prepirom tako ali drugače konec.

Titu je nedvomno mesto v zgodovini in zanesljivo je bil njegov pogreb, če zavrtimo film za devet let nazaj, konec ene in začetek drugačne Jugoslavije. Naloge sedanjosti je, da zgodovinsko, realno in objektivno umesti Tita, brez manipulacij in zlorab po strategiji dnevine in kot takšne politike kratkega veka. Kakršnokoli kovanje v zvezde in teptanje v blato ne prihajata v poštev. Konč koncept pa Tito te Jugoslavije ni vodil sam. Imel je sodelavce, ki so tako ali drugače sodelovali z njim, mu svetovali, upraševanje pa je, ali iskreno ali pa so se samo skrivali za njegovim imenom. Marsikdo od teh bojevitih in globoko zvestih mož še živi in tudi to je treba pri ocenjevanju Tita upoštevati.

J. Košnjev

Škofleška mladina

In tako dalje...

Konec aprila, tik pred prazniki, se je cvet škofleških mladinskih aktivistov zbral na volilno — programske seje Občinske konference ZSMS Škofja Loka. Že sam dnevni red ni napovedoval nič zanimivega, kar se je potem tudi zgodilo, to "nič zanimivo" namreč. Uvodno pozdravljanje, izvolitev delovnih organov seje, poročilo o delu OK v preteklem obdobju, potrditev finančnega poročila, razrešitev starih in volitve novih članov predsedstva OK, potrditev programske smernice za prihodnje obdobje, sprejem finančnega načrta, točka razno s poročilom o izvedeni anketi v osnovnih organizacijah (bržkone najbolj zanimiva zadeva na seji), zahvala za prisotnost in... to je vse. Skratka vse je potekalo brez večjih vznešenj, po nekakšnem ustaljenem redu, od začetka do konca, hmmm, tako kot smo vsi žeeli.

Kljub temu pa sem si zabeležil nekaj utrinkov. Šestinpetdeset odstotna zasedenost delegatskih mest je sejo rešila pred problemom, ki v zadnjem času pesti kranjske mladince, nesklepčnostjo. Ko so se potrjavali načrti in plani in sprejemala poročila, je bila večina delegatov za, nobeden proti, s tem, da razprave skorajda ni bilo. Med aktivnostmi Občinske konference v lanskem letu izstopa predvsem ustanovitev Mladinskega servisa, medtem ko ostale dejavnosti ne presegajo tradicionalnih pohodov, pravslav, obujanja tradicij NOB, kvizov... Programske smernice za prihodnje obdobje, kot jih imenujejo avtorji, pa tudi niso kaj dosti drugačne od tistih iz prejšnjih let. Novost naj bi bil Bilten, ki naj bi pokrival vrzeli v pretok informacij med Osnovnimi organizacijami in Občinsko konferenco in nadalje Republiško konferenco. Organizirali naj bi tudi več srečanj predsednikov Osnovnih organizacij, katerih uspeh bi lahko že zdaj postavili pod vprašaj, saj so tovrstna srečanja brezuspešno prijevale že prenekaterje Občinske konference mladine po Sloveniji. Kaj pa v resnicu želijo mladi iz Škofleškega konca, pa je lepo razvidno iz rezultatov ankete. Nov način organiziranja v mladinski organizaciji, neposredno volitve z več kandidati, ki naj bi se predstavili s svojimi programi, več okroglih miz, javnih tribun, kulturnih in športnih prireditvev so le nekatere izmed teh želja. Predstavstvo Občinske konference pa kar po starem — o-kandidatih za člena predsedstva, ki so bili na volilni listi na pričujoči volilno-programski seji ni bilo na voljo niti kratkih življenjepisov ali pa kakršnihkoli obrazložitev, kaj šele, da bi le ti pisali svoje programe.

Igor Kavčič

CORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofje Loke in Tržič

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo, Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjev (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Leo Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilje, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbeno-organizacijske in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kulturna), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnina za II. trimesterje 52.500 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoci račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenu 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

NOVICE IN DOGODKI

Slovenska SZDL se je izrekla za politični pluralizem in za ukinitev posebnega položaja partijske fronte organizacije

Različnost je del človekove narave

Ljubljana, 26. aprila - Evropa devetdesetih let bo tržna in hkrati politično pluralna družba in nas, če bomo ostali tako kot smo, ne bo vzela medse. Ne more biti več nobenega dvoma, da se moramo posloviti od iluzije samozadostnosti, hotenja po posebnosti za vsako ceno, od zmotnega prepričanja, da nas okolje potrebuje, mi pa njega ne, da je vse, kar naredimo najboljše, najnaprednejše. Vztrajanje na takem preživljaju razmišljanja nam je danes veliko bolj nevarno kot rakete na naših mejah, ki - mimogrede rečeno - nam niso niti namenjene. Zato vztrajamo na treh reformah, na misli, ki jo je nam sredi Ljubljane povedal izkušeni Galbraith, da ni mogoča ekonomska uspešnost brez demokracije.

Ti stavki so del uvodnega govora podpredsednika republiške konference SZDL Viktorja Žakla na predpraznični seji republiške konference socialistične zveze, za katere je govornik dejal, da ne bo zgodovinska tako, kot je bila ona 28. aprila pred 48 leti v Vidmarjevi vili pod Rožnikom. Pridevnik "zgodovinski" sploh ne bi bilo treba posebej poudarjati, če ga ne bi že tolkokrat zlorabil in ga pridajali celo duhovno sila dvomljivim početjem. Kljub temu pa je bila tokratna seja za razvoj SZDL in političnega sistema nasprotna pomembnejša od ostalih. Predvsem zaradi dveh razlogov.

Priči. Najvišji organ slovenske frontne organizacije se je soglasno izrekla za politični pluralizem kot nujnega sopotnika ekonomskega in osnovo demokratizacije naše družbe. Kakšen bo ta pluralizem, seja ni vedala oziroma se ni odločila. Slišali smo zagovornike političnega pluralizma v SZDL, pa sodbe, da že sicer njo pluralnost lahko obogatijo že razna alternativna gibanja, in razmišljanja, da je edina realnost in prihodnost pluralizma stranke. Glavni sodnik bo najverjetneje čas, vendar je jasno vsaj nekaj: krije je vedno bolj politični, politični sistem je zato treba temeljito reformirati in le površinske, kozmetične korekture ne bodo zadoščale, prav tako pa tudi ne razni izmišljeni pojmi, ki jih sodobna politologija ne pozna ali vsaj ne pozna nihovne vsebine. Slovenci pa smo za vse te reforme, ki so pogoj za zreli socializem večje učinkovitosti ter blagostanja, ekonomskega in duhovnega dozoreli. Političnega pluralizma, kot je dejal Žakelj, zato ni treba "priznati", se ni treba spraševati po njegovi legitimnosti, saj izhaja iz narave človeka, v različnih interesih ljudi.

Drugič. Republiška konferenca SZDL je spremenila svoj statut. Navidezno gre res

Zoper monopol in zveličavne resnice

V sklepje je republiška konferenca med drugim zapisala: naš družbeni sistem je brez opozicije in kot takšen je preživel. Pluralizem, vključno s političnim, ima svoj smisel, ker zagotavlja konkurenco različnih programov, svobodno konkurenco različnih predlogov, vendar brez pravice nikogar, da ima monopol nad politik in zveličavno resnico; SZDL je v tem trenutku nenadomestljiv faktor integracije progresivnih narodovih sil, kar terjajo razmere v državi, obenem pa možnost za oblikovanje moderne pluralnosti; ker je SZDL utemeljena na ljudskokontrovskem gibanju in upoštevajoč realno stanje v družbi in državi, bo SZDL še naprej organizacija posameznikov, društev, zvez in družbenopolitičnih organizacij, neke vrste koalicije, s tem pa se ne zapira možnost nove in drugačne integracije socialistično mislečih ljudi kdaj v prihodnosti; različne poglede v SZDL je sedaj treba usklajevati dogovorno, po volitvah prihodnje leta, če bo zakon dovolil ločeno kandidiranje na osnovi programov, pa na osnovi volilnih rezultatov; zdaj in v prihodnje mora novo slovensko pluralnost preževati neantagonizem oziroma visoka politična kultura, da se ne bo vrnilo sovraščvo med naše ljudi; SZDL mora sama podpirati študij problemov pluralizma.

Drugič. Republiška konferenca SZDL je spremenila svoj statut. Navidezno gre res

J. Košnjev

O volitvah in političnem pluralizmu

Pot nazaj je lahko le nasilna

Radovljica, 25. aprila - Občinska konferenca SZDL Radovljica je na seji prejšnji tork in osrednjih točkah dnevnega reda obravnavala poročilo o postopkih za izvolitev slovenskega člana državnega predsedstva ter vlogo (prenovljene) SZDL v političnem pluralizmu.

Kot je znano, se je v radovljici dveh kandidatih 22.216 volilcev ali 87 odstotkov vseh. Najboljša

Mladi Jeseničani za dan mladosti

Jesenice, 4. maja - Občinska konferenca ZSMS Jesenice pripravlja za maj, mesec mladosti, več športnih, kulturnih in družabnih prireditv. Tako bodo v sodelovanju z ZTKO Jesenice v športnem centru Podmežaklja 12. maja mladi tekmovali v odborki, 15. in 16. maja bodo v sodelovanju z Nogometnim klubom Jesenice tekmovali v malem nogometu, 20. maja pa bo na javnem strelšču tekmovanje v strelijanju z zračno puško. 27. maja bodo športna tekmovanja zaključili še s tekmovanjem v namiznem tenisu v TVD Partizanu na Jesenicah.

Občinska konferenca ZSMS pripravlja tudi delovno srečanje mladinskih aktivistov za dopolnitveni manjkajočega dela arhiva leta 1955 do leta 1965. Delovno srečanje bo v četrtek, 11. maja, v sejni dvorani družbenopolitičnih organizacij, vabijo pa vse tiste nekdajne mladinske aktiviste, ki so v teh letih delali v ZMS in bi lahko pomagali ter vse, ki jih ta tema zanima. V petek, 19. maja, bo v večnamenski dvorani osnovne šole Tone Cufar na Jesenicah okrogla miza na temo Glasbenega mladina na Jesenicah, ob tej priložnosti bodo podelili letošnja mladinska priznanja, s slavnostnim koncertom pa počastili letošnji dan mladosti in 60-letnico mesta Jesenice. Letošnje prireditve ob dnevu mladosti bodo zaključili z družbenim večerom 26. maja v dvorani kulturnega doma na Hrušici ter z zanimivo športno prireditvijo. V Podmežaklji bo 17. junija športni maraton pod naslovom Dvanajst ur košarke.

D.S.

Kranjska gora v Stockholm

Kranjska gora, 4. maja - V Kranjski gori se turistični delavci in hotelirji pripravljajo na veliko akcijo predstavitve kraja in Slovenije v Stockholmu.

Pri napovedih za letošnjo turistično poletno sezono so kranjsko-gorski turistični delavci in hotelirji dokaj previdni. Najstevilčnejši poletni gosti, Angleži in Holandci, se namreč za letovanje pri nas navadno odločajo dokaj pozno. Letošnji "booki" je sicer dokaj dober, vendar je rezervacij nekoliko manj kot lani. Na domače goste pa že nekaj laga ne morejo računati, zato so se v kraju zmenili, da odločneje ponudijo turistične zmogljivosti kraja na inozemskih tržiščih.

Predstavniki Turističnega društva, Sandi Ažman iz Leka, Simona Plahut in Stanko Tomazin iz Gorenjske so zbrali v organizacijskem odboru za predstavitev Kranjske gore v Stockholm. Za teden od 18. do 25. septembra načrtujejo veliko propagandno turistično akcijo v hotelu Reisen, ki sodi v imenitno in renomirano verigo stockholmskih hotelov SARAH, ki ima hotele po vsem svetu. V tem hotelu bodo poleg Kranjske gore predstavili tudi Slovenijo, poudarek pa bo na turistični ponudbi v naslednjem zimski. Pozimi namreč letuje v Kranjski gori in na Gorenjskem približno 6.000 skandinavskih gostov, kar ni zanemarljiva številka. Pri predstavitev sodeluje tudi golf igrišče z Bleda.

V tenu dni bodo na Švedskem predstavili našo kuhinjo, ponudili prospekte in video posnetke Slovenije, Bleda in Kranjske gore. Propagandna akcija nikakor ne more biti poceni, zato pričakujemo pomoč od slovenske in jugoslovenske turistične zveze, gospodarske zbornice, Jugotoursa in jugoslovenskih predstavnih. Vsekakor hvalevredna akcija, ki kateri pa bi radi pritegnili tisti vsa tista slovenska podjetja, ki bi lahko ob tej priložnosti Švedom predstavila svoje proizvode.

D. S.

Beg nas ne bo rešil

Viktor Žakelj je v uvodu med drugim dejal: "Beg v nove pojmovne konstrukte nas ne bo rešil. Naj spet vzamem primer iz ekonomije, ki mi je bližja. Mnogi govorijo o socialističnem tržnem gospodarstvu. Nič nimam proti temu, če tudi povedo, v čem se to gospodarstvo loči od "nesocialističnega" tržnega gospodarstva. Hočem reči, da poem socialističen rado dodajamo temu ali onemu, misleč, da je to potreben in zadosten pogoj za humanizacijo družbenoekonomskega odnosov, kar je srčica ovorbajoče socialistične misli. Tako, vidite, si ne moremo kaj prida pomagati tudi z idejo "nestrankarski pluralizem". Da ne bo pomote: sem zanj, če mi avtorji hkrati ponudijo njen operacionalizacijo, družbeni model, v katerem bo ta pluralizem funkcional. Ker tega še nekaj časa očitno ne bo, pragmatična politična naravnost terja, da razvijamo politični pluralizem brez velikih besed kar znotraj veljavne ustawe."

za majhno spremembo in po sodbi predvsem novih zvez, za premajhno, vendar je šir

Podpis družabniške pogodbe med Iskro in Siemensom o ustanovitvi mešanega podjetja

Zdravnik je naposled pravi

Kranj, 3. maja - Pred slovesnim podpisom družabniške pogodbe med Združenim podjetjem za telekomunikacije in računalništvo Iskra Telekom iz Kranja (do 1. aprila letos Telematica) in Siemens A.G. o ustanovitvi mešanega podjetja, smo za razgovor prosili Andreja Polenca, poprej direktorja Telematike, po njeni reorganizaciji pa v.d. direktorja Iskra Tel, ki se bo s kapitalno uddeležbo Siemensa iz družbenega preobrazila v mešano podjetje - družbo z omejeno zavezo.

"Julija lani sta Iskra in Siemens memorandum o sodelovanju, zdaj podpisujete pogodbo o ustanovitvi mešanega podjetja?"

"Minilo je devet mesecev, kar je za realizacijo takšnega projekta kratka doba. V tem času sta morala partnerja izdelati poslovni plan, predvsem dolgoročno tržno oceno v smislu tržne strategije, na osnovi tega cenovne parametre, nadalje obdelati celotno osvajanje proizvodnje po vseh fazah tehnologije, od začetne do končne integracije z vso potrebnim opremo, vse pogoje prenosa tehnologije, vse pogoje pogodbe o sovlaganju itd. Vsi postopki pa so bili seveda toliko bolj naporni, ker so bili novi tudi zaradi novih zakonodaj."

"Zgleda niste imeli?"

"Ne, prav nobenega. Pogodbi o sovlaganju je osnovo dal zakon o podjetjih, zato smo šele januarja lahko resnejše delali na tej pogodbi. Poleg tega pa smo morali definirati prenos tehnologije programa Iskra 2000, ki ga vlagamo v to podjetje, ta joint inventura je torej specifičen tudi v tem smislu, da ne sloni le na enem programu, ampak ima dva, Siemensovega in našega."

"Je bilo to predvideno že na začetku, pri dogovoru o sodelovanju?"

"Podrobnosti so bile definirane naknadno, v samem izhodišču pa je bil določen cilj tega podjetja: pridobiti čim večje tržne deleže na področju javne telefonije, vanjo pa so si tudi lastni program Iskra 2000, ki pokriva njen spodnji del."

"Programa sta torej kompatibilna?"

"Tudi Iskra 2000 je sodoben digitalni sistem, ki pokriva spodnje segmente, Siemensov digitalni sistem EWSD pa po obsegu, zmogljivosti in funkcijah zgornji segment javnega trga."

"Kako ste se v organizacijskem smislu pripravili na vstop Siemensa?"

"Joint inventura kot tozd nima več pravne vsebine, izločena enota kot obračunska enota zaradi znatnega vlaganja kapitala prav tako ni prišla v poštev, zato smo se odločili za ustanovitev mešanega podjetja, se pravi podjetja z omejeno zavezo, kar je v prejšnjih meri pogojevalo tudi reorganizacijo ostalih delov Telematike."

"Kako ste med podjetja, ki so združena v podjetje Telekom, razdelili premoženje, kako izgubo?"

"Osnova delitve so kvartalne bilance, ki nominalno še niso znane, dogovorjena pa so

merila, predvsem število zaposlenih, udeležba na poslovnom skladu, kvalitetno pokrivanje nepremičnin oziroma osnovnih sredstev in na njihovi osnovi deleži premoženja, deleži terjatev in s tem tudi obveznosti na posamezna podjetja. V kvaliteti pasive je tudi izguba, ki je bila formalno pokrita z revalorizacijskimi presežki (lani je znašala 61,2 milijarde dinarjev op.p.), aprila pa več kot polovico tudi s kvalitetnimi sredstvi, deloma iz sozda, deloma iz bančnega sistema, pri čemer je sodelovala, kakor je znano, tudi gorenjska banka, konsolidaciji je torej prispevala tudi zunanjina finančna injekcija, ne sicer v zadostni, vendar v pomembni meri."

"Kakšen je potem takem start podjetja Iskra Tel?"

"Z vstopom Siemensa se bo sestava kapitala v celotnem delu bistveno povečala, boljši start omogoča tudi omenjeno zunanje pokrivanje, približno polovico ga je bilo dejelno to podjetje. Vendar pa gre letos še za pripravljalne aktivnosti, za začetek investiranja Siemensa, Soljanja kadrov, učinki se bodo pokazali še prihodnje leto."

"Vendar pa ste že podpisali nekaj pogodb o prodaji Siemensovih central?"

"Letošnji obseg naročil znaša 65 milijonov dolarjev, zadovoljiv je, relativno ugoden na domaćem trgu, kar pomeni, da smo tržno pozicijo v Jugoslaviji ne glede na programske težave zadržali, predvsem s programom Iskra 2000. Iz novega programa pa bomo letos inštalirali štiri centrale, v Domžalah, Mariboru in na Ravnh ter v Subotici. V prejšnji meri bodo še izdelane v Siemensu, zato v proizvodnem smislu ne bodo predstavljale posebnega dogodka, v tržnem pa, saj bodo služile predvsem penetraciji trga. Ne le na domaćem, tudi na tujem, predvsem v Sovjetski zvezni smo na dobrati poti, da zadržimo tržne deleže, ki smo jih v preteklosti že imeli. Tako bomo po letu 1990 zapolnili programsko luknjo, ki je začela nastajati v osemdesetih letih z izpadanjem analognih sistemov Metaconta, in nadoknadi zamujeno."

"V mešanem podjetju bo imel Siemens 47 odstotnih, Iskra pa 53 odstotnih lastniški delež, kakšno bo odločanje?"

"Deleža obeh partnerjev sta približno enaka, zato odločanje ne bo večinsko, temveč soglasno. Način odločanja se bo seveda radikalno spremenil, najvišji organ bo skupščina, ki bo sprejemala generalno strategijo poslovanja in razvoja, imela bo upraviteljski bolj odločno."

M. Volčjak

vni odbor, ki bo pripravljal srednjoročne razvojne in poslovne programe, njemu bo odgovarjalo vodstvo podjetja. V upravnem odboru bo tudi predstavnik delavcev, njegov položaj bo izviral iz pravic delavcev, ne pa odločanja o programske in poslovne usmeritvi, pravice bo določil statut, ki bo sprejet po registraciji podjetja. Odločanje bo torej drugače strukturirano, ne bo več dogovorno, temveč poslovno, saj bodo imeli lastniki pravico veta na odločitve delavskega sveta, kar dejansko pomeni, da manj samoupravne in bolj poslovne. Vsekakor je to odločanje, ki vsaj v razvitem predelu Jugoslavije že pridobiva na veljavni."

"Koliko bo zaposlenih v tem podjetju?"

"Z reorganizacijo smo se po programske in fiziognomiji in kadrovski zasedbi organizacijsko pripravili na vstop Siemensa, s podpisom družabniške pogodbe bomo družbenec podjetje spremeni v mešano. Trenutno je zaposlenih 1.700 delavcev, po poslovnom planu je predvidenih 1.800, zmanjševanje zaposlenosti se bo torej še nadaljevalo."

"Naposled torej lahko napovemo začetek konca agonije?"

"Izraz agonija ni najboljši, vsaj zame v teh dveh letih ni bila, že dolgo smo vedeli, kaj je potrebno storiti, kaj telekomunikacijskim firmam dolgoročno zagotavlja varnost. S podpisom pogodbe bomo imeli partnerja, ki ne bo vezan le licenčno, temveč tudi kapitalno, kar zagotavlja trdnejše navezave na razviti svet in nam daje v Jugoslaviji določene prednosti pred tekmeči. V bistvu pa si postavljamo široke, institucionalne okvire za sanacijo, ki pa bo seveda potekala v podjetju samem, z vstopom Siemensa verljivo bolj odločno."

M. Volčjak

Nova kupčija na sekundarnem trgu dolgov komercialnih bank

Železarna bo odkupila za 11 milijonov dolarjev dolga

Jesenice, 4. maja - Delavski svet jesenice Železarne se je odločil, da Železarna lahko po diskontni ceni (48,25 centov za ameriški dolar) z dodatnim izvozom odkupi dolg do ameriških komercialnih bank. Železarji bodo v dveh mesecih za odplačilo izvzeli za 5,3 milijona dolarjev blaga, delegati delavskega sveta pa so dobili zagotovilo, da na osebne dohodek kupčija ne bo vplivala.

Za odkup inozemskega dolga po diskontni ceni so se v Sloveniji prvi odločili v koprskem Iplasu, sledile so Sava, Elan in druge delovne organizacije, med njimi pred pravomajskimi prazniki tudi Železarna. Odkup dolgov na sekundarnem trgu dolgov komercialnih bank je privlačen, saj ga je možno poplačati po polovici ceni.

Tuje komercialne banke so nam načrte ponudile, da odkupijo dolbove do tiste vrednostne višine, za katero mislimo, da jo bodo dobile tudi izplačano. Narodna banka Jugoslavije je tako izdala določenim delovnim organizacijam dovoljenje, da do konca maja izkoristijo priložnost, ki velja za Jugoslavijo: vrednost ameriških dolgov ima razmerje dolar v ZDA za 43,5 centa v Jugoslaviji. Ponudbo pa seveda lahko izkoristijo le tisti, ki imajo sredstva in možnosti za izplačilo. Taki uspešni posli (informacije veljajo za poslovno tajnost in so težko dostopne, vendar v Srbiji in Črni gori naj bi tako odkupili že za 200 milijonov dolarjev dolgov), so po jugoslovenskih izkušnjah v zadnjem času dosegli z vsemi stroški vred okoli 20 odstotkov diskonta, kar pomeni, da so dolar dolga odkulpi za 80 centov. Železarna Jesenice

pa pripravlja odkup dolga, ki bo dosegel okoli 40 odstotkov diskonta (60 centov za dolar), računajoč vse stroške.

Železarni je Bank of America odobrila za odpravo napravo milijon dolarjev kredita, Union Bank za izgradnjo računalniškega centra milijon dolarjev in Manufacturers Hanover za kontinental 7 milijonov dolarjev kredita. Skupni dolg je okoli 10 milijonov, ki naj bi ga odplačevali naslednjih sedemnajst let. Reprogramiranje dolgov, za katerega se je odločila vlada, pravijo v Železarni, pomeni tudi precejšnje dodatne stroške za končnega kreditojemalcu, saj so obresti višje, dodatna je provizija za reprogramiranje, poleg tega so dodatni vsi stroški domaćih garancij. Ti krediti sodijo med najdražje tuge kredite.

Železarna pa ima zdaj možnost, da preko tujega in jugoslovenskega posrednika (ki je IMPORT Titograd), odkupi za 11 milijonov ameriških dolarjev kreditov - večinoma najetih pred letom 1980 - po diskontni ceni: 48,25 centov za dolar, vključno s tujimi provizijami. Predvideni »swap« posel sodi v kategorijo odkupa dolga z dodatnim izvozom. Za odkup dolga naj bi železarni v dveh mesecih izvzeli za

5,3 milijona dolarjev blaga. Ta izvoz bo terjal prejšnja obratna sredstva in seveda kratkoročno spremeni likvidnostno železarsko situacijo. V naslednjih dveh mesecih bodo zato omejili

D. Sedej

Bled, 28. aprila - Vaščanom blejskemu Mlinu se je uresničila dolgoletna želja, doobili so novo samopostežno prodajalno, ki so jo tam odprla kranjska Živila. Dotrajano zgradbo so porušili in skupaj z radovališko stanovanjsko skupnostjo zgradili novo poslopje, ki se prijetno vključuje v okolje. V pritličju je samopostežna prodajalna, ki ima 130 površinskih metrov prodajne površine, prilagojena pa je tudi turistom, saj ima posebej urejeno vinoteko. Podobno kot pred časom v Podnaratu se je v izgradnjo vključila radovališka stanovanjska skupnost, investitorja je izgradnjo štirih stanovanj, ki so že prodana. Njihova investicijska vrednost je znašala 2.127 milijonov dolarjev, kar pomeni, da je kvadratni meter stanovanja veljal 3,66 milijona dolarjev. Izgradnja nove prodajalne pa je Živila veljala 1,3 milijarde dolarjev, brez opreme 954 milijonov dolarjev. M. V.

Optimalno

Optima, optimalen, optimalizacija so postale pri nas popularne besede, ne pomenijo pa seveda nič drugega kot najboljšo rešitev.

Najboljša rešitev pa seveda nikoli ni ekstremna. Ker smo pri nas nagnjeni prav k ekstremon, je razumljivo, da nam je optimizacija tuja. Sez zdaj, ko nam gre zelo težko, se počasi zavedamo, da nikakršno pretiravanje ni dobro, da navsezadnje tudi čezmerno delo, ne le čezmerno uživanje ni dobro (optimalno). Optimizacija je gospodarski in družbeni pojem, na prvi pogled morda predvsem gospodarski, toda tudi optimizacija življenja, ne le dela, le zdrava.

Za ponazoritev razmišljanja lahko v gorenjskem gospodarstvu najdemo nekaj primerov, ki so tako rekoč ilustrativni. V kranjski Savi, ki že desetletja sodeluje z avstrijskim Semperitom, zdaj je vključen v nemški Continental, so že pred leti uresničili prvi investicijski program Optima, zdaj začenjajo že z drugo Optima, ki predstavlja nadaljnjo optimalizacijo proizvodnje gum, s pomočjo novih strojev, postopkov, znanja. Prav ti programi najbolje pojnavajo, kaj pomeni povezava s tujim, zlasti zahodnonemškim poslovni partnerjem.

Za ponazoritev razmišljanja lahko v gorenjskem gospodarstvu najdemo nekaj primerov, ki so tako rekoč ilustrativni. V kranjski Savi, ki že desetletja sodeluje z avstrijskim Semperitom, zdaj je vključen v nemški Continental, so že pred leti uresničili prvi investicijski program Optima, zdaj začenjajo že z drugo Optima, ki predstavlja nadaljnjo optimalizacijo proizvodnje gum, s pomočjo novih strojev, postopkov, znanja. Prav ti programi najbolje pojnavajo, kaj pomeni povezava s tujim, zlasti zahodnonemškim poslovni partnerjem.

Najboljša rešitev pa imamo prav na Gorenjskem že primer, kako je moč z optimalizacijo napraviti dober posel. Ljubljanska firma Yugea, ki je zrasla iz novogoriščeve Agea, zdržuje nekaj dobrih ekonomistov, ki so sklenili, da ne bodo več le govorili, temveč tudi kaj naredili in pri tem zasluzili. Na Gorenjskem so že tretji občini program Optima, ki sloni prav na iskanju najboljših rešitev.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Program Optima tudi v Kranju

Kranj, 26. aprila - Podobno kot že v Škofjeloški so se za program Optima odločili tudi v kranjski občini, razmišljajo še v Tržiču, na Jesenicah pa so se odločili za valilnico novih podjetij v Železarni.

V Kranju je projekt Optima, kakor imenujejo program prestrukturiranja gospodarstva s pomočjo novih majhnih in srednjih podjetij, naročil občinski izvršni svet, ki s tem v bistvu uresničuje sklep občinske skupščine o pospeševanju drobnega gospodarstva. Nosilec projekta je ljubljansko podjetje Yugea, ki je podoben posel, ki je sklenilo v Škofjeloški občini, na Jesenicah pa je v Železarni zasnovano valilnico novih podjetij, s čimer je pretežno pokrita tudi jesenška občina.

Yugea bo prispevala projektno dokumentacijo, vodila akcijo z občinskim konsultacijami, za izpeljavo projekta pa bo usposobljena lokalna svetovalce, saj jih sama nima dovolj. Pri uresničitvi projekta bo torej zelo pomembno sodelovanje domaćih strokovnjakov, sodelovanje, bolje rečeno navdušenje vodstev tovarn pa je tako rekoč neobhodno potrebno, saj brez tega projekt sploh ni uresničljiv. V Kranju bodo tako najprej skupščini napraviti seznam organizacij, ki so pripravljene sodelovati, nato pa nameravajo osnovati poseben odbor, ki bo spremil izvajanja projekta in skrbel za usklajeno delo. Pripraviti nameravajo tudi poseben posvet z direktorji, na katerem jih bodo skušali prepričati, da kranjsko gospodarstvo potrebuje svežo kri novih srednjih velikih in majhnih podjetij, kakršnih je zdaj zelo malo, saj imajo 90 odstotnih delež velike tovarni. Uspeh seveda ne bo prišel čez noč, do konca letosnjega leta naj bi zaključili prvi krog projekta.

M. V.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Uspeh z vrtnimi garniturami

Škofjeloško Jelovico poznamo po oknih, vratih in montažnih hišah, zato so bile vrtni garniture, s katerimi se je predstavila na ljubljanskem sejmu Alpe-Jadran, kar majhno presenečenje, ki pa se ga kupci razveseli. Njihov odziv je namreč izjemno dober, najpogosteje njihovo vprašanje pa je, zakaj teh izdelkov ni moč kupiti tudi v velikih blagovnicah, kot so Nama, Metalka, Slovenijales. Nekaj so v tem pogledu že storili, saj jih Metalka že prodaja v svojih devetih poslovalnicah po Sloveniji. Vrtni garniture pa so v

Imenitne Raglje tovarišice Vide

ČISTO PRAVA GLEDALIŠKA PREDSTAVA

Kranj - Na Osnovni šoli Franceta Prešerna je šolska dramska skupina **Raglje** s svojo mentorico **Vido Grobovšek** v letosnjem sezonu pripravila gledališko predstavo, ki so jo hoteli videti prav na vseh kranjskih osnovnih šolah.

Kranjsko predstavo so opazili, kot se reče, tudi na srečanju gorenjskih pionirskih gledaliških skupin na Jesenicah? Že po tem se da slutiti, da pri tem delu niste začetnica?

»Prave gledališke predstave z otroki res še nisem pripravila. Za slavista na osnovni šoli je sicer običajno, da pripravljajo šolske predstave. Morda so bile te, ki sem jih pripravljala, že od vsega začetka malce drugačne, vedno pa sem z učenci pripravila še kakšen gledališki dogodek, kar so na šoli vsi lepo sprejeli in govorili, kakšna škoda, da tudi druge šole tega ne vidijo. No, letošnja pa je nastala samostojna gledališka predstava. Učenci so bili navdušeni. Zdaj kaže, da bom morala še na kakšen seminar za mentorje, manjka mi tega znanja.«

Na nekaterih šolah mentorji za gledališko dejavnost nimajo posebne pomoci, ne razumevanja pri vodstvu šole, čeprav gre za kulturno vzgojo po učnem načrtu. Je na šoli Franceta Prešerna drugače?

»Lahko samo pohvalim sodelovanje tako kolegov slavistov na šoli, pa vodstva šole. Pri nas je problem samo prostor. Ko smo pripravljali predstavo, se je bilo treba nenehno seliti, iz razreda v razred, iz kabineta v kabinet, zdaj nas je preganjala doldanska, pa spet popoldanska izmena. Toda to je zdaj pozabljeno, tudi utrujenost zaradi veliko ponovitev. Učencem je bila igra napisana dobesedno na kožo, zato so sproščeno nastopali, začetna togost na vajah je hitro skopnela.«

Ostalo pa je najbrž veliko tega, zaradi česar gledališka dejavnost sploh obstaja na šoli?

»Res je. Veliko pomeni za slovenski jezik. Pomaga učencem vzljubiti gledališče, tudi kasneje kot odrasli. Ob takšnem nastajanju gledališke predstave se natanko pouči o vseh opravilih, ki so za neko predstavo potrebni. Pa tudi o publiki zvede vse, kako se je treba obnašati, kako nastopati pred nemirno in kako pred dobrim občinstvom. Sicer pa naši učenci tisto pravo gleda-

lišče prav tako že pozna, saj ima naša šola tudi šolski gledališki abonma v Prešernovem gledališču, česar nima ravno vseh osem osnovnih šol v občini.«

Problemi, če torej so, niso pri učencih, ti radi nastopajo. Kaj pa mentorji?

»Mentorjev zagreth za gledališko dejavnost ni veliko, tudi znanja nimajo. Počasi se bo morda kaj spremeni. Zame je lažje, ker je gledališče kot magnet, vsaj zame, kot vrtinec, v katerem si, in iz katerega težko izstopi. Učenci sami pa izjemno uživajo, nič jim ni pretežko. Zdaj že priganjajo za nadaljevanje te naše predstave. Morda bo začetkom novega šolskega leta res kaj novega nastalo. Celo učenci, ki so že odšli iz naše šole, pridejo nazaj, se zanimajo, kaj delamo, se pravi, da kar precejšnjemu številu otrok šola vzbudi zanimanje in veselje do gledališča.«

Kakšni pa so načrti za naprej?

»Ne vem še sicer, kakšna bo naša nova predstava. Vendar pa bi vsi skupaj radi vključili vanjo kar največ tega, kar znajo tudi drugi učenci, ob pomoči tudi ostalih pedagogov: lahko bi vključili šolsko plesno skupino, likovno dejavnost in še kaj. Ta predstava tudi ne bi bila takšna, če nam ne bi pomagala pri zasnovi kostumov Mojca Osojnja s kranjske pedagoške gimnazije; brez šolskega hišnika Darka Tunjča tudi nastopajoči robot v predstavi ne bi bil tak, kot je, pa še starši učencev so veliko pomagali. Skratka predstava je zaposlila veliko ljudi. In zakaj bi jih ne - bilo je prijetno in otrokom je ostala v lepem spominu in odraslim tudi. To pa je najpomembnejše.«

Lea Mencinger

Premiera na Loškem odrusu

TEMELJITO NAŠTUDIRAN PIGMALION

Ločani presenetili s korektno pripravljeno uprizoritvijo Shawove komedije Pigmalion v režiji Lojzeta Domajnka in z jezikovnim vodstvom Ludvika Kaluže. Zgovoren odziv občinstva na igranje svojih rojakov.

Znameniti angleški dramatik George Bernard Shaw (1856 - 1950) ni več tako pogosto gost na slovenskih odrusih, kot je bil v času med vojnami, pa tudi v prvih dveh desetletjih po vojni. Njegove duhovite in hkrati moralistične igre omogočajo predvsem tako imenovano literarno gledališče, ki pa se mu različna avantgardna, absurdistična, modernistična in postmodernistična iskanja na Slovenskem v minulih treh desetletjih skušala vsaj izogibati, če ne preseči s totalnim gledališčem, oziroma z individualno pogojenim režijskim branjem dramskih partitur. V postmodernističnem blodnjaku pa je mogoče in dovoljeno vse, oziroma karkoli, če se le utelemlji in potrdi s kakršnokoli relevantno komponentno v svoji eksibiciji, kar seveda odpira širok prostor gledališkega sonjanja, kar se kaže v vsem slovenskem prostoritu in prehaja na amaterske odre. Če v poklicnih gledališčih prevladujejo novosti slovenskih avtorjev (Zajec, Medeja; M. Zupančič, Elektrino maševanje; Seligo, Voljčji čas ljubezni; Jančar, Dedalus, Klementov padec, Zaležajoč Godota; Verč, Evangelij po Judi; Partijčič, Pesnikova žena prihaja idr.), pa na odre amaterskih skupin, ki si prek svojih umetniških vodij zastavlajo ambicioznejše projekte, prihajajo zahtevnejše dela iz polpretekle in sedanje tujne dramatike (Jean Anouilh na Jesenicah, Turrini v Smartnem ob Paki idr.). V ta poslovje vsekakor vključuje tudi Domajnkova uprizoritev Shawovega Pigmaliona na Loškem odrusu, o čemer dejavljem izročilu in nekajstnici stagnaciji v zadnjem času je bilo zapisano lani ob tem času ob uprizoritvi Hrupa za odrom.

Čeprav je Pigmalion tako z značaj kot z dogajanjem izrazito angleško obarvan, se je izmed Shawovih (57) gledaliških del še najdejši obdržal na slovenskih odrusih (1. 1971 ga je v Drami uprizoril Stevo Žigman, 1. 1983 pa v MGL Vladimir Skrbnišek). Modrov prevod, ki učinkuje nekoliko arhačno, še vedno ustrezza zapeti viktorijanskemu družbeni etiki, ki se je na neki poljuden način skušal približati tudi na Loškem odrusu v soglasju

s kostumsko in vedenjsko historiziranim pristopom.

Pigmaliona je mogoče uprizoriti, če ima skupina primerna igralca vsaj za dve ključni vlogi, za prodajalko rož Elizo Doolittlovo in za njenega očeta, najprej smetarja potem pa pripadnika srednjega razreda Alfreda Doolitta. Za obe vloge sta se našla ne le ustrezna, marveč prav posrečena igralca, za Elizo Bernarda Gašperič, ki je svojim nastopom na Jesenicah in v Kranju dodala še vlogo na Loškem odrusu, da Doolittla pa slikovit naturščik Janez Debeljak, ki je s svojim preprostim, naravnim in neigranim pristopom vnesel v predstavo največ ironije in s tem živahne odzivnosti med občinstvom. Bernarda Gašperič je vseskozi obvladljivo odigrala lik Elize med dvema skrajnostima, od nevzgojenje, vendar na določene formalnosti vezane prodajalke rož (tukrat šmarne, ker je pač njihov čas), do govorno in vedenjsko obvladljive dame, ki presega, če hoče, tudi svojega vzgojitelja, kreatorja njenega družabnega imagea, razgledanega, vendar frustriranega profesora Higginsa, ki ga sicer korektno, vendar le nekoliko po domača upodablja Jože Drabik. Janez Debeljak pa se je v vlogi sproščenega Shawovega rezonjerja, smetarja in samokritičnega meščana tako rekoč identificiral z Doolitom in tako je ironija, ki jo avtor podaja prav prek tega lika tudi najbolje prihajala do veljave.

Sicer pa se je zelo potrudila vsa skupina nastopajočih tako v govorni kot vedenjski izraznosti: angleško vzišena in zadržana je Júša Berce v vlogi profesorjeve gospodinje gospice Pearceove, svetovljansko nonšalantem si je prizadeval biti Tone Oblak v vlogi Higginsovega kolega, polkovnika Pickeringa, družbenim oblikam zapisana Nuša Komatar v vlogi Higginsove materje ter Tina Teržan v vlogi jezikave gospodične Hillove. Vsi pa so uglašeni na enovito, izbruseno govorno kulturo, za katere je tokrat opazno in funkcionalno poskrbel Ludvik Kaluža. V samem ritmu predstave, ki jo je režiser Lojze Domajnko zasnoval s primerno ironično intonacijo do imitiranja angleške viktorijanske

zadržanosti, (kakršno je mogoče prepoznavati s prenekaterih angleških filmov), bi bilo mogoče še marsikaj ugladiti in zlasti pognači prek nepotrebnih zastojev. Sicer pa je razlika med lanskim uprizoritvijo Hrupa za odrom in letosnjem Pigmalionom velika v korist obvladovanja odraslega prostora in zastavljenje naloge.

In za konec še razmislek o spo

ročilnih silnicah Pigmaliona na Loškem odrusu: seveda delo v detajl

ih marsikaj zgubi, saj gledamo Anglež s slovenskimi očmi, tako tisti, ki igrajo, kot tisti, ki sprem

ljajo predstavo. Vsekakor pa so

Pigmalionu tudi komponente, ki

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

učinkujejo nad nacionalno opredeljenostjo, kot splošno človeške sintagme. Simpatična je vitalna nadmoč ženske nad togo učenostjo, zabavno učinkuje Doolittlovo modrovanje, splošno učinkujejoč je nadalje odnos med gosposko materto in učenim, zavrnit sinom. Delo je nadalje zelo primereno za oblikovanje igralske discipline, povsem dodaten in specifičen učinek pa imajo sorodstvene, priateljske in sploh krajevne zveze med nastopajočimi in občinstvom, ki vnašajo v predstavo specifično odzivnost, kar pomeni še dodatni dramatični učinek.

France Vurnik

ODMEVI

NOVIM SNOVANJEM NA ROB

Zdi se, da je do oživitve kulturne priloge Gorenjskega glasa SNOVANJA prišlo v pravem trenutku. Kranjska literaturna revija Avtor je – vse tako kaže – ugasnila že kar po prvi številki, čeprav ni skrivala ambicij, da bi postopoma prerasla lokalne okvire in postala vsegorenjska kulturna revija. Zaradi denarnih zadreg in jeseniški železarji, pa tudi zaradi premajhne zavzetosti uredništva, je po 17 letih in 68 številkah prenehala izhajati tudi kulturna priloga Železarja Listi, iz rednih številk Železarja pa je bila izločena tudi bralna stran, ki je vsak tedan prinašala izvirno kratko prozo ne samo jenščin, pač pa tudi drugih gorenjskih in slovenskih avtorjev. Škofjeloški Sejalec se tako in tako ni nikoli trudil, da bi bil kaj več kot glasilo domačih ZKO–jevskih literatov, pa tudi drugi krajevni zborniki in občasni (tudi, če do kvalitetni kot npr. Žirovski občasnik), že zaradi nednega izhajanja, nizkih naklad in pretežno lokalnega kontroli ne morejo prevzeti vloge osrednje gorenjske kulturne publikacije.

Da takšno publikacijo potrebujemo, sem dokazal že pred leti, ko sem se zavzemal za ustavnovitev gorenjske kulturne revije. Na tem mestu se ne bi trudil z razpredanjem o tem, zakaj teďaj z idejo o reviji nismo prodrl. Namesto samostojne revije so nam ponudili oživitev leta 1979 ukinjenih Glasovih Snovanj. Ponudbe teďaj nismo sprejeli, ker se nam je zdela polovičarska, pa tudi verjeti nismo, da je mišljena čisto resno. Po nekaj mesecih burnih, a brezplodnih sestankovanj in prepričevanj so se nam ohladile vroče glave in o gorenjski reviji kmalu vse tiko je bilo.

A časi se spremajo, in mi z njimi. Ko so mi zadnje dni lanskega leta iz uredništva Glasa sporočili, da nameravajo oživiti Snovanja in da računajo pri tem tudi na mojo pomoč, sem se takoj ogrel za stvar. Zakaj? Najprej zato, ker se mi zdi, da je Gorenjski glas sedaj velika boljši časopis, kot je bil npr. pred štirimi leti. Boljši v tem smislu, da je manj novičarski in bolj mnenjski. Konec končev so njege Odprte strani tudi meni omogočile, da povem, kaj si mislim o svetu in družbi, v kateri živim. Objavljanje v Glasu mi ne pomeni manj kot objavljanje v etabliranih literaturnih revijah, prej več. Kajti zmeraj bolj se mi upira literarni in naslovnih intelektualnih ekskluzivizem, zapiranje v slonokoščene stolpe, v ozkih krogih razkravajoče se lepo duše in globokoumje.

Skladno s tem prepičanje vidim zdaj tudi prednost Snovanj kot priloge Glasa v primerjavi s samostojno revijo, za katero sem se zavzemal pred leti.

Edo Torkar

NEPRIMEREN POSTOPEK OB SVETOVNEM DNEVU ZDRAVJA

Če odštejem sporni članek Vlada Beštra, mi je bil Glas zadnjega leta všeč. Reportaže o smučarskem svetovnem prvenstvu v alpskih disciplinah iz Crans Montane in v zadnjem času s Kosova so se mi zdele celo boljše kot na naših dnevnikih.

Medtem ko se Odprte strani poglobljeno in polemično ukvarjajo z aktualnimi dogajanjimi v politiki, gospodarstvu, družbenih dejavnostih, ekologiji itn., naj bi Snovanja pokrivala področje literature in kulture nasprotno, ki je bilo doslej v Odprtih straneh dokaj slabo zastopano. Če sem prav razumel odgovorni tovarisiči z Glasom L. Bogatajevo in L. Mencingerjevo na »ustavnem« sestanku uredništva Snovanj, si želi Glas imeti – po vzhodu Odprtih strani – tematske številke Snovanj, posvečene aktualnim kulturnim dogodkom, obletnicam itd. Zamenil se mi zdi dobra, skribi me le to, usaj kar se mojega »resorja« tiče, ali se bo poleg prostora za razpravljanje o gorenjski literaturi sedanje in predtekob dobiti tudi zadosti prostora za neposredno, čutno predstavitev le-te v obliki pesmi, črtic, dramaletov, prevodov... Glede na ustvarjalne potencialne gorenjske literatove, ki se mi kažejo v že kar zajetni mapi leposlovnih tekstov za prihodnje številke Snovanj, pa tudi glede na to, da je uredništvo Glasa povabilo k sourejanju svoje nove priloge poleg enega muzeala kar dva književnika – praktika, Nežo Maurerjevo in mojo malenkost, bi uategnili biti za leposlovje ena časopisna stran (to je pol avtorske pole) na mesec prema. Če že ne drugega, je posledica tega daljše čakanje na objavo, to pa spet utegne odvračanje piscev od pošiljanja prispevkov – in začaran krog je tu.

Mogoče pa tudi ne. Mogoče pa bo dejstvo, da vsakomur v Snovanjih le ne bo mogoč objaviti vsega, spodbudilo med pisci zdravo kapitalistično tekmovalnost, ki je pri nas zaradi subvencionirane uravnivoake v kulturi, doslej nismo dovolj gojili. Moja širokorocnost v literarnih rečeh jih utegne zaradi tega dobiti po glavi – utegnem pa jih tudi dobesedno dobiti po glavi od piscev, ki sem jim prehitro obljubil skorajšno objavo, misleč, da bo porostora za njihove umotvore več kot kaže, da ga dejansko bo...

Pa še to: moji jenščinski literarni znanci, ki me poznaajo po neanstnosti in zaletavosti, se bojijo, da tudi pri Snovanjih ne bom dolgo zdržal, tako kot nisem zdržal v uredništvu jenščinskih Listov. – Živi bili, pa videli! Kaj pa, če le Snovanja ne bodo vzdržala z mano?

Dr. med. Ladislav Pirc

Kranj, 12. aprila 1989

DRAGA NATAŠA URŠIČ IN MLADINCI OO ZSMS SELO

Gorenjski glas, 7. aprila 1989

Prijetno je spoznanje, da ste se mladinci Sela zdravili in dokazujete, da se tudi v mladinsko organizacijo, kar doslej, usaj v Žireh, ni bil pogost pojav, lahko uspešno dela.

Ob vsej uspešni dejavnosti, ki jo izvajate, pa vendar preseneča nekaj. Vsako uspešno akcijo, namerno ali ne, v polemični obliki objavite v širšem okolju in v vsakem prispevku večkrat poudarite: MI DELAMO! Kot da bi bilo delo v neki organizaciji že samo po sebi čudež, nekaj edinstvenega in izjemnega. Mogoče ste se s takšnim načinom hoteli izogniti nevarnosti, da bi za vaše delo vedel preožek krog ljudi, da je občni zbor ali konferenca (ki jih uporabljajo v ta na-

stvarjo noče ubadati.

»Ne, Mikojan je izkušen človek. On bo vse napravil. Utrjen sem, rad bi se odpočil. In sploh... raje končavja ta pogovor.«

»Morda bom tudi jaz odletel v Picundo? Letos nisem bil na počitnicah. Prebil bom tam nekaj časa s tabo,« sem menjal temo pogovora. Konec končev je njemu bolj jasno, kako je treba ravnavi v podobnem položaju.

»Sveda! Lepše mi bo,« se je razveselil. »Ko boš povezal tega čekista z Mikojanom, vzemi dopust in pridi.«

Oče je odletel na Krim, kjer je preživel nekaj dñi, potem pa, ko je obiskal Krasnodarski rajon, prišel v Picundo. Sam sem ostal v Moskvi, odločen, da ne bom več dal nobene pobude. Minilo je nekaj dni in običajnih službenih opravkih. Nihče mi ni telefoniral. Kdaj pa kdaj me je obhajal nekakšen občutek nevarnosti, a sem ga odganjal – ne sme se prepustiti paniki. Svojo dolžnost sem opravil – drugo niso moji opravki.

In nekako iznenadno, v enem od teh dni pred potovanjem, je na moji mizi zazvonil telefon. Dvignil sem sluško.

»Dajte mi Hruščova,« sem zaslišal strog glas. Nagovor je bil, milo rečeno, neobičajen, in sem kar malo osupnil.

»Poslušajmo vas...«

»Gовори Mikojan,« je nadaljeval moj sogovornik. »Ti si pravil Nikiti Sergejeviču o pogovoru z nekim človekom. Ga lahko pripelješ k meni?«

»Sveda, Anastas Ivanovič. Določite čas, po telefonu se bom dogovoril in ga pripeljal, kamor želite,« sem odgovoril.

»Sem, kjer delam, ga ne pripelji. Pridita na stanovanje danes ob sedmih zvečer. Pripelji ga sam in vzbujaj čimmanj pozornosti,« je zaprosil ali zaučkal Anastas Ivanovič.

»Ne vem, če ga bom uspel takoj najti. Imam samo številko hišnega telefona, morda ga ne bo do-

PODLISTEK, PISMA,

men ostale organizacije) prema- lo informativna oblika za širšo okolico. Mogoče imate prav, usak si seveda želi, da bi bilo njegovo delo čim bolj odnevno. Pa naj bo.

Najprej nekaj o tem »mi delamo«. Vsa ta leta »pred vami«, se je v Žireh veliko delalo in se tudi sedaj. Verjetno veste, da so bila vsa športna igrišča, skakalnice, gaisilski domovi, planinski in lovski koča, TV pretvornik, velik del telefonije in kanalizacije pa še kaj, zgrajena na posvetem enak način, kot danes delate vi. Na enak način delujejo vsa društva in klubi in je bilo organizirano prireditve s pridobitvenim značajem (samostojni nastopi ansamblov, prodajni sejmi trgovskih organizacij itd.). Vse organizacije iz kraja, ki organizirajo prireditve s pridobitvenim značajem (samostojni nastopi ansamblov, prodajni sejmi trgovskih organizacij itd.) Vse organizacije iz kraja, ki organizirajo prireditve s istim namenom, plačujejo le dve tretjini »polne cene«, če je značaj prireditve nepridobiten (občni zbori, predavanja, razstave itd.), kjer ni vstopnine, je najemna simbolična (seveda glede na stroške) in predstavlja le četrino cene. Vso razliko do dejanskih stroškov krijejo krajanji s svojimi prispevki KS, obenem pa je to oblika dotacije KS za delovne organizacije (ne za program, napisan na papirju za leto vnaprej).

Toliko o prostovoljnem ali ljubitelskem delu, za katerega v okolju, kjer živite, glorificiranje ni v navadi in delo ni nič izjemnega in enkratnega.

Sedaj pa k problemom, ki jih

pričeta v svojem

pismu bralcem Glasa.

Najprej nekaj besed o možeh in pristojnih iz KS. Mladinci si, kaže vsaj tako, predstavljate, da gre neko organizacijo, ki vedri in oblači v kraju. Kaže, da ne veste, da ste tudi vi in vsi ostali krajanji tisti, ki sestavljamo krajeno skupnost. Da vse komisije, odbori, svet in skupščina delujejo na prostovoljnem delu posameznikov, o katerih smo že govorili, da so le trije profesionalni delavci, ki skrbijo izključno za operativna dela in je torej kritika KS predvsem samokritika. KS se finančira s sredstvi krajanov, saj praktično vso dejavnost (poleg samopriskrivkov), pokrivajo iz svojega žepa v svojih DO s prispevno stopnjo iz dohodka. Torej delovanje plačujemo vsi krajanji (izjemna so tisti, ki so zaposleni izven kraja, med njimi povsem naključno tudi Nataša Uršič).

Kako se bodo ta sredstva delila, odloča skupščina, kjer imate svoje predstavnike (dejavnine, uspešne ali nej tudi mladinci). In po obnovi zgradbe z dvoranom Partizan, ki smo jo krajani pred leti iz skladischa Alpine s samopriskrivkom ponovno usposobili za družbeno, športno, kulturno in zavodno dejavnost, so pristojni sedli za mizo, kot svetujete. Dogovorili so se, da naj dvorana z zunanjimi prostori (košarkarsko igrišče) in z dejavnostjo pokriva dve tretjini stroškov (vstote je samo tekoče vzdrževanje, honorarna čistilka in hišnik), preostalo tretjino pa bo pokrivala KS. Iz sredstev krajanov, seveda. V preteklih letih je bilo to razmerje obratno, saj je delež KS znašal blizu dve tretjini. Postavljena je bila zahteva, da se razmerje popravi vsaj na polovico, kar je možno le z rednim inflacijskim usklajevanjem najemnin in seveda varčevanjem. Torej tako, kot počno tudi vsi ostali upravljalcji dvorani v bližini in širši okolici. Zmanjšalo se je število »zastonjkarjev« (krajevni prazniki, 8. marec itd.), prej pa jih je bilo še cel spisek. Kljub temu

pa je bil govor tudi že o zaprtju ali odprodaji, saj je bilo mnogo »pristojnih« mnenja, da družbeni dom predstavlja za sredstva krajanov preveliko breme.

Poglejmo še, komu je namejena tista polovica sredstev, ki jih prispeva KS.

Polno ceno najemnine (ki naj bi bile ekonomski, pa ni, ker ni včeta amortizacija) plačujejo same najemniki izven kraja, ki organizirajo prireditve s pridobitvenim značajem (samostojni nastopi ansamblov, prodajni sejmi trgovskih organizacij itd.) Vse organizacije iz kraja, ki organizirajo prireditve s istim namenom, plačujejo le dve tretjini »polne cene«, če je značaj prireditve nepridobiten (občni zbori, predavanja, razstave itd.), kjer ni vstopnine, je najemna simbolična (seveda glede na stroške) in predstavlja le četrino cene. Vso razliko do dejanskih stroškov krijejo krajanji s svojimi prispevki KS, obenem pa je to oblika dotacije KS za delovne organizacije (ne za program, napisan na papirju za leto vnaprej).

In sedaj smo pri vaši SRAMOTTI. Sramota gotovo je, da se morajo sredstva za humanitarne namene (beri investicije, ki so nujno potrebne v »družbenih dejavnostih«) zbirati na ta način,

čeprav se vsaj delno rešujejo najnujnejši primeri. Dolgoročna rešitev to gotovo ne more biti in bila dejanska sramota, če bi bila. Ker je revščina splošna in potreb veliko, bi gotovo vsak organizator prireditve žele pokazati konček humanosti in bi, če ne drugega, vsaj stroške, za najemno dvorane raje namenil v humannejše namene. Vi, mladinci Sela, ste zbrali »samo« 760.000 din in pravite, da bi jih lahko 160.000 več, če ne bi plačali polovico najemnine. Plačali ste tretjino najemnine in tistih 160.000 din, ki so jih ob vaših 600.000 prispevali krajanji, predstavljajo dobro 20 odstotkov sredstev, ki ste jih zbrali v svojo akcijo. Premalo za zahvalo in dovoljno za kritiko v časopisu?

Ko še govorite o matematičnih enačbah, bi bilo potrebno stvar pogledati realno, saj takšna bude matematika je. Navajate (tokrat brez komentarija), da ansambel stane 1.000 mark. Nič vas ne moti, da v enem večeru muzikant zasluži toliko, kot povprečen zaposlen mlađinec v treh tednih dela. Pravite, da bi za izid enačbe mlađinci moral popiti za 3.600.000 din »čiste« pičice. Pa bilo potrebno popivanje bistveno manjše, če odštejemo

600.000 din najemnine za dvorno? Zanimivo je, da vam je jasno in umenvo, da ansambel stane toliko, kot stane, pijača tudi, le dvorana je tista rezerva, ki vam jemlje dohodek, kvarečno in jemlje veselje do dela. Ko smo že pri tem. Se vam zdi, da je humano, da je količina potipe pijače odločilno vplivala na višino humanitarnega prispevka? So bili obiskovalci prireditive premalo humani? Se vam zdi, da ste izbrali najpomembnejšo in morda ne najlažjo obliko zbiranja humanitarnih sredstev? Vam npr. pogozdovanje ali kakšna drugačna oblika ni prišla na misel? Tam dvorana in ansambel nista potrebla, le dela je precej več, ni pa nujno, da je manj zabavno. Da ne bi bilo dovolj mladincev? To pa je problem prostovoljnega dela, o katerem je že bilo govor.

Toliko o matematičnih enačbah. Žal poleg njih obstajajo še ekonomski, sicer manj natanci, pa toliko bolj kruto realne. Seveda se lahko v kraju dogovorimo, da vsa sredstva, ki jih dobimo z oddajanjem dvorane namenimo humanitarnim namenom. Vendar pa se moramo o tem najprej dogovoriti in možnost za to je na skupščini KS (Ideja, mladinci izkoristite svojo prisotnost). Verjemite, da po sprejetju odločitvi nihče iz krajevih mož in pristojnih, ne bo povzročil nikakršnih težav. Dokler pa temu ni tako, se s sredstvi krajanov pač ne more nihče od pristojnih po svoje igri. Veste, humano delo je tudi ureditve ureditev kanalizacije v kraju s 1000 hišami, telefon v odročni hribouski hiši, pločniki, ki bodo varovali otroke in se kaj. Odvisno seveda od tega, kdo bo živel otrok, ki bo ob sedanjih akcijah preživel.

Se beseda o gorenju električnih peči v poletnem času, kljub temu da je do poletja še kar da leč. Zdi se, da smo prišli do tretega enačbe, recimo ji politično-socialna. Gre za ČLOVEKA in njegovih odnosov so DELA. Danes je moderno, da je za vse nemarnosti in težave te druge krije sistem. Vendar žal noben sistem na svetu ne uspešni peči, če je ne bo človek. Mnogo je danes ljudi v Jugoslaviji, ki trdijo, da lahko sistem reši to enačbo, da ga poznajo, nekateri ga celo preskušajo na svoji koži. Imenuje se žal – policijski.

Pa lep pozdrav dragi mlađinci in Nataša Uršič. Miha Bogataj predsednik odbora Partizan KS Žiri

TV SPORED

PETEK

5. maja

- 10.00 Video strani
10.10 TV mozaik
11.00 J. Hubač: Mostovi
11.30 J. A. Lacour: Kajnov
nasmejh, francoska
nadaljevanka
12.25 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Tednik, ponovitev
17.35 Mostovi
18.05 Propagandna oddaja,
Video strani, Spored za
otroke in mlade
18.30 Safari, českoslovaška
nadaljevanka
19.00 Risanka
19.10 TV okno
19.14 Naše akcije
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Podvodna odkritja,
angleška dokumentarna
serija
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Detektiva iz Miamija,
ameriška naničanka
21.50 TV dnevnik 3
22.00 Pogledi, oddaja o kulturi
23.15 Mala Vera, sovjetski film
1.25 Video strani

- 21.00 TV poster,
zabavnoglasbena oddaja
21.30 TV dnevnik 3
21.50 Intervju
22.50 Nočni program
0.50 Poročila

SOBOTA 6. maja:

- 8.00 Video strani
8.10 Otoška matineja:
Radovedni Taček: Drev
8.25 M. Čanak: Čirule čarule
8.30 Z besedo in sliko:
Čudežna kitara
8.45 Studio je vaš: Pika
Nogavčič
9.15 Otroci glasbe, ameriška
zabavnoglasbena oddaja
9.50 Majski igre, 1. del oddaja
TV Novi Sad
10.20 Po sledi ptice Dodo
11.20 Video strani
15.30 Video strani
15.40 Videogodba, ponovitev
16.25 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Slovenija v plesu in pesmi,
ponovitev
17.10 Ciklus filmov Busterja
Keatona
18.25 Video strani
18.30 Naš edini svet
Kultura: Ljudstvo, ki se
bojuje, angleška
dokumentarna serija
19.05 Risanka
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Naš utrip
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Dom v polževi hišici,
nemški kratki film
20.45 Propagandna oddaja
20.50 34. pesem Evrovizije,
prenos iz Lausanne
0.45 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 15.55 Zagreb: INA rally,
mednarodno tekmovanje
v rallyju, prenos
16.30 Satelitski programi
19.30 TV dnevnik
19.55 propagandna oddaja
20. Zarisce
20.35 Finale Istrske riviere v
tenisu, posnetek iz
Portoroža
21.20 Iz koncertnih dvoran
22.45 En avtor, en film
P. Lalovič: Pustite jih
živeti, oddaja TV Novi Sad
23.05 Satelitski programi -
poskusni prenos

TV Zagreb I. program

- 8.20 TV koledar
8.30 Oddaja za otroke
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.40 Poročila
12.50 Prezri ste — poglejte
15.15 Nočni program, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Oddaja za otroke
18.05 Številke in črke: Kviz
18.25 Narodna glasba
19.10 Vreme
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Detektiva iz Miamija,
ameriška naničanka

III. program TV Ljubljana

IV. program TV Ljubljana

V. program TV Ljubljana

VI. program TV Ljubljana

VII. program TV Ljubljana

VIII. program TV Ljubljana

IX. program TV Ljubljana

X. program TV Ljubljana

XI. program TV Ljubljana

XII. program TV Ljubljana

XIII. program TV Ljubljana

XIV. program TV Ljubljana

XV. program TV Ljubljana

XVI. program TV Ljubljana

XVII. program TV Ljubljana

XVIII. program TV Ljubljana

XIX. program TV Ljubljana

XX. program TV Ljubljana

XXI. program TV Ljubljana

XXII. program TV Ljubljana

XXIII. program TV Ljubljana

XXIV. program TV Ljubljana

XXV. program TV Ljubljana

XXVI. program TV Ljubljana

XXVII. program TV Ljubljana

XXVIII. program TV Ljubljana

XXIX. program TV Ljubljana

XXX. program TV Ljubljana

XXXI. program TV Ljubljana

XXXII. program TV Ljubljana

XXXIII. program TV Ljubljana

XXXIV. program TV Ljubljana

XXXV. program TV Ljubljana

XXXVI. program TV Ljubljana

XXXVII. program TV Ljubljana

XXXVIII. program TV Ljubljana

XXXIX. program TV Ljubljana

XL. program TV Ljubljana

XLI. program TV Ljubljana

XLII. program TV Ljubljana

XLIII. program TV Ljubljana

XLIV. program TV Ljubljana

XLV. program TV Ljubljana

XLVI. program TV Ljubljana

XLVII. program TV Ljubljana

XLVIII. program TV Ljubljana

XLIX. program TV Ljubljana

L. program TV Ljubljana

LI. program TV Ljubljana

LII. program TV Ljubljana

LIII. program TV Ljubljana

LIV. program TV Ljubljana

LV. program TV Ljubljana

LVI. program TV Ljubljana

LVII. program TV Ljubljana

LVIII. program TV Ljubljana

LVIX. program TV Ljubljana

LVII. program TV Ljubljana

LVII.

Ob izidu prve od treh knjig "Srbija i Albanci"

Zgodovina, ki zlorablja zgodovinski spomin, podžiga prepiralske strasti

Ljubljana, aprila - Prva od treh knjig trilogije Srbija i Albanci je že naprodaj po 60.000 dinarjev. Druga knjiga bo izšla po 15. maju, tretji pa kmalu za nj. Celotna trilogija stane 200.000 dinarjev in vredno je poseči po njej, saj na zgodovinsko avtentičen in s trenutno politiko neobremenjen način analizirajo odnos med srbskim in albanskim narodom, med državo Srbijo in Albanci, torej med ljudmi, zgodovinsko povezanimi, vendar zaradi sporov in krvavih obračunov globoko spriti. Celoten projekt trilogije je zasnovan in izpeljal Časopis za kritiko znanosti iz Ljubljane. Prva knjiga obravnava obdobje med letoma 1878 in 1914, druga knjiga bo analizirala čas od leta 1914 do 1945, tretja pa obdobje odnosov med Srbijo in Albanci v novi Jugoslaviji.

Mogoče bo kdo presenečen, ker je prva knjiga pisana v srbskohrvatskem jeziku in bo šele sedaj prevedena v slovenščino. Razlog je preprost: knjigo so napisali srbski zgodovinarji, ki morajo sedaj doma več ali manj molčati, ker o preteklosti in sedanosti teh odnosov razmišljajo nekoliko drugače kot aktualna srbska zgodovina. Objavljeni so originalni teksti, ki obravnavajo obdobje med letoma 1878 in 1914, med drugim tudi bogata zapuščina Dimitrija Tucovića, ustanovitelja in voditelja Srpske socialdemokratske partije, ki ga je Srbija nedaj kovala v zvezde, zadnjih deset let pa po njem več ali manj molči. S tako zasnovno knjige se se začnemo izogniti mnogim pastem, obdržali izvirnost in povečali berljivost tudi v drugih delih države. Prva knjiga je izšla v 5000 izvodih, od katerih jih je 3000 že prodanih na Hrvaško. V Srbiji, kjer so vsi objavljeni dokumenti dostopni v beografski mestni ali ljudski knjižnici, pa bodo verjetno dejali, da je to past, če pa bodo že priznali, da je knjiga delo srbskih avtorjev, ki so se odpovedali honorarju v korist pomoči Kosovu, pa bodo verjetno, tako meni Jaša Zlobec, zgodovinarje ozmerjali z izročki in izdajalcij naroda, ki pa jih vsak narod pač ima.

Casopisu za kritiko znanosti iz Ljubljane kosovska problematika ni tuja. Igor Bavčar, odgovorni urednik Časopisa za kritiko znanosti, pripoveduje, da je Kosovo ena sredističnih problematik že od leta 1981 dalje, ko sta izšli 51. in 52. številka časopisa, ki je posel. Že takrat se je KRT (kratica za časopis za kritiko znanosti) odpril pisem iz drugih delov države, tudi albanskim, ki so jim bila sicer druga vrata zaprta. Tako se kontinuirano spremlja zgodovina in sedanost dveh nesrečnih narodov, ki ju žal ne združuje nič drugega kot spopadi in od katerih, žal, vsak vidi zgodovino in sedanost po svoje, za realno, neobremenjeno zgodovinsko presojo pa je prostora vedno manj. Mnoge poteze srbske politike v začetku tega stoletja so povsem enake potezam sedanja in prav ta identičnost je v prvi knjigi izjemno zaznavna.

Knjiga izprijeva grozljivost in brutalnost teh odnosov, meni Jaša Zlobec, poznavalec kosovske preteklosti in sedanosti ter odnosov med Srbijo in Albanci, sicer koordinator odbora za zaščito človekovih pravic na Kosovu. Na eni strani je vidljiva naprednost Dimitrija Tucovića, ki se je sam udeležil balkanskih vojn kot rezervni oficir, umrl pa je mlad, star 33 let, vendar z bogato pisano zapisano, na drugi strani pa grozljiva vloga srbskega verskega in posvetnega tiska, oblasti, cerkev in institucij. Ljudje se upravičeno sprašujejo, kaj se že nad 100 let dogaja med tem narodoma. Nekateri izjave Miloševića se prav nič ne razlikujejo od besed Karadjordjevića, ko je začenjal Balkanske vojne. Mlajši voditelj se pogosto proglaša za legitimnega naslednika starejšega.

K mitologiji in preteklosti zazrta zgodovina

Takšna so razmišljanja Jaše Zlobca ob prvi knjigi trilogije.

"Citiram časnike iz tistega časa. Oblasti morajo uporabiti vso silo, pišejo, da Albance prepričajo, da hoče Srbija iz tega divjaškega plemena ustvariti kulture in delaven narod, ker v kulturnih državah 20. stoletja divjakov ne trpijo. V knjigi se soočimo s podatki o nasilnem prekrščevanju albanskih katolikov in muslimanov v pravoslavje. Vesnik srpske crkve je objavil odlomek iz pridige tistega časa. V njem je rečeno: Ima li krvave istorije od istorije srbskog naroda. Zaista nema. Ima li slavnije istorije od istorije srbskog naroda. Zaista nema. Ima le genialnijeg duha od srbinovog duha. Zaista nema. In k temu dodajmo Tucovićovo razmišljanje o Srbih, ki so obrnjeni v preteklost in prav zato, ker vidijo samo slavno preteklost, ne morejo videti sedanosti in še manj morejo najti skupno normalno življenje z drugimi narodi na istem ozemlju. In potem je še nekaj, kar razkriva knjiga. Jaz sem verjetno slavoslovem o časopisu Politiki, ki jo je ustavnost Slovenec Vladislav Ribnikar, ki je bilaka demokracije, svobode v tem delu Evrope. Ta knjiga pa pove, da je bila Politika po letu 1912 povsem kupljena in prodana časopis ekspanzionističnim v nacionalističnim Pašičevim oblastnikom, ki so dejali ob nasičju nad Kosovim in Albanci: Srbija će izvršiti jedno kulturno delo. Današnji srbski tisk nas venomer prepričuje o demokratičnih koreninah Politike, kar se danes postavlja pod vprašaj vsakomur, ki vzame v roko to knjigo. Enako kot se danes govor, da Albanci niso čisto pravi ljudje in zanje ne morejo veljati enaki zakoni kot za druge, je Politika takrat, ko so ujete Arnaute vozili v Beograd (večinoma so bili starci in majhni otroci) zapisala: ti ljudje bi se človeku na prvi pogled zasmili, ko pa si videj živalski sijaj v njihovih očeh, potem tudi usmiljenju niso bili več mesta. To je citat iz Politike. Knjiga načenja problem poimenovanja krajev, problem zibelke srbskega naroda. Vladni in opozicijski časopisi pišejo o pokoljih v mestu Ferizovič. Človek, ki ne pozna stvari, misli, da gre za mesto s srbskim imenom. V bistvu ne gre za noben Ferizovič, ampak za Ferizaj po albanskem ali za Uroševac. Njego so takrat srbški časopisi imenovali Ferizovič. Tudi to marsikaj pove. Ko človek sklene branje knjige in iz uradnih srbskih doku-

mentov tedanjega časa izve, da ni šlo za nikakršno osvobajanje, da je bil to le mit, s katerim se je slepljil srbski narod, da je šlo za dogovor med Grčijo in Srbijo o razdelitvi tega ozemlja, kjer Albanci niso imeli nikdar svoje države in je albansko pleme tudi ni zmožno imeti. Zato je ozemlje najbolje razdeliti, dokler se ne vmeša kakšna velika sila. To bi Grčija in Srbija tudi storili, če se res ne bi vmešali veliki. Kogar knjiga ne bo prepričala o resnicu in verodostojnosti, naj kupi drugo. Tudi ta bo pokazala, da uradno srbsko zgodovinopisje gradi na mitologiji, ne pa na dejstvih. Iz tega zamolčevanja Dimitrija Tucovića in njegovih pričevanj v zadnjih desetih letih je samo korak do konstrukta, do kominternovskovatkinske zarote zoper Srbijo. Odpor do kominterne je posledica staraodavnega odpora do socialdemokracije. Če iz tega konteksta pogledamo na Srbijo kot veliko oazio svobode na Balkanu, si res lahko postavimo vprašanje, kje je bila večja ječa narodov: ali v Avstroogrski ali v kraljevini Srbiji in njeni naslednici."

Trilogijo, cena je 200.000 dinarjev, lahko naročite pri Časopisu za kritiko znanosti, Beethovenova 9, 61000 Ljubljana, ali po telefonu (061) 210 - 332. Naročite lahko samo eno od treh knjig. Cena prve je 60.000 dinarjev, druga pa bo izšla okrog 15. maja.

Slovenski korak k sodobnemu narodu

Drago Košmrlj, znani novinar in publicist, ki se vedno pogosteje loteva Kosova, ugotavlja, da srbsko in albansko zgodovinopisje nikdar nista našla stične točke, isti dogodek prikazujeta različno in se niti za milimetar ne približata skupnemu stališču. Obe strani pa tretjemu jemljeta pravico, da bi kaj napisal. Vsi srbski zgodovinarji zanikajo Tucovića in govorijo o velikem trpljenju Srbov in preganjanju, trdijo, da so Srbi na Kosovu pravonasceni in da so še nato prišli Albanci. Danes je ta teorija zelo aktualna in napaja sedanjo srbsko politiko.

Jaša Zlobec soglaša s tem in vzpostavlja primerjavo med srbskim in slovenskim narodom glede zibelke.

"Obrat, ki ga je naredil slovenski narod, ko je Gospo sveto, zibel slovenstva izgubil in priznal, da to ozemlje pač ni več slovensko, pomeni korak k sodobnemu evropskemu narodu v smislu Nemcev in Francozov, ki so se nehalni sovražiti zaradi spornih ozemelj, ki so iz vojne v vojno prehajala v roke enega ali drugega. Mislim, da tega obrata od v zgodovino nazaj usmerjenega naroda v sodoben narod, ki racionalno obravnava stvari, bratje Srbi še niso naredili. Zdi se mi, da srbski zgodovinarji še vedno gradijo na problemu mita, ne na faktih. Knjiga realnejše kaže na probleme selitev in ne govorji zgolj o albanskih hordah, ki so peganjale Srbe. Za albansko zgodovinopisje, ki je rastlo skladno z rastjo svoje univerze od šestdesetih let naprej (do teh let so bili Albanci sistematično one-mogočani pri izobraževanju svoje intelligence) pa je za začetek značilna obremenjenost z romantizmom in nacionalnim, zadnja leta pa se romantizem izgublja in vse več zgodovinarjev srednje in mlajše generacije gleda trenož na stvari. Albańska inteligencija je v marsičem enakovredna drugim, vendar pa imajo Albanci strahotno zamudo za Srbi, ki imajo svoje zgodovinopisje razvito že dolgo."

"Buržoazija je u novim krajevima Srbije zavela vanredno stanje. Vlasnici Srbije teže, u stvari, da režimom policijskog samovlašća stvore od nacionalne manjine večinu in da tamošnji narod spreme ne za slobodne gradžane, več pokorne podanike. Taj režim vanrednih policijskih mera je zadahnut reakcionarnim ciljevima povlaščivanja jednih in gonjenja drugih. S druge strane on daje novih povoda izazivanju netrpeljivosti in mržnje medju narodima." (Dimitrije Tucović)

Izid prve knjige iz trilogije, ki bo imela veliko zgodovinsko vrednost, nedvoumno kaže na nekaj zelo pomembnega. Kot nesprejemljiv zavrača razmišljaj, da ima tisti, ki je bil prej na določenem ozemlju, tudi več pravice. Zgodovina kot zloraba zgodovinskih pravic, kot brisanje dejstev in realnega zgodovinskoga spomina, pelje samo v nerazumevanje, stalen preprič in še kaj hujšega. Izbris zgodovinskoga spomina omogoča mitologizacijo in te je v naši zgodovini, ne samo v zgodovini odnosov med Srbijo in Albanci, še preveč. Na vse nešrečo živimo v spolitiziranih časih, ko je zgodovinski spomin lahko uporabljen tudi za obračunavanja in dokler bodo časi še taki, bo do mitologizacije zgodovine in pozabljivanja zgodovinskoga spomina in dejstev še prihajalo. Tak pristop, kot ga uporablja novost KRT-a, pa lahko marsikaj takšnega prepreči, saj gradi na verodostojnosti.

J. Košnrek

Vse bolj umazana podtalnica Kranjsko-sorškega polja

Bomo kmalu žejni celo vode?

Škofja Loka, 3. maja - Več kot tri četrtine pitne vode, ki je porabijo Škofjeločani in okoličani, Tehnikove Komunalne dejavnosti dobivajo iz poljanskega vodovoda. Ta pa je zelo ranljiv, saj je cev samo ena in petnajst prehodov pod Soro. To se je pokazalo pri okvarah cevovoda in med onesnaženjem vodnega vira s fenoli v Hotovljah decembra 1984, ko so bili ljudje tudi dva dni brez vode. Loški komunalci od tedaj še z večjimi prizadevanji iščejo nova možna zajetja v okolici Škofje Loke, s katerimi bi zagotovili manjkajoče količine pitne vode v sušnih obdobjih ter v primeru novih okvar poljanskega vodovoda zagotovili mestu in okolici čim bolj nemoteno oskrbo.

Po številnih raziskavah na Vetrškem in Praprotnem polju, na območju Križne gore, Lubnika, Hrastnice, Kopanice, Volake in ostalega dela Poljanske doline ter Sorškega polja se je kot perspektivni vodni vir pokazalo Sorško polje. Raziskave na tem polju so opravljali od leta 1968, ter zbrali in obdelali 15 analiziranih vzorcev vode.

Spomladi 1987 so delavci Komunalnih dejavnosti zgradili raziskovalno-črpalni vodnjak Godešič in ker so rezultati analiz ustrezali predpisom za pitno vodo, so kupili črpalko in zgradili priključke. V loški vodovodni sistemu bi iz tega vodnjaka lahko vodno vodo na 15 metrov polju, vzeti na 15 mestih, je bilo neoporečnih samo sedem! Glavni onesnaževalci podtalnice so bili industrija, obrt in promet oziroma fenolne snovi, mineralna olja, poliklorirani bifenili, organska klorirana topila, organske klorirane fosforne in kositrove spojine, živo srebro, amoniak, nitriti in herbicidi.

Vendar pa ga doslej vanj še niso spustili niti liter, saj imajo uporabno dovoljenje samo za tehnološko vodo. Želijo ga tudi za pitno vodo. Vodnjak Godešič bi pomenil podobno rezervoar kot vodnjak Lipica, kjer je voda od vseh voda loškega vodovoda daleč najslabša kakovosten in ga zato vključujejo v skrajni sili, ko preprečujejo večje škode. Lani, denimo, so ga vključili le za pet ur.

Ivan Kepic, direktor tozd Komunalne dejavnosti: »Za dolgoročno oskrbo loškega vodovoda smo predvideli maksimalen izkoristek obstoječega gravitacijskega vodovoda po Poljanski dolini. V primeru okvar ali slabke kakovosti gravitacijske vode letno nadomestimo iz črpališč Viršk, Sorško polje in Lipica; v primeru večje potrebe se zgradi še dva vodnjaka na Sorškem polju, tako da bi bila skupna zmogljivost iz črpališč na Sorškem polju 190 do 200 litrov vode na sekundo. Iščemo in vključujemo še vodne vire, ki bi jih dobili v dolini Hrastnice in morebitne čiste vode iz Lubnika in Križne gore. Če bi se razvila industrija z večjimi zahtevami po tehnološki vodi, bi zanje, za Gorenjsko, že vodnjak, ki je bil krom izpran po treh letih, organska topila po petih letih, v Ljubljani črpamo po kromom, v Klečah že dve leti v kanalizacijo, v Jarškem Brodu pa iz vodnjaka, onesnaženega s kromom, v Godešiču in Viršku. Na Sorškem polju ne moremo dovoliti, da se ponovi podobna nesreča, kot je izguba izvira Krupe v Beli krajini.«

Fenoli in mineralna olja so razširjena po vsem kranjsko-sorškem polju, atrazin je bil v izjemno visoki vrednosti ugotovljen v vodnjaku Iskre Kibermetike, Telematike, v Zg. Bitnjah, pri Sv. Duhu, v Lipicih in pod Godešičem. Poliklorirani bifenili PCB so razširjeni na severnem in zahodnem delu polja, najvišja koncentracija vodnjaka je v Klečah, v Jarškem Brodu pa iz vodnjaka, onesnaženega s kromom, v Godešiču in Iskrni Telematiki. Živo srebro je bilo nad normativom v vodnjakih Mavčiče, Breg, Dragočajna in Lipica, nitriti pa v zahodnem delu polja med Zg. Bitnjem in Trato.

Iz analiz Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske, ki je pregledoval tovarne oziroma njihove odpadne vode po vsej Gorenjski, lahko razberemo, da skoraj 60 odstotkov vzorcev ne ustreza veljavnim normam.

tivom. Naši vodotoki Sava, Sora in Tržiška Bistrica so še vedno pretirano obremenjeni s tehnološkimi in fekalnimi odpadki iz industrijskih in komunalnih središč, z izcednimi vodami iz občinskih deponij ter z meteorini vodami in odpadnimi olji s cest in parkirišč. Gorenjska tudi še nima deponije za nevarne industrijske odpadke.

Bernarda Podlipnik, služba za varstvo okolja pri ZSMH Gorenjske: »Samov tovarne na Trati na leto porabijo okoli 18 ton barv, lakov in razredil, 285 ton različnih masti, olj in premazov, 9,2 tone emulzij, 132 ton lepil, 607 ton kislin, lužil in soli, 2360 ton fenolomaltefildne smole, 290 ton mulrex, 190 ton amonične vodice, 500 ton Ca-ligno-sulfonata, 200 ton freonov, 96 ton epoksipoliesterškega prahu, 302 ton poliolov, 441 ton izocianatov, 27 ton protektana in različnih izpiralcev, 50 ton topil trikloretan v trikloretilen, 90 ton plastičnih mas, predelajo približno 900.000 kubičnih metrov lesa, obdelajo velike količine tektilnih vlakov in uporabljajo še druge surovine v manjših količinah. Pri tolikšni porabi surovin nastane tudi ustrezna količina škodljivih odpadkov, katerih deponiranje je več ali manj neurejeno. Razen tega gredo v zrak žveplov dioksid, žveplovodik, dim, trdni delci, fenolne snovi, formaldehid in druge organske sestavine, ki se v vodi topijo in se z dejem delno spirajo v zemljo in naprej v podtalnico.«

Kako torej odmotavati zapečetni klobiči? Prvi in doslej edini so se nad poraznimi podatki dveletnih raziskav podtalnice Kranjsko-sorškega polja zgrozil v Škofji Loki, kjer je pomankanje pitne vode v očitno največji problem in ekološka zavest najvišja. Izvršni svet je sprejel vrsto sklepov v prid zaščiti tega dragocenega in izdatnega vira pitne vode, ki je doživel dodaten udarec z zaježitvijo Save pri vodni elektrarni Mavčiče. Eden najnajčinkovitejših ukrepov, ki ga predlagajo za svojo občino klobič, je vodnjak Godešič in Virški Telematiki. Živo srebro je bilo nad normativom v vodnjakih Mavčiče, Breg, Dragočajna in Lipica, nitriti pa v izetudi bodo inšpektorji še tako strogi. Pritisniti, tudi v javnosti, bo potrebno predvsem na izvore onesnaževanja, terjati sodobnejšo tehnologijo, urejena odlagališča odpadkov (tudi v gospodinjstvih), nove čistilne naprave, ne nazadnje tudi omejevanje gnojenja in škopljjenja kmetijskih površin.

H. Jelovčan

DO GORENJSKA BOLNIŠNICA TOZD BOLNIŠNICA ZA GINEKOLOGIJO IN PORODNI

Priznanja kmetom in zadružnim delavcem

Kmetije so premajhne in njive preozke...

Lajše, 25. aprila - Škofjeloška kmetijska zadruga je pred prvomajskimi prazniki pripravila v gostilni Miha Berceta v Lajšah nad Selcami prireditve, na katerih je podelila priznanja in nagrade kmetom in delavcem. Direktor zadruge Vinko Kržišnik je ob tej priložnosti orisal 40-letni razvoj zadružništva na škofjeloškem območju in posebej poudaril, da je trdnost zadruge v tem, da ni nikdar "cvetela" in nikdar bila na robu propada. "Če ne bo večjih problemov v industriji, jih tudi v kmetijstvu bržas ne bo, vse pa kaže tako, da se bomo morali sami bolje organizirati za prodajo in se bolj podjetniško obnašati," je dejal.

Franc Miklavčič iz Zabrekev: "V naši vasi ni propadlih kmetij, vse napredujejo, noben kmet tudi ne hoditi na delo v dolino. Ker gre za hribovsko območje na 850 metrih nadmorske višine, ni mogoče vse zemlje obdelati s stroji, ampak je treba prijeti tudi še za preprosta, ročna orodja. Na naši kmetiji, ki obsega 32 hektarov zemlje, od tega polovico gozda, ročno obdelujemo približno četrtnino zemlje. Samo od živinoreje se pri nas ne bi dalo živeti, zelo pomembni vir zasluga nam predstavlja gozd. Uvedba prostega trgovanja z lesom bi bila koristna, vendar le pod pogojem, da ne bi pri tem služili le posredniki."

Nekdanji delavec zadruge, zdaj pa predsednik škofjeloškega sindikata Sandi Bartol, ki se je tudi udeležil slovesnosti, je povedal, da je bilo ob zadnjini podražitvi hrane večkrat zastavljeno vprašanje, ali bo delavec še lahko plačeval tako dragu hrano. "Naše, sindikalno stališče je jasno. Ker smo se opredelili za tržno gospodarstvo, se sindikat ne bo vmešaval v cenovno politiko (če so surovine drage, hrana ne more biti počeni), ampak bo zahteval, da tudi plače, ki realno padajo že deveto leto, postanejo ekonomska kategorija. Delavec mora toliko zaslužiti, da bo lahko plačal tudi dragu hrano, stanovanje, elektriko..." je dejal Bartol in v nadaljevanju poudaril, da škofjeloški zadružni treba zdaj porabljati energije za preoblikovanje v podjetje, ker je v preteklosti ravnala pametno in se ni prepustila "tozdranju". "Naše kmetije so premajhne, njive pa preozke, da bi si lahko v kmetijstvu rezali velik kos kruha," je razmišljajanje o dragi hrani sklenil mg. Jurij Kumer in nato raz-

Prvomajski veter ni bil dovolj močan, da bi odgnal vse kritične misli

Slavimo delo - kdaj bomo nehali častiti nedelo?

V ponedeljek, ko smo proslavljali mednarodni praznik dela, je pihal veter - da bi odgnal grde, slabe misli, in padal je dež - da bi izpral temne lise naše krizne vsakdanjosti! Bil je prvi maj kot vsak prejšnji, pa vendarle precej različen od distih iz časov "hitre socialistične gradivte" (s pomočjo tujih posojil). Delovnih zmag in slavnostnih odprtij novih objektov je bilo tokrat bolj malo (kot nam je znano, so na Gorenjskem odprli pred prazniki le prizidek k blejski šoli, novo trgovino na Mlinem ter lužilnico v jeseniški Železarni), zato pa smo se več pogovarjali o "četverici in roškem procesu", o političnem pluralizmu, o dogodkih na Kosovu, o vzhodni in zahodni poti iz krize... Je bilo krivo samo slabo vreme, da so bila letosna pravomajska zborovanja dokaj slabo obiskana, ali pa so se ljudje že naveličali klasičnih taborov, shodov, zborov in podobnih množičnih manifestacij, na katerih se slavnostni del z gorovom, s podelitvijo priznanj in kulturnim programom že po tradiciji prevesi v veselico? Naj bo tako ali drugače: na prvomajskem taboru na Šobcu, kjer se že vrsto let zbirajo ob mednarodnem praznku dela delavci in občani iz radovljiske občine, smo na proslavi videli predvsem tiste, ki jih tudi sicer pogosto strečujemo na raznih sestankih, konferencah in zasedanjih - ne pa tudi vseh dobitnikov priznanja "srebrni znak Zveznih sindikatov Slovenije".

Težave so se začele, ko je prvi rekel "ja" in misil "ne"

Slavnostni govornik Janko Stušek, sicer sekretar občinskega komiteja ZKS Radovljica, se je vprašal, ali bomo uspeli v vsem jugoslovenskem prostoru uveljaviti in dokazati pluralistično vizijo odprtega in proti Evropi usmerjenega razvoja ali pa se bomo zlomili v zavesti, motivaciji in ideji; ali bomo Jugoslaviji dokazali možnost različnega ali pa bo nam dokažana učinkovitost enakega. Stušek je dejal, da Slovenija ne materialno in ne idejno nima več poti nazaj v okrepljeni demokratični centralizem in da si moramo v tej državi dopovedati, da se da skupaj živeti tudi z različnostjo. "Koncept, da je posamično podrejeno skupnemu, je treba vsozvočiti. Tudi manjšina ima svoj prav za sebe, ko nikogar ne ogroža, ali

za celoto, kar je vsem koristno. Če je pot v Evropo in v demokratični pluralizem tretja Jugoslavija, kot pravijo nekateri, potem smo za to pot. Nikakor pa kot narod in občani Slovenije ne sprejemamo mehanizmov postrengega demokratičnega centralizma Miloševičevega tipa," je dejal Janko Stušek in poudaril, da so se naše težave začele tedaj, ko je naš prvji ljudski tribun, politik, poslanec, delegat - kdo ve, zakaj: iz koristi, strahu, nevedenja... - rekel "ja" in misil "ne", glasoval "za" pa žezel "proti". To ni prava pot in demokracija, to samo zavede ljudi. Velike gospodarske težave vedno bolj postavljajo v ospredje misli in ukrepe, da bomo vsi moralni živeti le od svojega dela ter s takšnim računom, da ga bomo

Statistika ne laže!

Ko smo se pogovarjali z nekaterimi udeležencema prvomajskega tabora na Šobcu, jih ni

Janez Buh s Črno vrha: "Jaz samo bolne razumem, da jammajo, vseh drugih pa ne. Vse je pomemben, zdaj že kruh in salama nista več dobra. Na naši kmetiji, ki leži na nadmorski višini 970 metrov, večjih problemov ni, se največji je ta, da ne moremo vsega hitro narediti kot na ravnini in da smo manj prosti."

najprej nakupil kmetijske stroje, nato zgradi nov hlev, za hišo pa upa, da jo bo dal pod streho še letos. **Janez Možina iz Dolenčic**, nekdaj vodja zadružne enote Javorje, je uspešen tudi kot kmetovalec. Janez Bergant s Stare Luke je lani oddal zadružni 2,8 tone goveda, 17 tisoč litrov mleka in 30 ton krompirja. Janez Buh s Črno vrha uspešno gospodari na gorski kmetiji, na skoraj tisoč metrih nadmorske višine. **Ivan Frelih iz Zgornje Sorice** redi povprečno 15 goved in odda na leto zadružni štiri ali pet goved. **Angela Frlan iz Loga** kmetuje na manjši kmetiji in je delovna v kmetijskem odboru in v odboru zadružnic. **Niko Krmelj s Sv. Duha** je od tedaj, ko je prevzel gospodarstvo, povsem obnovil in opremil kmetijo. **Franc Kušar iz Reteč** redi okrog 25 glav goveje živine, lani pa je oddal zadružni tri tone goveda, 20 tisoč litrov mleka in 30 ton krompirja. **Franc Miklavčič iz Zabrekev** je kot mlad gospodar prevzel delo na hribovski kmetiji in redi deset govedi. **Janez Miklavčič s Koprivnika** je na hribovski kmetiji

Valentin Rant iz Zgornje Luše: "Ko mi je umrl oče, sem pustil službo v Alpesu in ostal doma na kmetiji, kjer sem lani začel graditi nov hlev za dvajset glav živine. Dobil sem nekaj ne-povratnih sredstev, posojilo, ki so mi ga odobrili v kmetijski zadružni in gozdnem gospodarstvu, pa sem odklonil, ker so previške obresti in ni računice. Zakaj sem se odločil za gradnjo hleva? Zato, ker gozd ni neizčrpren vir zasluga. Na jelenki se že od zunaj vidi, da propada."

Nagrado je prejelo tudi pet zadružnih delavcev: **Valerija Hamer** iz hranilno-kreditne službe, **Irena Pfafar**, prodajalka v Češnjici, **Bogomira Pintar**, delavka skupnih služb, ki se največ ubada s pokojninsko-invalidskim zavarovanjem kmetov, **Jelka Zajc**, vodja špecijske trgovine v Sovodnju, in Šofer **Janez Končan**.

C. Zaplotnik

Janez Končan iz Skofje Loke: "Hrana je draga in predvaga, vendar so cene prehramenih izdelkov zaostale za cenami industrijskih proizvodov. Sicer pa je najbolj žalostno to, da kmet od končne cene dobi zelo malo."

vsem mlajši kadri, ki postopoma prevzemajo odgovorne funkcije v Sloveniji in tudi drugod v državi. Koliko se pri nas produktivno dela, so izračunalni že statistiki. Njihovim podatkom verjamem, saj je pri nas skoraj povsod več zaposlenih, kot je dejansko dela. Za gozdnem gospodarstvo si upam trdit, da je vsaj kar zadeva izrabe delovnega časa - nad povprečjem. Jaz delam v sektorju za urejanje gozdov, kjer se učinki dela ne pokažejo v kratkem času, ampak šele po več letih in desetletjih. Tisti, ki se na to delo ne razumejo, tudi ne vidijo njegovih učinkov."

Vlado Popović iz Jesenice: "Ne razmišjam toliko o sedanjosti, to tako in tako občutim, samo da grem v trgovino, ampak mi misli ob delavskem prazniku bolj uhajajo k osrednjemu vprašanju - kako iz težav in iz krize, kako ustaviti divjanje cen, kako izboljšati odnose v državi... Reši-

Marjan Prinčič

Zlati sindikalni nagrajenec

Kranj, 1. maja - » Ko sem bil v republiškem odboru sindikata gradbenikov, smo kadre, ki smo jih odstranjevali, predlagali za državna odlikovanja,« je Marjan Prinčič, letošnji dobitnik zlatega sindikalnega znaka, segavo namignil na ta praznični dobitek. V isti sapi pa priznava, da nobeno priznanje ne prihaja zaston. Da je na primer prejel značko pohodnikov na Stol, se je moral desetkrat povzeti na goro. Ob dveh na oku nasprotujučih si izjav bi lahko Prinčičeve priznanje razumeli tudi takole: za dobitnika ima zlati znak Zveze sindikatov Slovenije lep sijaj, a ga senčijo razmere v družbi, ki ji slavljene sta čas le obetavne prihodnosti.

Ko je v šestdesetih letih začel delati v sindikatih, je razmišljal, da sindikat sploh ni potreben, saj je z zakoni vse tako urejeno, da ima delavec vse pravice. V resnici kajpada ni bilo tako, sindikat so zlorabiljali, da je izvajal usmeritev, ki jih je tišala partija. Tako Marjan Prinčič razmišlja danes, ko je dobra iztrezen in prekaljen z domala četrto stoletja sindikalnega staža. Tedaj odnosi med partijo in sindikatom niso bili tako prozorni kot danes, ko se delavec oglašajo z zahtevo, naj gre ZK ven iz tovarn. Pred dvema desetletjema pa se je Prinčič, kot sam pravi, pridno vzpenjal na sindikalni letstvici, od osnovne organizacije še pri gradbincih, ko niso bili redki kratki stiki z vodstvom podjetja, do občinskega in republiškega sveta, v slednjem danes predseduje odboru sindikatov v oblastju.

Ko bo zaživel podjetništvo, obljubljuje kolektivno pogodbo tudi za družbeni sektor. Je potem takem tudi tam pričakovati odpore, kot jih zdaj čutite pri zasebnikih?

»Obrniki se pogosto obnašajo kot v kapitalizmu Marxovih časov. Če nas isto čaka tudi v družbenih podjetjih, bo imel sindikat še težke boje.«

Kaj sodite o začeti sindikalni prenovi?

»Ne vem, kaj bi z njo pravzaprav radi. Kolikor sem poslušal razloga za in proti sindikalni prenovi, se mi zdi, da je težko karkoli spremeniti. V obupnih razmerah ni sile, ki bi pametno ukrepala. Če se spomnimo le na stavke: domala vse so en sam protest, revolt, ne pa razumno organizirana pogajanja za delavčev prav. Ne znamo se tudi odločiti, ali je gospodar delavec ali država. Zdaj vemo, da je bil delavec vsa ta leta gospodar le na videz, v 40 letih smo to dobro zamegili, tako da se danes ne znamo organizirati, kot bi se moral. V kolektivni pogodbi IGM metalcev iz Stuttgartu denimo, je vse jasno, kdo je kdo. Tam trdi kapitalist ne podcenjuje delavca, pač pa je v njegovem interesu, da se z delavcem dogovarja, kajti drug na drugega sta usodno vezana. Pri nas pa zaradi peščice politikov še kar drživo pri življenju neko Iskro. Vse to mi v zvezi s sindikatom in siceršnjo prihodnostjo ne vlica posebnega optimizma.«

D.Z.Žlebir

tev je, vsaj jaz mislim tako, v posloštem in odgovornem delu na vseh ravneh, ne le za strojem, ampak tudi v politiki in v državnih organih, v odpiranju v svet, v demokraciji... Koliko se pri nas dela? V povprečju ne več kot 60 odstotkov delovnega časa. Ostali čas se zapravi za pitje kave, za branje časopisov, klepetanje, nakupe in druge opravke, predvsem tam, kjer so "tovarniška vrata" odprtia in kjer delavce ne priganjata stroj in norma.«

Janez Markovec iz Ljubnega, sicer dobitnik občinskega priznanja OF: "Sram me je, ker smo tako poceni zapravili ugled,

C. Zaplotnik

»Bronasti akrobat s svetovnega mladinskega prvenstva, Marko Klančar

Vse za vrhunec sezone

Kranj, 30. aprila — Letošnja sezona se je za jugoslovansko smučanje končala uspešno. Največ uspeha so imeli alpinci. Mladinska ekipa smučarskih skakalcev je bila na svetovnem prvenstvu srebrna, na svetovnem prvenstvu nordijcev pa je bil Matjaž Debeljak šesti med posamezniki. Bialtonci so napredovali, medtem ko so najmanj uspeha imeli smučarski tekači. Razred zase so bili tudi akrobati, saj so odlično tekmovali v svetovnem in evropskem pokalu. Največji dosežek pa je dosegel na svetovnem mladinskem prvenstvu v Šálenu na Svedskem devetnajstletni Krančan, član SAK Kranj, dijak četrtega letnika strojne srednje šole Iskre, Marko Klančar. Na tem svetovnem prvenstvu je bil tretji v skokih.

Marko Klančar, bronasti smučarski akrobat s svetovnega mladinskega prvenstva, član SAK Kranj, in zvezni trener za skoke Drago Filipič. — Foto: F. Perdan

»Kot akrobatski smučar sem začel pred petimi leti pri SAK Kranj. Bil sem smučar, na šoli pa je bilo predavanje o akrobatskem smučanju, ki me je navdušilo za to vrst. Začel sem pri trenerju, ki je sedaj zvezni trener za skoke, Krančanu Dragu Filipiču. Začel sem kot skakalec in dodajali smo še smučanje po gribinah. Najbolj so me vedno navduševali akrobatski skoki. To so skoki s smučmi na skakalnici. Skačeš salto naprej in nazaj, vmes pri saltah pa so še vijaki. Izvedeš jih v elipsi 360 stopinj. V tej sezoni sem bil še mladinec. Lani sem bil na svetovnem prvenstvu v akrobatskih skokih peti, v letošnji sezoni pa sem državni prvak, v svetovnem pokalu sem bil enkrat sedemnajsti in imam v skupnem seštevku tega pokala enajst točk. Tekmovali smo še v evropskem pokalu, bili sta le dve tekmi in finale tega pokala. Salen je bil letos prizorišče svetovnega mladinskega prvenstva. Tu sem bil v skokih tretji, dobil bronasto kolajno, kar je bil hkrati tudi najboljši jugoslovanski dosežek v akrobatskem smučanju. Svetovni prvak v tej disciplini je bil Francoz Furexas. Do drugega mesta sta mi primanjivali le dve točki. Polomil sem ga pri doskoku, a tudi tretje mesto je uspeh.«

In kako naprej?

»Najprej moram dokončati srednjo šolo Iskre, nato pa pride na vrsto slušenje vojaškega roka. Čaka me študij na univerzi. Vpisal se bom na arhitekturo, kjer bo potreben sprejemni izpit. Nato treningi v akrobatskem smučanju, ki naj bi bili pogojeni z dobrimi uspehi, saj bom v sezoni 1989-90 stopil v člansko konkurenco.«

D. Humer

Triindvajseta mednarodna kolesarska dirka Alpe — Adria

Jutri kolesarji v Kranju

Ljubljana, 26. aprila — V ljubljanskem predstavnosti Podravke, ki je eden glavnih pokroviteljev letošnje že triindvajsete mednarodne kolesarske dirke Alpe Adria, pokrovitelji so še Velo — Slovenija — avto, Iskra Kranj, Slovenski sport, Embo-Mercator in Rog, so predstavili letošnji potek dirke. Danes 5. maja, bo start v Zagrebu. Končala pa se bo 10. maja v Ljubljani. Hrvatska je po dolgih letih spet v tej kolesarski srejni. Dirka bo obkrožila vse članice Alpe Jadran: Hrvatsko, Slovenijo, Avstrijo in Italijo. Na dirki bo nastopilo dvajset ekip iz Avstrije, Italije, Madžarske, ČSSR, SZ, Španije, Francije, Švice, ZRN, Poljske, Bolgarije in Slovenije ter Jugoslavije. Za Slovenijo bodo nastopile klubske ekipe Save, Roga in Krke.

Start je danes ob 12. uri v Zagrebu. Pet dni bodo kolesarji prevozili 915 kilometrov, cilj pa bo ob 15.33 v Novem mestu. Za ljubitelje kolesarskega športa bo sobota zanimiva. Iz Novega mesta je start druge etape ob 9. uri. Nato bo kolesarska karavana krenila naprej do cilja v Kranju, pred gostilno Stari Mayer, ki bo ob 12.24! Kolesarji bodo od Novega mesta do Kranja morali prekolesariti 139 km. Videli jih bodo prebivalci Vodic, Škofjeločani in seveda Krančani. Zanimiva bo tudi tretja etapa. Ta bo iz Kranja, v nedeljo, 7. maja, krenila ob 9.30, mimo Predvorja, Zgornjega Jezerskega, do Jezerskega vrha, predvidoma bodo moje prekolesarili ob 10.15, do Železne Kaple in naprej do Borovelj. V Borovljah bo nato popoldne še krožna dirka po ulicah tega mesta. Nato gre v pondeljek karavana naprej iz Borovelj v Kotšach. Iz Kotšacha bodo šli naprej čez prelaz Plöckenpass na italijansko stran, kjer bo cilj v Tržiču. Iz Tržiča bo nato 10. maja start zadnje etape in v Ljubljani jih pričakujejo ob 14.47.

V Kranju

Pester program za najmlajše

Kranj, 3. maja — Mala šola plavanja, pohod na Jošta in Cicibaniada so prireditve, ki jih za najmlajše organizira maja in deloma junija Zveza telesnokulturnih organizacij kranjske občine. Tokrat samo na kratko. Pohod najmlajših na Jošta je načrtovan med 8. in 19. majem. Izbran bo lep, topel sončen dan, da bi druženje na Joštu, kjer bodo podelili naštite in značke Ciciban planinec, res prijetno. Cicibaniada, tradicionalna prireditve najmlajših iz kranjske občine, bo 25. maja. Če bo lepo vreme, ne bo stadiion, če pa bo vreme naga-jalo, pa v športnih dvorani na Planini. Mala šola plavanja v zimskem bazenu pa bo med 22. in 26. majem (prva izmena) in 29. majem ter 2. junijem (druga izmena) za predšolske skupine, od 5. do 9. junija pa prva izmena šole plavanja za otroke, stare 5 ali šest let, med 12. in 16. junijem pa bo druga runda šole plavanja za otroke te starosti. Več o kranjskih akcijah za najmlajše v prihodnjih številkah. J. K.

Jubilejna trideseta prvomajska regata v veslanju

Veliki boj dobila Krašovec in Janša

Bled, 3. maja — Dobra uvertura in generalka za svetovno prvenstvo, ki bo na Bledu od 2. do 10. septembra. Prvomajska regata v veslanju je pokazala, kdo ima v Jugoslaviji ta čas najboljše veslače. Na uvodni regati je bil zbran vrh našega veslanja. Med njimi so bili tudi gostje iz Belgije. Pokazalo se je, da je Bled oblično pripovedljiv. V svojih vrstah imata vrhunske veslače. Veliki boj sta dobila Krašovec in Janša, ki sta tekmovala v dvojcu brez krmarja. Blejčani so bili za razred boljši, saj so dosegli kar šest zmag.

Pionirke Odeje igrale v Beogradu

Škofja Loka, 3. maja — Selekcija pionirk Košarkarskega kluba Odeja iz Škofje Loke je bila gost vrstnic iz Košarkarskega kluba Voždovac v Beogradu. Ločanke so odigrale tri tekme: dve z Voždovcem in eno s Crveno zvezdo. Oba kluba sodita v vrh jugoslovanske pionirske košarke. Na prvi tekmi je Odeja premagala Voždovac s 64 : 54, na drugi tekmi pa je zmagal Voždovac s 45 : 35. Tretjo tekmo pa so Ločanke igrale s Crveno zvezdo in izgubile z 61 : 55. Pri Crveni zvezdi so igrale večinoma pionirke, eno leto starejše od igralk iz Škofje Loke. Tekme v Beogradu so pokazale, da pri Odeji dobro delajo z mladimi košarkaricami. V Beogradu, pionirke iz Škofje Loke je v Beograd peljal trener Lojze Milosavljević, so se vodstva klubov dogovorila, da bo konec maja v Škofji Liki spet turnir teh treh ekip in se ene kvalitetne v Gorenjske. V Beogradu so za Odejo igrale Meri Bečić (dosegla 20 točk), Vesna Francko 4, Gordana Budimir, Urška Jelovčan 2, Sandra Peič 4, Nataša Zorman 24, Polona Zupan, Simona Šifrer, Mateja Korošec 14, Alaja Cajić 54, Vesna Miklavčič 2, Vesna Žakelj 14 in Špela Rant. Posebno dobro so igrale Čajićeva, Zormanova in Žakeljeva. J. K.

Košarka

Mladost obeta

Kranj, 3. maja — Košarkarji kranjskega Triglava, ki igrajo v slovenski košarkarski ligi in so po starosti igralcev najmlajše moštvo v ligi, so pred prazniki odigrali dve tekmi za trening in presenetili z izjemno dobro igro. Ker manjkata moštvi eden ali dva izkušenja in starejša igralci, ki bi dopolnjevala mladost, sta na obeh tekmaj poskusno (in uspešno) zaigrala visoka igralca Rebič iz beograjskega Partizana in Sušič iz Mornarja iz Bara. Sedaj je stvar strokovnega vodstva Triglava, da oceni možnosti njune vključitve v moštvo.

Krančani so odigrali prvo prijateljsko tekmo s Kvarnerjem na Reki in jo dobili presenetljivo s 115 : 109, tako da so se gostitelji čudili, kako da tako kakovostno moštvo igra v republiški ligi in še tam zaseda sredino lestevcev. Zadetke za Triglav so dosegli Rozman 2, Poljanšek 3, Jeras 5, Rebič 19, Sušič 25, Tadić 6, Robi Horvat 43 in Roman Horvat 12.

Drugo prijateljsko tekmo pa je Triglav odigral z mlađo ekipo Smelt Olimpije iz Ljubljane in zmagal z 78 : 77.

Organizacija zadnjega mladinskega slovenskega finala v Kranju je bila povsod dobro ocenjena, zato ima Triglav že ponudbo za organizacijo polfinala mladinskega državnega prvenstva konec maja.

Z Janezom Drvaričem pa je dogovorjeno, da bo jutri, 6. maja ob 19. uri v dvorani na Planini zanimiva košarkarska tekma med Triglavom in kadetsko reprezentanco Jugoslavije. Vabljeni! J. K.

Kolesarstvo

Imenitna vožnja Sovinca

Kranj, 3. maja — Konec aprila je bila v italijanskem Tržiču 35. kolesarska dirka Copa Montes v počastitev praznika osvoboditve Italije. Dirkalo je 164 kolesarjev iz Italije in Jugoslavije. Imenitni uspeh je dosegel mladinec kranjske Save Bojan Sovinac, ki je bil v zaključnem sprintu desetih kolesarjev tretji. Izkazal se je tudi mladi Franci Pilar, ki je zmagal na treh letečih ciljih. Za uspeh Sovinca je zaslužna vsa ekipa kranjskih starejših mladincev. Zmagal je Marco Giannangeli iz Italije.

V nedeljo, 7. maja

Pohod na Blegoš

Gorenja vas, 3. maja — Planinska društva Gorenja vas, Sovodenj in Žiri prirejajo v nedeljo, 7. maja, v počastitev dneva zmage spominsko rekreativni pohod na Blegoš, 1563 metrov visoko. Pri koči pod Blegošem bo ob 11. uri proslava, na vrhu pa bo vsak pohodnik prejel kontrolni listek, ki ga bo oddal na vpisnu mestu na Črnem kalu ali v Leskovici. Poti bodo dobro označene in varovane, smeri pohoda pa bodo tri: Javorje - Črni kal - vrh Blegoša, Hotavje - Leskovica - koča pod Blegošem - vrh Blegoša in Zali log - Potok - Črni kal - vrh Blegoša. Prevoz z avtobusom in osebnimi avtomobili bo v Poljanski dolini mogoč do Javorja in Leskovice, v Seški dolini pa z avtobusom za Zalega loga, z manjšimi avtobusni in osebnimi vozili pa do Potoka. Na osnovi oddanega kontrolnega lističa bo vsak na vpisnu mestu prejel za prvi pohod izkaznico pohoda, za drugi pohod bronsko značko, za četrti pohod srebrno značko, za šesti pohod zlato značko in za deseti pohod posebno plaketo. Pohod bo v vsakem vremenu, organizator tokratnega pohoda pa je Planinsko društvo Gorenja vas. Informacije dajeta Boris Klemenčič in Marko Miklavčič na telefonskih številkah 68 - 454 in 68 - 271. J. K.

Kolesarski klub Sava Kranj obvešča vse uporabnike cest, da bo zaradi kolesarske dirke Alpe — Adria v soboto, 8. maja 1989, med 12. in 13. uro zaprt, oziroma moten promet na Smledniški cesti od Mlekarne, Ljubljanski cesti, Jelenov klanec, Koroška Cesta, Maistrov trg, Prešernova ulica in Titov trg. Obvozi bodo označeni. Upoštevajte navodila delavcev milice in redarjev.

Generalka za svetovno prvenstvo, ki bo od 2. do 10. septembra na Bledu, je uspela, tudi organizacija je bila vzorna. To so glavne značilnosti tridesete uvodne veslaške prvomajske regate na Blejskem jezeru.

Naši vrhunski veslači v obeh konkurencah in vseh čolnih so pokazali, da pozimi niso počivali. Največ so pokazali veslači Bleda. V svojih posadkah so dobili kar šest prvih mest. Tudi Koprčani, Celjani in Mariborčani so bilii dobri. To je vsekakor lepa spodbuda za nadaljevanje letošnje sezone, ki bo svoj vrhunec imela septembra. Takrat bo na Bledu zbrana vsa svetovna veslaška elita. Vprašanje je bilo, kako se bo izkazala prenovljena posadka blejskega dvojca brez krmarja. V tej posadki sta Koprčan Krašovec in Blejčan Janša, ki sta z zmago dokazala, da je to posadka, ki se je že ujela.

Rezultati — prvi dan — enopec — 1. Stakor (Trešnjevka) 7 : 13,42, 2. Van Belleghem (Belgia) 3. Makalijč (Begej) 7 : 23,16 4. Markovič (Bled) 7 : 30,50, **dvopec brez** — 1. Bled 7 : 18,31, 3. Partizan 6 : 50,15 **dvopec z** — 1. Bled 7 : 18,31, 2. Grafičar 7 : 25,40, 3. Partizan 7 : 25,06 **druži dan — člani** — **dvojni dvopec** — 1. Begej 7 : 27,53, 2. Liktus 7 : 43,05, 3. Mladost — INA 6 : 48,69, **četverec brez** — 1. Bled 6 : 36,72, 2. Nautulus 6 : 48,69, 3. Vukovar 6 : 57,83, **četverec z** — 1. Bled 7 : 12,72, 2. Crvena zvezda 7 : 18,51, 3. Gusal 7 : 20,47, **dvojni četverec** — 1. Begej 6 : 18,15, 2. Danubius 6 : 23,48, 3. Mladost — INA 6 : 26,69 **mladinci — enopec** — 1. Klemenčič 7 : 53,79, 2. Markovč (oba Bled) 7 : 53,89, 3. Rubido (Mladost — INA) 8 : 15,33, **dvopec brez** — 1. Bled 7 : 45,30, 2. Croatia 7 : 51,30, 3. Nautulus II 7 : 52,82. D. Humer Foto: G. Šink

Prvi suhi tek prijateljstva Treh dežel

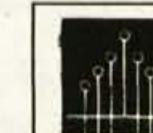
Zanesljivo na zadnji aprilski dan

Rateče, 30. aprila — Ker je bil v letošnji zimski sezoni pre malo snega, je odpadel že tradicionalni deseti smučarski tek Treh dežel. Toda organizatorji Turistično društvo Kranjska gora, Rateče Planica ter TD Trbiž in TD Podklošter so se zedinili, da so organizirali prvi suhi tek prijateljstva Alpe — Jadran, tek Treh dežel. Bil je mrzel zadnji aprilski dan. Sicer ni bilo dežja, temveč se je že na startu pred staro železniško postajo v Ratečah pokazalo, da bo tek izredno zanimiv. Nastopilo je nad osemsto tekačev iz Slovenije, Italije in Avstrije.

Tek je minil v splošno zadovoljstvo vseh. Ko so v Ratečah prečkali jugoslovensko italijansko mejo, so pri Sv. Antonu blizu Trbiža prečkali mejo Italija-Avstrija in se podali na cilj v Podklošter. Že na začetku je bilo jasno, da bodo v prednosti tisti tekmovalci in tekmovalke, ki imajo v nogah tudi suhi tek in

D. Humer

ELMONT BLEL
64260 BLEL

Komisija za delovna razmerja DO Elmont Blel objavlja na slednja prosta dela in naloge:

1. TEHNOLOG TEHNOLOŠKE PRIPRAVE DELA
2. RAČUNALNIŠKI TEHNİK
3. STROKOVNI SODELAVEC DIREKTORJA ZA SPLOŠNO PODROČJE

Pogoji za zasedbo:

1. V. stopnja strokovne izobrazbe strojne smeri, dve leti delovnih izkušenj na obdelavi pločevine
2. V. stopnja strokovne izobrazbe računalniške smeri, tri leta izkušenj pri delu z računalnikom
3. VI. stopnja strokovne izobrazbe pravne ali organizacijske s

TEMA TEDNA

Tisti delovni ljudje in občani, ki se jim med letošnjimi prvo-majskimi prazniki nekako ni dalo iti na Sejšele in na Bahamske otote, so dela proste dni preležali in prespali ali pa zdolgočaseno zehali pred neznansko pustim in nezanimivim televizijskim programom ljubljanske TV mreže. Razen športa, risank in simpatične Tačka - ena sama turoba in puščoba. Televizija pač tudi tako kaznuje vse tiste čudake, ki iz kaj več kakšnih razlogov, bo-kotirajo privlačne aranžmaje potovalnih agencij v daljne tuje de-zele in zanalači trmglavlo čukajo doma.

Zato, ker so se ob delavskem prazniku nekako potuhnili tudi viharji in vulkani na burkaškem yugo - političnem odru, prvo-majska slavlja pa je skisal dež in miraz, je bil dolgčas na kvadrat. In so pač, oh in ah, morali poslušati tudi vse tisto, kar nas vse skupaj absolutno nič ne zanima. Namreč: za prvomajske praznike smo dobili v našo deželo kar obilno pošiljko naših zdomev na začasnom doživljenjskem delu v tujini, ki so preko radijskih mikrofonov, v družinskom krogu ali v gostilniškem krožku znancev oznanjevali, kako se pač živi tam v neki Evropi in nas previdno tipali, kako in kaj je sploh z nami.

Cisto po naključju mi je v zasebnem mračnjaškem in doma-že depresivnem prvomajskem počutju padla žlica v med in kot patriotsko do groba mi nenadoma sploh ni bilo več žal za rajske Bahami, kjer ima kristalno čisto morje prav danes kakšnih 38 stopinj Celzija. Pa leta 2000, če bomo še živi in pri zdravju!

Mila usoda mi je namreč poslala pred oči zdomec, ki je na začasnom, se pravi tridesetletnem delu v Švici in ki pravi, da bo na začasnom delu tudi ostal. Možakar kljub svoji dolgoletni začasnosti in kruti odstojnosti od rodne mu grude presentivo dobro pozna naš gospodarski položaj, le o silnih premikih in dom-slicah yugo - politike nima niti najrahlejšega pojma. Nam tako mili politični nestrankarski pluralizem, ki nas vsakodnevno opa-ja in oplaja in nas s svojim demokratičnim obličjem vodi v boljši jutri, je »mojem« zdomskemu začasnežu absolutno deveta in to-talna španska vas.

Bolj ko so mi rodoljubna lica gorela v ponosu prepričevanja, da naj za božjo voljo že razume, da nas samo in le socialistična samoupravna nestrankarska demokracija pelje v ugodno in udobno naročje 21. stoletja, manj je razumel. Samo trapasto je z-jal, ko je poslušal moje sladkoromantične napeve o naših politi-

KORENČEK IN PALICA

čnih doneskih k novodobni svetovni zgodovini. Ceprav je buljil vame kot tele v nova vrata, je bil dovrzen poslušalec, zato je še bolj podzgal moj monolog na temo, kako je naš inovativni politični samoupravni nestrankarski socializem plus politični pluralizem krat demokracijo morda za zdaj res še majhen korak za Jugoslavijo, a velik za človeštvo. Kaj bi mi, večni inovatorji in dekoraterji pravice in skazice, prava in človekovih pravic, z nekimi poljskimi in madžarskimi zgledi! Mi imamo marelo, SZDL, imenovan, ki ni stranka pa spet je nekakšna stranka, pod njo pa je vse, kar je, kar še ni in kar še bo. Naša ljuba fronta nam je kot mati: nikdar ne reče »cinco marinca, ta pa ni taprav«. Jok! Vsi se lahko grejejo pod njenimi toplimi krilci, vsi lahko čivkajo in piv-kajo, kakor jim drago.. Če TO ni demokracija, potem demokracije na tem planetu sploh ni!

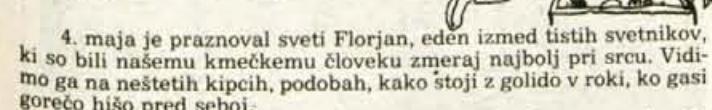
Moj zdomec se je nestrpno presedati, nevljudo praskati za ušesi, nakar je z zagrizenim nemiro, ki ga očitno ni mogel več premagati, izstrelil: »Ja, ja-gut! Zakaj pa vas, take silne pluralistične genije in demokratične angele v EGS opravljajo in vas bodo zdaj ekonomsko ignorirali? Aaaa? Medtem ko Poljska, da ne govorim o Madžarski, po znani formuli evropskih ministrov, strategiji, ki ji v EGS šaljivo pravijo - KORENČEK za demokratične, PALICA za totalitarne - že grizlja korenček, vas ta-koj za Romunijo čaka palica. Kosovo, pa to pa on...«

Kako pogleda kača strupenja, vam je znano. Njemu je bilo tudi, v tistem momentu, ko je izustil zadnjo besedo, saj je v hipu podrl moj peščeni grad brez oken in vrat. A kaj mi končno pomeni ta zdomec, ki namiguje, da zahodni kapital priteka le v države, kjer je več demokracije in zgorj zato, ker je prav zaradi demokratičnega nadzora ZNATNO MANJ manj poslovnega TVEGANJA kot v totalitarnih režimih! Bah! Če nas v naslednjih sto letih evropske samoizolacije čaka leskova palica, nas pač čaka. Človek nikoli ne ve, za kaj je kaj dobro. Medtem ko prebjegeni Vzhod korenček modro sadi, oplaja in z njim kolobari, izkušnje uče, da bi se pri nas še vedno znalo zgoditi, da bi se za poslan korenček za-hodnih finančnih žandarjev najprej med seboj krvoločno zravsa-li, nato pa bi čez noč kot kafra izginil v našem sistemskem labi-rantu..

D.Sedej

LJUDSKI OBIČAJI

Maj gleda, če je v skrinji kaj

4. maja je praznoval sveti Florjan, eden izmed tistih svetnikov, ki so bili našemu kmečkemu človeku zmeraj najbližji pri srcu. Vidi-mo ga na neštetih kipcih, podobah, kako stoji z golido v roki, ko gasi gorečo hišo pred seboj.

Na Slovenskem so znane številne šege ob njegovem godu. Na splošno je veljalo, da se tega dne ni smelo kuriti, bil pa je marsikje celo zapovedan praznik. Tako tudi v Tržiču, ko v delavnicah in v to-varnah niso delali, po trgu in čez grad pa je šla Florjanova procesija, kar je bila slovensna maša z leviti. Florjanovo je bilo praznik tudi v Železnikih, ko so šli s procesijo v dve uri oddaljeno Bukovico, kjer so imeli mašo.

Te starodavne šege pa so bile še najbolj ohranjene v vaseh okoli Ljutomerja, ko so hodili »dečki« že zjutraj ob treh po vasi sosedom v peč kuriti in dobili od gospodinje cvrtja. V Noršincih pri Ljutomerju mora na Frjanovo pri vsaki hiši moški zakuriti v peči. Zato so šli na-vadno po trije fantje zelo zgodaj po vasi in so v vsaki hiši malo »od-kurili«. Zvečer je bilo povsod veselo. Majnika pa se po naših vaseh še vedno obhajajo šmarnice, to Mari-jino čaščenje pa sega že v 16. stoletje. Pobožnost z znano pesmijo »Svet kliceš nas venčani maj k Mariji v nadzemeljski raj...« je med ljudmi nadvse priljubljena. Ob začetku maja se kmjetje še posebej zatekajo k zavetnikom in svetnikom, kajti prihaja že skrb za letino, prav tako pa zmanjkuje krme za živino. Zato tudi pregovor: Maj gle-da, če je v skrinji kaj...

ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA PRIHRANKA

SREDSTVA NA VPOGLED se obrestujejo v višini 70 % mesečne revalorizacijske stopnje, kar za mesec MAJ znaša 18,5 %.

VLOGE VEZANE NAD EN MESEC, se obrestujejo po 26,4 % revalorizacijske stopnje.

VLOGAM, VEZANIM NA TRI IN VEČ MESECEV, se za mesec april glavnica poveča po 26,4 % indeksacijski stopnji.

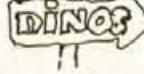
FORMULI PRIHRANKA PO NOVIH OBRESTNIH MERAH (VELJAVNIH V MAJU)	
PRIMER:	Sredstva na vpogled
sredstva na HK	1 000 000 din
obresti	18 500 din
PRIMER:	Vloge vezane nad 1 mesec
glavnica	1 185 000 din
obresti	264 000 din
	1 264 000 din

Temeljna banka Gorenjske

Kdor verjame je osu

Na Vršiču je sneg, ob plavžih je pa

vroče

Da je navada želeszna srajca, nam dokazujeta tudi dve cvetki, ki smo ju imeli možnost in priložnost slišati med letošnjimi prvo-majskimi prazniki.

Vso letošnjo zimo je bil Vršič normalno prevozen, saj ni bilo snega. Kljub temu pa so se vztrajno pojavljala obvestila po radiu, da je ce-sta ZAPRTA... Vse dotlej, dokler ni Kranjskogorcem prekipelo in so intervenirali: češ cesta je suha in prevozna; nakar je bilo obvestilo naslednjih dan popravljeno v smislu, da je cesta čez Vršič prevozna z ZIMSKO OPREMO. Spet se je oglasil nejevoljni poslušalec in inter-veniral: kakšna zimska oprema neki! Cesta je suha, da bolj suha ne more biti. Očitno je, da se naši cestarji kar ne morejo sprizagniti s tem, da bi bila cesta prevozna, saj so leta in leta sporočali, da so na Vršiču pač nekaj metrov visoki plavži...

Ob prvem maju nas je televizijski napovedovalec nagovoril... »in de-lali so na želesznic, delali se ob vročih plavžih...« Lahko, da so kje v Jugoslaviji delali tudi ob vročih plavžih, a veste se je nanašala žal na Slovenijo, kjer pa nihče več ne dela ob vročih plavžih, ker jih ni več. Še na Jesenicah so ob svoj simbol, kajti prav zdaj plavže podirajo in so že staro želeszo...

Bravo, bravissimo!

Pod marelo SZDL
je gneča

Dimitrij Rupel v Pojasnilu v Delu na diskusiju na 4. seji RK SZDL: »Nemara ima Smole pri ureditvi razmerij v SZDL v mislih številčnost članstva. Po enti razlagi so vsi Slovenci člani SZDL. Orga-nizacija, ki vsebuje vse ljudi, ni prava organizacija oziroma ni politična organizacija. V tem primeru v SZDL ne bi bilo prostora niti za ZK. Ko pa bi šlo za registrirano članstvo političnih organizacij, SZDL v SZDL ne bi imela nobenega predstavnika. V svoji diskusiji sem opozoril na absurdnost takega položaja...«

ALPSKI VEČER 1989

Naša zadnja nagrajenca v na-gradni igri za Alpski večer 89 sta: Jani Pirš, Povodje Ljubljana - Smartno in Aleksander Ga-šperlin, Janeza Puharja 3, Kranj.

Vsem nagrajencem čestitamo in jim želimo prijeten večer na Ble-diu!

ANEKDOTA

Iznajdljivi igralec

Precej iznajdljivosti je pokazal nemški igralec Eduard Devrient, ko je igral Richarda III. in je zaklical kraljeve besede po bitki:

»Konja! Konja! Kraljestvo dam za konjala!«

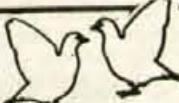
V tem trenutku je nekdo z galerije glasno vprašal:

»Ali zadostuje osele?«

Devrient se je bliškovito znašel in zavil:

»Seveda! Kar pridite dol!«

Dahnili so da:

Dahnili so da: V Škofiji Loki: Hilda Končan in Zoran Krstić iz Železnikov; Klara Ogorevc in Robert Jenko iz Škofje Loke; Karmen Šetina in Janez Hafner iz Stare Loke; Nada Novak in Igor Šorli iz Žirov; Rosana Kuralt in Ivan Čadež iz Svetega Duha; Štefanija Kuzma in Robert Marič iz Škofje Loke; Andreja Benedičič in Zdravko Šmid iz Železnikov; Romana Šifrar in Bojan Ploštajner iz Praprotna.

TAKI SMO

TURIZEM SMO LJUDJE

Na levo krog in
trk v agencijo!

AGENCY

Mlada, se pravi, nova in neizkušena oddajalka za-selnih sob na Bledu nam je-pisala - nato pa še skrušeno-pripovedovala - kako je doži-vljala prvo letošnje snidenje blejskih zasebnih oddajalcev sob z davčno upravo in agen-cijami pred poletno turisti-čno sezono.

Prvič: za sestanek, ki se je vršil 21. aprila v Svobodi, je vedel, kdor je pač vedel! Vabilo ne ona ne njeni sose-dje, ki so že kar krepkih de-set in več let v blejski zasebeni dejavnosti, enostavno niso pre-jeli. Če ne bi bilo obvestila po jeseniškem Radiu in potem »ruskega« telefona (sosed sosedu), potem bi bila gladko ob svoj prvi sestanek. Po zaslugu takega informacijskega sistema je prišlo na sestanek kakšnih 30 odstotkov vseh oddajal-cev.

Drugič: zasebniki so bili veseli, da ni več centralne agen-cije in da lahko posreduje zasebne sobe vsake agencije, tudi privatna. A žal je »ruski« telefon zgrešil še kakšno agencijo, ki bi bila na sestanku morda zainteresirana ponuditi zasebni-kom svoje usluge, kajti na sestanku sta sedela samo predstav-nika doslej uradnih posrednikov: Kompass in Alpetoura. Nič niso imeli proti, da bodo še naprej plačevali 15 odstotnih občinskih davek in 10 odstotno provizijo agenciji zato, ker jim pošle gosta, saj se ve: cesarju, kar je cesarjevga. Z majčeno pri-pombo, naj za božjo voljo agencije pošljajo zaslužek zasebni-ku takoj, ne pa izplačilo - tako kot lani - tudi mesec dni za-držujejo.

Tretjič: malo se je zataknilo pri tem, koliko bo agencija pobrala v primeru, ko zasebni sam pridobi gosta. Če doslej še niste vedeli: če ti gost sam potrka na vrata, mu moraš po turistični jugo - maniri pri priči potegniti iz žepa potni list, mu namesto pozdrava reči »na levo krug in trk, plačat v agencijo!« Če je poti ves utrujen in mlahav, mu skozi stisnjene zobe ljubezni razloži, da bo s tem, ko bo v agenciji pri priči vplačal za vnaprej (njegova stvar, če zbole in prej odpotuje), delal sama dobra in agenciji dopadljiva dela. Le-ta bo namreč vesel obračala denar, tudi tistih 10 odstotkov, ki si jih vzame zato, ker je zasebni sam pridobil gosta. Pomeni, da si agen-cija pripisuje nezakonite pravice, da je vsak gost njeni gost, ker je pač zaradi njenih preteklih zaslug tu že bil ali po njeni za-slugi tako ali drugače prišel do zasebnika. Nekaksna dosmrtna renta, ali kaj? Če bo leta 2000 prirajjal nekam v Zasip direktno k zasebniku kakšen turist z Marsa, bo agencija zasebni-ku pojihnila 10 odstotkov! Na Marsu namreč kar mrgo-lici dragocenih prospektov naših agencij!

Cetrtič: navelčani zasebniki so predstavnika Kom-pa-sa zvedeli, da zna agencijski provizije od zasebno-pridobljenih gostov od 0 do 10 odstotkov! Kakor pač kdo zna »cen-kat« in se pogradi! Zanimivo: zasebniki so se celo sprizgnili s tem, da jim agencija vzame teh (nezakonitih!) od 0 do 10 od-stotkov provizije za lastno pridobljene goste, ceprav bi jo veliko raje nakazali turističnemu društvu za ureditev kraja!

Petični sestanku je predstavnik Kompassa kar sam od-bral delegate za odbor ali sekcijsko oddajalcem pri TPS; vsak do-datni predlog je bil zavrnjen, v smislu, češ, eh, ta je pa že bil, ah, ta sob sploh ne oddaja, ampak jih njegova mati itd. Neza-dovoljstvo je prekipelo, ko se je dr

Proces zoper četverico

"Ne bom se umaknil čez mejo, ne bom uporabljal nasilja..."

Janez Janša: "V zapor ne grem prostovoljno iz povsem samozaščitnih razlogov. Preveč dobro poznam postopke slovenskega represivnega aparata, tudi iz lastnih izkušenj. Zgodovina in današnji dogodki dokazujejo, da za oblast v tej državi človeško življenje ne pomeni nič. Če pa bi kdo rad govoril o žrtvah, ki so nam potrebne, nai si vzame čas za premislek in si prej v Mestnem gledališču ogleda Dachauske procese... Ob tem javno izjavljam, da se ne bom umaknil čez mejo, da ne bom uporabljal nasilja in da ne bom delal samomora."

V pondeljek protestno zborovanje

Sodni proces (s političnim ozadjem) zoper četverico je pred pravomajskimi pravniki dobil nove razsežnosti, ki so vzburile in zdramile tudi doberen del slovenske in jugoslovenske (politične) javnosti. Odbor za varstvo človekovih pravic je namreč na plenarnem zasedanju 24. aprila v Cankarjevem domu sklenil, da bo na predvečer dneva zmage, 8. maja, ob 18. uri na Trgu osvoboditve v Ljubljani, pripravil protestno zborovanje zaradi odhoda prvega od četverice obsojenih v zapor. Kolektivnim članom in posameznikom je predlagal, naj

Ker je bilo zadnje čase v javnosti precej natolceanja o Janeševem zdravju, je njegov zdravnik dr. Dušan Keber napisal daljše poročilo. V njem med drugim pravi, da je Janez že ob prvem pregledu po vrtniti iz zapora julija lani navajal težave, ki so po opisu značilne za določeno motnjo srčnega ritma. Ker je težave pripisoval psihičnem stresom, se ni odločil za dodatne preiskave niti za zdravljenje. V prvem tednu marca letos pa se je Janezovo zdravstveno stanje izrazito poslabšalo: med pogostimi napadmi nepravilnega bitja srca je bil izrazito prizadet in včasih celo na robu nezavesti. Ultrazvočni pregled srca je odkril, da ima okvarjeno eno od srčnih zaklopk. Dokončne diagnoze so bile postavljene 12. aprila letos in so zahtevala spremembu zdravljenja. Ob tem se dr. Keber spravi, zakaj mora Janeš tako nujno v zapor in zakaj ni mogoče upoštevati niti strokovnih razlogov. Da bi bilo vse skupaj še bolj tragikomicno, si je Janeš pred dnevi prerezal tetivo na dlani in si odprl enega od sklepov. Dr. Keber omenja ta dogodek predvsem zato, da bi preprečili morebitna natolceanja, češ da gre za samopoškodbo, ki naj bi odložila njegov odhod v zapor."

več tudi o ocenah, ki jih je bilo slišati v uradnih političnih krogih in tudi v komentarju ljubljanske televizije, če da odbor s predlaganimi ukrepi izvira uvedbo izrednega stanja v Sloveniji. Na takšna namigovanja je ostro reagiral Janez Janša, ki je dejal, da so takšna stališča slovenske politike predvsem strah te politike pred njenim lastno odgovornostjo in da je treba njene grožnje razumeti v smislu "če se ne boste strinjali z nami, bomo mi uvedli in izbrali ukrepe."

Stanovnik: že trikrat smo zaprosili za pomilostitev

Na besede, izrečene na plenarnem zasedanju odbora za varstvo človekovih pravic, je že naslednji dan reagiral Janez Stanovnik, predsednik predsedstva SR Slovenije, v slavnostnem govoru ob prazniku občine Ljubljana Vič-Rudnik. "Že trikrat smo zaprosili zvezno predsedstvo za pomilostitev četverice. Pa ne zato, ker bi se zavzemali za karkoli drugega kot za pomilostitev, to pa pomeni oprostitev prestajanja kazni. Dvakrat smo dobili negativen odgovor, za tretji pa stvar še pretehavajo. Danes pa doživljamo očitke, da smo ciniki (na slovenski oblasti), da nismo pogumni, da nimamo pokončne drže..."

Volili ste nas zato, da bomo zaščitili v uradnih političnih krogih in tudi v komentarju ljubljanske televizije, če da odbor s predlaganimi ukrepi izvira uvedbo izrednega stanja v Sloveniji. Na takšna namigovanja je ostro reagiral Janez Janša, ki je dejal, da so takšna stališča slovenske politike predvsem strah te politike pred njenim lastno odgovornostjo in da je treba njene grožnje razumeti v smislu "če se ne boste strinjali z nami, bomo mi uvedli in izbrali ukrepe."

Kaj je sklenilo predsedstvo?

Odbor za varstvo človekovih pravic je v svojem že 90. sporočilu za javnost pojasnil, da slovenski politiki in oblasti očita "meddio defenzivno ravnanje" in posmanjanje "jasne besede o zakonitosti procesa" v prvi vrsti na očitnem neizpolnjevanju njenih lastnih stališč. V zvezi s tem je opozoril javnost in predsednika Stanovnika na to, da je predsedstvo SR Slovenije 14. julija lani sklenilo, "da je treba po končnem procesu pripraviti celovito poglobljeno in kritično, pravno-strokovno in politično analizo, ki bo odgovorila ne le na vprašanja zakonitosti postopka z vidika pravic otoženih, ampak bo pojasnila celoto okoliščin, v katerih je do procesa prišlo in v katerih se je proces odvijal." Ker pa skupina delegatov za celovito proučitev okoliščin procesa proti četverici ni dobila pooblaščil, da bi presodila "zakonitost postopka z vidika pravic otoženih", ostaja po mnenju Odbora sklep predsedstva SR Slovenije neizpolnjen.

Navzkrije očitkov

Janez Janša je trdno prepričan, da so bila sodišča ob zavrnitvi zadnjih prošenj za odložitev izvršitve sodbe zoper četverico pod neposrednim pritiskom predsedstva SFRJ, ki je na seji 22. marca letos menilo, da je nedopustno, da se kazenski izvršila. Le šest dni kasneje je namreč prispel v Ljubljano telegram s sporočilom, v katerem je zvezni sekretar za pravosodje dr. Vlado Kambovski zaprosil republike organe, naj v najkrajšem možnem času in najkasneje do 31. marca dostavijo zveznemu sekretariatu za zakonodajo, pravosodje in upravo "vse relevantne podatke v zvezi z izvršitvijo sodbe vojaškega sodišča v Ljubljani".

Na to je reagiralo slovensko pravosodje, ki je ocenilo, da sodišča niso podlegla nobenim pritiskom, ampak so odločala neodvisno in samostojno ter v skladu z zakonom in usmeritvami, ki jih je o njihovem delu sprejela republiška skupščina. Največ polemike je bilo pravzaprav o tem, ali je Janeš pooblaščenec Igor Bavčar pravočasno vložil prošnjo za odložitev izvršitve kazni ali ne. Bavčar je vložil prošnjo na dan, ko bi Janeš moral v KPD Dob, po enotnem tolmačenju, ki je doslej veljalo za vse obravnavane primere, pa se šteje, da je prošnja vložena v roku, ki je oddana do dneva, ko bi se obsojenec moral zglašiti na prestajanje kazni. Do dneva pa pomeni najkasneje dan pred dnem, ko bi se moral zglašiti v zaporu.

C. Zaplotnik

Zavarovalna skupnost Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj svetuje

Najbolj neprijetna so presenečenja

Vi imate avto, mlade pa navdušuje moped. Avto ste že ob registraciji obvezno zavarovali, poskrbite, da bo tako zavarovan tudi moped - Poznate prednosti 10 ali 20-odstotnega doplačila za obvezno zavarovanje avtomobilov? - Zavarujte tudi sebe in svojce v vašem avtomobilu...?

Najmanj 10-odstotno doplačilo

Tudi naslednji primer je iz avtomobilskega zavarovanja. Zvezni zakon določa tako imenovan minimalno vsto za obvezno zavarovanje avtomobila (AO). Ta znaša pri osebnih avtomobilih 75 milijonov dinarjev, kar pomeni, da pri odškodnini zavarovalnica povrne stroške do tega zneska. Če pa so stroški zaradi poškodbe (neseče) večji (to pa se ob današnjih cenah in inflaciji kaj hitro lahko zgodi; še posebej, če so pri odškodninskem zahtevku tudi telesne poškodbe) mora zavarovanec sam izterjati razliko od povzročitelja oziroma zavarovanca. Tako za oškodovanca kot za povzročitelja pa je to lahko zelo neprijetno. Se pa takšnim neprijetnostim lahko izognete, če ob plačilu obveznega zavarovanja za avtomobil doplačate 10 odstotkov. S tem minimalnih 75 milijonov kritija podvajjete na 150, ob 20-odstotnem doplačilu pa celo potrojite. Nevarnost, da bi

vas doletel tako velik odškodninski zahtevek pa je vsekakor že precej manjša. Tistim voznikom oziroma lastnikom avtomobilov, ki imajo pri obveznem zavarovanju 50-odstotno bonifikacijo (popust), pa že Zavarovalna skupnost Triglav brezplačno priznava eno dodatno minimalno višino zavarovanja.

Pomislite tudi nase in na svojce

Najbrž ste že slišali, da je pri obveznem zavarovanju avtomobil mogoče tudi tako imenovan AO plus zavarovanje. S tem zavarovanjem poleg avtomobila dodatno zavarujete tudi stekla, opremo... S sklenitvijo AO plus zavarovanja pa boste zavarovali tudi sebe in svojce v vašem avtomobilu za telesne poškodbe. Pri normalnem obveznem zavarovanju lastnik avtomobila in njegovi svojci namreč niso zavarovani.

Razmislite tem. Kakorkoli drag je avtomobil, ste še vedno le vi njegov lastnik. Za to pomislite tudi nase in na svojce...

Razmislite torej in ne pustite se presenetiti!

Dr. Slavoj Žižek (v komentarju za Mladino): "V Sloveniji je skupščina (najvišji organ državnega suverenosti) uradno ugotovila, da je armada v enem svojih povelj kršila obstoječo ustavo in zakone; v "pravnih držav", ki je tako ljuba našim "liberalcem", bi morale za to leteti glave, sprožena bi moralna biti čistačišča širokih razmer - pri nas pa nič, vsi pristojni molčijo oziroma se morajo za to ugotoviti še braniti, češ da gre za nov "napad na JLA"."

organizirajo opozorilne stavke, bojkote in druge oblike civilne in državljanke nepokorštine, sprejel pa je tudi pobudo slovenske alternative, da bi bila v Ljubljani vsak dan ob 17. uri zborovanja pred Prešernovim spomenikom. "Naše akcije bomo tako kot vedno izvedli dostenjanstveno, toda odločeno. Poskrbeli bomo za organizacijo, nadzor in njihovo tehnično in politično obvladovanje," zagotavlja Igor Bavčar in poudarja, da Janezov morebitni odhod zapor pomeni konec nekega političnega obdobja in začetek novega. Na plenarnem zasedanju pa ni bilo govora samo o ukrepih, ki jih bo odbor začel izvajati z dnem, ko bo prvi izmed četverice obsojenih odšel v zapor, tem-

Zupravljevec

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

Delavska 19, Stražišče – Kranj 64000

Objavila za potrebe nove prodajalne prosta dela in naloge:

– 2 Prodajalca – ke

Pogoji:

srednja strokovna izobrazba IV stopnje.

Kandidate vabimo, naj pošljete svoje ponudbe z opisom dosenanjih del ter dokazili o izpolnjevanju pogojev na zgornji naslov v roku 8 dni po objavi. Vse informacije dobite na tel 22-065 od 8. do 11. ure.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE BLED

64260 BLED

Komisija za delovna razmerja HTP BLED, TOZD Turizem in rekreacija Bled objavlja prosta dela in naloge:

OPERATERJA v Festivalni dvorani za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji: VI. ali V. stopnja strokovne izobrazbe elektrotehnične smeri
tri leta delovnih izkušenj pri podobnih delih
aktivno znanje angleškega jezika
deljen delovni čas
trimesečno poskusno delo.

Kandidat mora biti usposobljen za upravljanje vseh audio in video sistemov ter scenske razsvetljave.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljete v roku 8 dni po objavi na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD Turizem in rekreacija 64260 Bled, C. s. s. 13, s pripisom »Komisiji za delovna razmerja«.

Obiščite MERKURJEVO prodajalno KAŠMAN v Škofji Loki na Mestnem trgu 7, kjer imajo veliko izbiro raznega orodja za obdelavo lesa in kovin. Motorne in električne vrte kosišnice, škopilnice vseh vrst. Vodoinsatališki material in material za centralno ogrevanje.

V skladišču in prodajalni pod Kamnitnikom v Škofji Loki imajo vse za gradnjo stanovanjskih hiš in drugih objektov opeke, cementa, apna, betonskega železa, armaturnih mrež do termo in hidroizolacijskih materialov in drugo.

MERCATOR-KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE
KRAJN n. sol. o.

TOZD Kmetijstvo Kranj oglaša prosta dela in naloge

**OBRAČUN OD IN ADMINISTRATIVNA DELA
na Vrtnarji**

Posebni pogoj:
ekonomski tehnik ali administrator in 2 leti delovnih izkušenj

Za objavljena dela in naloge je določeno 2-mesečno poizkusno delo. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno-kadrovska sektor M-KŽK Gorenjske Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

PLANIKA

Kranj, Savska loka 21

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja prosta dela in naloge:

1. ORGANIZIRANJE APLIKACIJ — ZAHTEVNO
2. VODENJE SKLADIŠČA SPODNJEGA MATERIALA

Zahteva se:
Pod 1.: — visoka strokovna izobrazba organizacijske, ekonomsko ali računalniške smeri

- 4 leta delovnih izkušenj
- znanje angleščine
- znanje programskega jezika
- dodatno izobraževanje na področju računalništva
- sposobnost komuniciranja
- poskusno delo traja 3 mesece

Pod 2.: — 4-letna srednja strokovna izobrazba ekonomsko ali čevljarske smeri

- 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih
- poskusno delo traja 3 mesece

Pisne ponudbe sprejema kadrovski oddelok Industrijskega kombinata Planika Kranj, Savska loka 21, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za vložitev prijav.

ABC POMURKA

proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n.s.o. Škofja Loka

objavlja prosta dela in naloge

1. SKLADIŠNIKA za delo v skladišču živil na Kidričevi 54, Škofja Loka

Pogoj: končana šola za prodajalce in dve leti prakse na podobnih delih

2. V MESECU JULIJU JE TOZD PRODAJA NA DROBNO PRIPRAVLJENA SPREJETI VEĆ PRIPRAVNICKOV ZA OPRAVLJANJE PRIPRAVNIŠTVA V PRODAJALAH NA OBMOČJU Škofje Loke, Medvod in Ljubljane — Šiške

Pogoj: končana srednja šola za trgovinsko dejavnost — VIP prodajalec

Poskusno delo za dela in naloge skladiščnika traja 60 koledarskih dni.

Prošnje sprejema kadrovska služba podjetja ABC Pomurka, LOKA, Škofja Loka, Kidričeva 54, osem dni po objavi oglasa.

ETIKETA
proizvodnja etiket
in tiskarske storitve, p.o.
Žiri, Industrijska ul. 6

Delovna organizacija Etiketa Žiri razpisuje prosta dela in naloge

**ANALIZIRANJE DELA
za enega delavca**

Za opravljanje tega dela je potrebna strokovna izobrazba VI. stopnje s poklicem ing. strojništva ali organizator dela in 30 mesecev delovnih izkušenj na ustreznih delih. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Poskusno delo je tri mesece.

Pisne prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov DO Etiketa, Industrijska ul. 6, 64226 Žiri.

OBVESTILO!

Medobčinsko društvo civilnih invalidov vojne Gorenjske Kranj, organizira dne 13. 5. 1989 - sobota izlet v Celovec. Odhod bo iz Kranja izpred HOTELA CREINA ob 7. uri zjutraj. Prijave sprejemamo v društveni pisarni do srede 10. maja.

Vabljeni!

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRAJN p.o.
Koroška c. 53/c, p.p. 108

Delavski svet Elektrotehniškega podjetja Kranj razpisuje dela in naloge

VODJE KOMERCIJALNEGA SEKTORJA

za mandatno dobo štirih let.

Kandidati morajo poleg pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o ureščevanju kadrovske politike v občini Kranj, izpolnjevati še naslednje:

- visoka ali višja izobrazba ekonomsko ali energetske smeri
- 36 mesecev delovnih izkušenj
- znanje enega tujega jezika

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni od objave razpisa na naslov: Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška c. 53/c, Kranj.

OBVESTILA, OGLASI

ALARM

Kranj Tomšičeva 36, tel.: 47-278

Na zalogi imamo:

IR senzorje - senzorje za vklop luči - stanovanjske alarmne naprave na baterijsko napajanje - sirene vseh vrst - spray sirene za starejše občane - avto alarmne naprave - kovčke za prenos denarja - alarmne centrale - mini jeklene trezorje...

Alarmne naprave vam tudi strokovno montiramo in vzdržujemo!

DELAVSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

Organizira

ZAČETNI IN NADALJEVALNI TEČAJ ZA VŽIGA- NJE ORNAMENTOV IN ČRK V LES IN USNJE

Podrobnejše informacije dobite po telefonu 064/621-865, vsak dan od 7.00 do 15.00 ure.

Vabljeni!

ALPETOUR

Turistična agencija Škofja Loka

RABAC, UGODNE CENE ZA UPOKOJENCE

POČITNICE:

- NA KMETIH V OKOLICI ŠK. LOKE (UGODNE CE-NE)
- PAKOŠTANE PRI BIOGRADU (APARTMAJI)
- NA ROGLI (HOTEL PLANJA, BUNGALOVI)

POCENI IN DALEČ, ENO- IN VEČDNEVNI IZLETI ZA SKUPINE

ROMANTIČNA NEMČIJA, 8 DNI, ODH. 27. 5. (BO- GAT SPORED OGLEDOV)

BRNO - PRAGA ZA SKUPINE

BOLOGNA MEDN. RAZSTAVA AVTOMOBILSKIH STROJEV IN ORODJA (ZA AVTOMEHANIKE), 1 DAN, ODH. 26. 5., CENA DIN 210.000

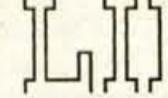
INFORMACIJE IN PRIJAVE V ALPETOUROVIH TURISTIČNIH POSLOVALNICAH.

SALON ARK
tel. 065/71-855

Prvi smo bili in še vedno
smo edini, ki vam pri nakupu
pohištva svetujemo na domu.

STARO ZA NOVO

LESNA INDUSTRITA IDRIJA

KOVIN — Kovinsko podjetje
JESENICE
H. Verdnika 22
64270 JESENICE

SPISEK PREDMETOV PREDVIDENIH ZA LICITACIJO

	Izklicna cenă/kom.	Kom.
1. Tehnica Libela 200 kg	3.000.000	1
2. Lesene omare (inv. štev. 547)	300.000	2
3. Stiskainica 63 t	31.000.000	1
4. Varilni usmernik Rade Končar	600.000	1
5. Kombi Zastava 850 AF nevozen	1.000.000	1
6. Rezkalni stroj CINCIMATI	2.500.000	1
7. Varilni transformator	300.000	5
8. Vodni brus	50.000	1
9. Oprema za kuhinjo iz elementov prokrom	40.000.000/kpl	12
10. Žica 2 mm L=500 mm, L=1200	3.000 /kg	7000
11. Termoakumulacijska peč 5 KW	300.000	1
12. Električni radiator ER 3000	100.000	1
13. Termoakumulacijska peč 2 KW	150.000	2
14. Termogen	8.000.000	2
15. Plinski gorilci	300.000	2
16. Kolutni brusilni stroj	300.000	2
17. Risalne deske	500.000	2
18. Vilčar 3,5 t	10.000.000	1
19. Pištola za silikonski kit	5.000.000	1
20. Železna blagajna	2.000/kg	
21. Opuščen program zajčnikov	100.000	1
22. Ročni omare lesene	150.000	1
23. Ročni omare	150.000	1

Prometni davek v celoti plača kupec in ni zajet v ceni. Licitacija bo v prostorih KOVIN H. Verdnika 22, dne 18. 5. 1989 ob 10.00 ur. Ogled bo istega dne od 7.00 — 9.00 ure. Plačilo 10% varščine bo od 8.00 naprej do začetka licitacije. Kupci bodo morali blago prevzeti in plačati v 7 dneh po licitaciji. Po tem roku zapade 10% varščina.

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, Cesta JLA 14, najame eno in dvosobnih stanovanj za dobo od 6 do 12 mesecev. Pisne ponudbe je treba poslati na naslov: BPT Tržič, Cesta JLA 14 — splošni sektor.

EXOTERM
64000 KRAJN

Odbor za delovna razmerja EXOTERMA, kemične tovarne Kranj, objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. EKONOMSKEGA, ADMINISTRATIVNEGA ALI KOMERCIJALNEGA TEHNIKA (pripravnika) za delo v komercialnem sektorju,

2. STROJNEGA MEHANIKA - KLJUČAVNIČARJA (pripravnika) za delo v sektorju za vzdrževanje

Delo s kandidatoma bomo zdržali za določen čas za dobo opravljanja pripravnika, s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh na naslov: EXOTERM, kemična tovarna Kranj, Strzebovo 66, 64202 Naklo. Vse prijavljene bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po prenehanju zbiranja prijav.

ELEKTRO GORENJSKA, n.s.o.
64000 KRAJN

V skladu s sklepom delavskega sveta TOZD Elektro Kranj in DS SS razpisujemo prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornosti:

1. V TOZD ELEKTRO KRAJN, Mirka Vadnova 3, Kranj
- a) VODJA ODDELKA ZA OBRATOVANJE
- b) VODJA ODDELKA ZA INVESTICIJE
- c) VODJA ODDELKA ZA PREVZEM IN PRODAJO ELEKTRIČNE ENERGIJE
- č) VODJA SPLOŠNEGA ODDELKA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod a) elektroinženir 5 let delovnih izkušenj

pod b) diplomirani elektroinženir in pooblastilo 5 let delovnih izkušenj

pod c) ekonomist ali organizator dela ali elektroinženir 5 let delovnih izkušenj

pod č) organizator dela kadrovske smeri ali pravnik ali upravni delavec 5 let delovnih izkušenj

Kandidati morajo izpolnjevati še naslednje pogoje: da je sa mostojen, ustvarjalen in uspešen pri dosedanjem delu.

2. V DO ELEKTRO GORENJSKA, DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB, Kranj, Cesta JLA 6

VODENJE SLUŽBE ZA EKONOMIKO IN PLAN

Pogoji: dipl. ekonomist ali ekonomist 5 let delovnih izkušenj

PIONIR keramika

- 15% popusta za izdelke Keramike v vseh industrijskih prodajalnah:
- industrijska prodajalna TOZD Keramika, Slakova ulica 5, Novo mesto, tel. (068) 21-201
- industrijska prodajalna TOZD TKI, Kettejev drevo-red 37, Novo mesto, tel. (068) 21-826
- industrijska prodajalna TOZD TKI, Vošnjakova 7, Ljubljana, tel. (061) 371-984
- industrijska prodajalna TOZD TKI, Trpimirova 25, Zagreb, tel. (041) 410-523
- industrijska prodajalna TOZD TKI, Dubrovačka 4, Rijeka (051) 33-970

• 30% popusta za **opuščeni program** v TOZD Keramika Novo mesto

• 10% popusta za gotovinsko plačilo

• Možnost prodaje s čeki 1 + 3 obroke (prvi obrok 35%)

— brezplačna izdelava načrta oblikovanja in dimenzioniranja peči, kamino in keramičnih peči.

— izdelava načrta, dostava vsega potrebnega materiala in **"montaža peči"**.

— ves material za peči takoj — na enem mestu,

— zajamčene cene in popusti z ugodnostmi od 3. 5. do 31. 5. 1989.

UGODNO — VELIKA PRILOZNOST

GIP »PIONIR« KERAMIKA
68000 Novo mesto, Slakova 5
tel.: (068) 21-201, 24-298, 26-016

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Sharp VIDEOREKORDER, nov, TV toshiba 55 cm in ZVOČNIKE Fischer, 60 W, poceni proam. 22-586 6392

Prodam VIDEOREKORDER sharp, 73-876 6690

Nov japonski VIDEOREKORDER, s carinskou deklaracijo in nov gospodinjski ŠIVALNI STROJ pfaff, ugodno prodam. 25-650 6699

Prodam KOSILNICO reform z obračalnikom ter SENO in OTAVO. Zalog 10, Golnik 6703

Prodam novo ŠKROPILNICO kžk, 340-litrsko. 68-560 6729

Prodam GLASBENI STOLP sharp VZ 1.600 H, 4-stezni kolurni MAGNETOFON akai 1.722 L, OJAČEVALEC shewwood AD 266 R, 4 x 125 W, KASETOFON tehnik 245 X (D, C, DBX), TUNER tehnik ST - S 8, GRAMOFON shewwood PD - 802 R, zvočne OMARICE shewwood, 200 W ter VIDEOREKORDER fischer FVH - 5.050 S, vse deklarirano. 69-586, Rado 6732

Prodam lepo ohranjen ŠTEDILNIK gorenje (4 elektrika, 2 plin). 28-425 6735

Prodam traktorski OBRAČALNIK favorit in KABINO za traktor same. Bernik, Ožbolt nad Zmincem 17, Škofja Loka, 622-877 6736

Ugodno prodam rotacijsko KOSILNICO 135 in nov ŠTEDILNIK, še zapakiran, bele barve, gorenje (4 elektrika), 20 odstotkov ceneje od novega. Venčka Kuralt, Zg. Senica 4/a, Medvode, 061/611-132 6742

Prodam 16-colski VOZ in OBRAČALNIK heobletz vogelnat. Lahovče 13, Cerknje 6744

Prodam SLAMOREZNICO ultra z motorjem. Jezerska c. 39, Kranj 6750

Prodam sirov OBRAČALNIK 220 in kombiniran CIRKULAR. Mače 7, Predvor 6751

Prodam PRALNI STROJ gorenje. Oldhamska 10, Kranj 6752

Prodam skoraj nov CO-2 300 in starejšo STRUŽNICO, dobro ohraneno, primerno tudi za kamnarje. Bogdan Kovač, Gorenja vas 61 6763

Prodam manjšo VITLO za traktor tomo vinkovič in KROZNO ŽAGO za razrezkovinski profilov. Koblar, 66-133 ali 66-131 6785

Ugodno prodam nov 80-litrski HIDROFOR. 44-155 6787

Prodam PISALNI STROJ. Naslov v oglasnom oddelku. 6809

Ugodno prodam 2 novoizdelana želenza CIRKULARJA s trofaznim motorjem 7 KM, komplet s klinami. Voklo 67. Šenčur 6820

Barvni TV goldstar, ekran 51 cm, nov, deklariran, prodam za 650 SM. 89-112 6828

Prodam nov ŠTEDILNIK na trda goriva po stari ceni. 67-250, po 11. ura 6829

Tlačni 6-litrski BOJLER prodam. Zg. Bitnje 211 (blizu trgovine), 22-289, popoldne 6830

Prodam barvni TV gorenje selektomat. 82-037 6831

PRALNI STROJ gorenje in 410-litrsko zamrzovalno SKRINJO, oboje rabljeno, ugodno prodam. 75-189, po 15. uri 6833

Prodam manjši sobni KIPERBUSCH. 83-727 6840

Prodam 4-taktno motorno vrto rotačijsko KOSILNICO. Šušecva 9, Kranj - Primskovo 6844

Nove KOLEKTORJE jugoterm in dve rabljeni zamrzovalni SKRINJI (150 in 360-litrska), prodam. 621-282 6854

Prodam rabljeno KOSILNICO BCS. 68-704 6854

Ugodno prodam 310-litrsko zamrzovalno SKRINJO in 5 kW termoakumulacijsko PEČ. Informacije na 78-170 6857

Prodam TRAKTOR gorenje muta, malo rabljen, s priključki. 633-929 6863

Prodam tračni OBRAČALNIK 220 in sonce. Polajnar, Potoče 11, Predvor 6865

Prodam VILIČAR indos 1.5 t. Golovej, Voklo 34, Šenčur 6872

Overlook dvoigredni industrijski, komplet z mizo in motorjem, prodam. 21-980 6886

Prodam CIRKULAR za obzagonjanje plohov, dolžina mize 5 m in PRIKOLICO za osebni avto. Reteče 46, Škofja Loka 6888

Prodam PEČ kiperbusch, električni ŠTEDILNIK, pomivalni STROJ in plinski ŠTEDILNIK kekec. 38-245 6912

Prodam ŠIVALNI STROJ bagat ana in črno-beli TV garant. 23-234 6915

Barni TV panasonik, ekran 55 cm, ravnen zaslon, nov, s teletekstom in VIDEOREKORDER sharp, z dokumenti, ugodno prodam. 35-364 6917

Prodam nov vgradni ŠTEDILNIK iz nerjavende pločevine. Rodine 3, Žirovnica 6918

Dvojno kuhinjsko KORITO iz nerjavende pločevine in 8-litrski BOJLER, prodam. 621-097, med 19. in 20. ura. 6933

Prodam PRALNI STROJ gorenje in litotelešno KAD, 1.80 m. 39-328 6935

Ugodno prodam barvni TV raz telefonken AEG, ekran 65 cm. 38-062 6939

MOTORNO ŽAGO jonsred, novo, prodam. 51-038 6953

Prodam MOTOKULTIVATOR batuje in nov, kombiniran 80-litrski BOJLER. Poljše 23, Begunje 6983

Prodam barmvi TV, še v garanciji. 25-014, popoldne 6985

HISA v Gorenji Luši in 97 avro ZEMLJE (travnik in gozd) naprodaj. 061/372-415 6950

V najem oddam GARAŽO. Predoslje 99/a, Kranj 6907

Prodam gradbeno BARAKO. 51-332 7002

POSESTI

Zazidivo PARCELO na dobr lokaciji, v bližini Nakla, v izmeri 950 kvad. m., prodam najboljšemu ponudniku. Naslov v oglasnom oddelku. 6687

Prodam TRAVNIK, 3.600 kvad. m., bližu Lesc. Ogled vsak dan od 15. do 19. ure. Marjan Triplat, Gradnikova 65, Radovljica 6766

Oddam GARAŽO na Planini - Vrečkovala ulica. 44-107, zvečer 6806

V Kranju ali bližnji okolici kupim ali namjam HIŠO. 34-050 6812

HISA v Gorenji Luši in 97 avro ZEMLJE (travnik in gozd) naprodaj. 061/372-415 6850

Prodam KOSILNICO laverda 127 in BCS 110, z vozičkom. 64-011 6999

Prodam rabljeno KOPIRNI STROJ metem 57, na amoniak. 27-735 7007

GRADBENI MATERIAL

Prodam 1,5 kub. m. macesnovih PLOHOV. 66-517, popoldne 6862

Trodelna lesena garażna VRATA, zunanj ki okvir širine 290 cm. Franc Vidmar, Pajerjeva 6, Šenčur 6893

Prodam dvokrilna kovinska GARAJNA VRATA, dim. 2,2 x 2 m. 34-317 6896

Prodam malo rabljena OKNA. Škerjanc, Buvkova 35/a, Vodice 6739

Poceni prodam stará GARAŽNA VRTA. Krožna 1, Kranj. 22-446 6769

Smrekov OPAŽ, kakovosten, prodam. 75-361 6782

Prodam hrastove HLODE, deb. od 30 do 50 cm. 82-612, po 18. uri 6784

Prodam smrekov OPAŽ, šir. 7,5 cm. 79-093 6795

Zložljive podstrešne STOPNICE, šir. 77 cm in dolž. 120 cm, ugodno prodam. Primerne so za stanovanje v višini 240 cm. 89-054, popoldne 6800

Prodam nove MÖDELLE za kamin, 20 odstotkov ceneje. 20-391 6825

Prodam ŠTEDILNIK na trda goriva po stari ceni. 67-250, po 11. ura 6829

Tlačni 6-litrski BOJLER prodam. Zg. Bitnje 211 (blizu trgovine), 22-289, popoldne 6830

Prodam barvni TV gorenje selektomat. 82-037 6831

PRALNI STROJ gorenje in 410-litrsko zamrzovalno SKRINJO, oboje rabljeno, ugodno prodam. 75-189, po 15. uri 6833

Prodam 4-taktno motorno vrto rotačijsko KOSILNICO. Šušecva 9, Kranj - Primskovo 6844

Nove KOLEKTORJE jugoterm in dve rabljeni zamrzovalni SKRINJI (150 in 360-litrska), prodam. 621-282 6854

Prodam rabljeno KOSILNICO BCS. 68-704 6854

Ugodno prodam 310-litrsko zamrzovalno SKRINJO in 5 kW termoakumulacijsko PEČ. Informacije na 78-170 6857

Prodam žagan LES za ostrešje (širovce, strešne glajtne) - dolžine 7 m). Kralj. Suha 8, Kranj 6846

Prodam LES za ostrešje (širovce, strešne glajtne) - dolžine 7 m). Kralj. Suha 8, Kranj 6846

Prodam 3 kose stavbna OKNA, 2 kosa 3-krilne in 1 kos 2-krilno OKNO, kompletna, z zasteklitvijo, starejše izdelave, dobro ohranena. Britof 231, Kranj 6848

Prodam žagan LES za ostrešje, 4 kosi dolžine 6 m, dim. 20 x 18 in 2 kosa dolžine 9 m, dim. 12 x 14. 33-319 6856

ugodno prodam novo neopremileno električno OMARICO, dim. 60 x 40. 83-448 6868

Ugodno prodam rabljeno STREŠNO OPEKO (rajgelj). Draksler Jože, Visoko 9, 34-793 6888

Nova balkonska VRATA, dim. 80 x 200 cm in 2 kosa OKEN, dim. 100 x 90 cm, jelovica termonot s polkn, ugodno prodam. 28-076 6881

Prodam 1,5 kub. m. smrekovih PLOHOV in DESK. Trg Davorina Jenke 6, Cerknje, 42-092, popoldne 6898

Prodam hrastove PLOHE. 061/841-216 6905

STANOVANJA

Dvo ali trosobno STANOVANJE ozirama starejše HIŠO v Tržiču ali okolici, vzamem v najem. 50-514 6685

Zamenjam družbeno STANOVANJE (25 kvad. m., garsonjera) za večje na Planini. 33-897 6689

Komfortno

RAZNO PRODAM

Belo SPALNICO meblo in GARAŽO v Bistrici pri Tržiču, prodam. ☎ 51-129
6688

Prodam 20 ČEBELJIH DRUŽIN na AŽ satju, več SURFOV - celih ali po delih, 1-osi 16-colski GUMI VOZ in 2 črno-beli TV iskra trim in gorenje. ☎ 77-634
6695

Prodam bukova DRVA. Stružev 12, Kranj 6701

Zelo ugodno prodam SEDEŽNO GAR-NITURO (raztegljiv kavč in 2 fotela), ŠTEDILNIK na drva in premog, gorenje ter 2 trajnozareči PEČI kiperbusch. Alpska 57, Lesce 6730

Prodam SPALNICO, PRALNI STROJ gorenje in kuhinjski KIPERBUSCH. ☎ 24-204
6747

Suhe smrekove DESKE, bukova DRVA in TELICO sivko. ☎ 45-788
6755

Prodam OPEL KADETT, letnik 1987, nevoden in čevljarski ŠIVALNI STROJ cilinderca. Alojz Avsenik, Letališka 12, Lesce 6773

Prodam rabljena OKNA, balkonska VRATA, plinski ŠTEDILNIK, kuhinjski BOJLER in kuhinjske "KREDENCE". ☎ 27-073
6822

NOVO IZ ALPINE

Velika izbira najnovejših modelov ženskih čevljev za pomlad in poletje v prodajalnah Alpine

Ugodno prodam HAVBO za Jugo 45 in komplet VRATCA za ležalni kamin. ☎ 39-321
6845

Prodam 4 meseca stare KOKOSI, ki bodo čez 1 mesec pričele nesti in v kinsko HIŠICO, ki se postavi na nezadnjih parceli. Partizanska 9, Bled, ☎ 77-472, cel dan ali ☎ 78-572, zvečer 6855

Prodam kovinsko elektro OMARICO za eno in trofazni tok. Kupim pa MELNO BATERIJO za toplo in hladno vodo, za 10-litrski bojler - za pominjalno korito. Vse rabljeno, dobro ohranjen. ☎ 75-961, dopoldne 6880

Prodam Z 101, neregistrirana in novo 125-litrsko zamrzovalno OMARO. ☎ 37-209, po 10. uri 6875

Prodam športno KOLO junior in dekliško obhajilno OBLEKO, štev. 128. ☎ 73-262
6885

Prodam kompletne BIDE, novo FRITE-ZO in 100 let staro POSTELJO, po zeleni ceni. ☎ 70-206
6894

Poceni prodam vinas PLOŠČICE in MOTOR rade končar 3 kW. Suška c. 41, Škofja Loka, ☎ 631-600
6895

SLAMOREZNICO ultra H 2 in TELIKO, težko 100 kg, prodam. Pšenična polica 20, Cerkle 6923

Prodam vrtavkavst ZGRABLJALNIK vz 280, FREZO 155 cm, OSOVINO za cisterno v BIKCA simentalka. Drago Krt, Kurirska 7, Kranj 6926

Okroglo MIZO, OMARICO za šivalni stroj in mali kombinirani ŠTEDILNIK, prodam. ☎ 37-662
6929

KUPIM

Kupim STROJ za izdelovanje betonskih kvadratov. ☎ 28-559, Komovec 6721

Kupim perzijsko MUCO ali MUCA, brez rodoninka. ☎ 21-351
6726

Kupim traktorsko GUMO, dim. 8-3/8-28. ☎ 48-051
6728

Kupim TELICKO simentalko, staro od 7 do 14 dñi. ☎ 74-851
6759

Kupim PAJKA na dva vretena. ☎ 45-166
6821

Stare KNJIGE, REVJE, ČASOPISE, POHISTVOTUR, PORCELAN, RAZGLEDNICE in ostalo do leta 1945, kuhinja. ☎ 061/444-870
6853

Kupim rabljene dele MOTORJA za Golf, letnik 1981 (glavna gred, ojnice, oljna črpalka) ali cel bencinski ali diesel MOTOR. ☎ 80-947
6880

Kupim KOZO z mladiči ali brez. ☎ 48-041
6904

Kupim sprednji ODBIJAČ za Jugo 45. ☎ 82-015
6988

LOKALI

Prodam VIDEOTEKO v Boh. Bistrici. ☎ 721-424
6962

ZAPOSLITVE

Iščemo PASTIRJA za pašo živine na planini Kalšnik, od junija do septembra. Prijava sprejema na ☎ 66-413 ali 66-314
6686

MALI OGLASI, OSMRTNICE

Takoj zaposlim KV PLESKARJA. Informacije na ☎ 35-272, v večernih urah 6684

Za prodajo najnovejšega artikla - pritrhanek energije, iščemo izkušenega vodjo za svojo skupino. Provinja odlična-plačilo takoj. Bled, Alpska 13, stan. št. 5-6702

Potrebujemo prodajalko za elitno trgovino na Pristavi pri Bledu, najraje mlajšo upokojeno z znanjem vsaj enega tujega jezika, po možnosti z bivališčem na Bledu ali okolici. Informacije na ☎ 061-481-534
6704

Restavracija in penzion TRIPIC v Bohinjski Bistrici zaposli samostojno NATAKARICO in samostojno KUHARICO v redno delovno razmerje. Vse informacije v restavraciji ali na ☎ 721-282
6711

Delo na domu! Zaposlim honorarno ŠIVANJE rokavic. ☎ 061/723-420
6760

Taverna pri Štefanu, Ribno, takoj zaposli dekle za POMOC v kuhinji in vabi na razgovor študentke, ki jih zanima počitniško delo. OD po dogovoru. ☎ 78-343
6774

Pašna skupnost Storžič išče PASTIRJA za pašo živine na planino Velika poljana pod Storžičem. Informacije na ☎ 46-010, v večernih urah
6783

Takoj zaposlim pridnega DELAVCA v tekstilni stroki. Šifra: OBVEZNE NADURE - VISOK OD
6810

Takoj zaposlim pridnega mlajšega DELAVCA v tekstilni stroki. Obvezne nadure - visok OD. ☎ 34-050
6811

Nudimo HONORARNI ZAPOSLITEV in odlično plačilo kot ZASTOPNIK za prodajo VODNIKA NARAVNE MEDICINE. Prijava na ☎ 38-206
6816

Nudimo zelo dobro plačano honorarno ZAPOSLITEV. Pogoje je VŠ ali vsaj SŠ izobrazba. ☎ 633-430
6861

Restavracija Okarina Bled nudi zaposlitev izkušenemu a-la carte KUHARJU. ☎ 77-458
6867

Zaposlilmo POTNIKA za prodajo VODNIKA NARAVNE MEDICINE in ostalih priročnikov DZS. ☎ 35-060
6910

Tedenska izplačila nudimo uspešnemu ZASTOPNIKU za področje Gorenjske. ☎ 39-058
6930

Iščemo sposobnega DRUŽABNIKA-CO za samostojno vodenje manjše gostilne s prenočišči. Pogoje: mlajši KV kuhar ali gostinec. Stanovanje v hiši. Šifra: DRUŽABNIKA NA JEZERSKEM
6937

Sprejemem DELO na dom. Imam prostor, trofazni tok in telefon. Šifra: OKOLICA ŠKOFJE LOKE
6951

Iščemo PASTIRJA za planino Konjščica. Začenjam mlajši upokojen zakonski par. Prijava sprejema: Jože Godnov, Slap 10, Tržič, ☎ 50-089, po 20. uri
6956

Takoj zaposlimo mlajšo upokojenko za ČIŠČENJE gostinskega lokala v dopoldanskih urah. Ostalo po dogovoru. ☎ 46-030
6865

Takoj zaposlimo NATAKARJA ali NATAKARICO. Nedelje in prazniki prosto. Krčma pri Miholu, Škofja Loka, ☎ 620-059
6968

Zaposlimo samostojno KUHARICO. Tulipan, Lesce, ☎ 75-416
6978

Iščemo DELAVCE za strežbo in poslovni prostor. ☎ 75-178
6987

Delo na dom nudim izučeni ŠIVILNI - KROJAČI. Šifra: BOUTIQUE
7003

Restavracija v Bohinju zaposli več DELAVEV za pomoč v strežbi in kuhinji, v sezoni 1989/90. ☎ 721-688
7005

ZIVALI

Prodam AUDI 60, registriran celo leto. ☎ 51-439, po 14. uri 6715

Prodam BIKCA simentalka, težkega 250 kg in TELICO simentalko, brej 8 mesecev. Orehovalje 4, Kranj 6716

Prodam PUJSKE, težke 40 kg in manjše. Sp. Brnik 60, Cerkle 6717

Prodam KRAVO simentalko, po prvem teletu. Vrbnje 1, Radovljica 6727

Prodam par plemenskih ØVC. Ogled popoldne. Zg. Lipnica 23, Kamna gorača 6734

Prodam KRAVO simentalko v 6. mesecu brejosti, kvaliteta A. ☎ 64-011 6754

Prodam mlado KRAVO s tretjim teleutom. Leše 11, Tržič, ☎ 51-045
6758

Prodam dve mladi KRAVI simentalki, po teleti. Žirovnica 59/a
6790

JARKICE, nesnice, dobite vsak dan. Beleharjeva 49, Šenčur (zadnja hiša)
6815

Prodam nemškega OVČARJA, starega 6 tednov. ☎ 48-080, popoldne 6823

Prodam KOBILO, staro 2 leti, norik B. ☎ 75-660
6838

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice

KATARINE JUSTIN

p.d. Dolenčeve mame

se iskreno zahvaljujemo zdravstvenemu osebju Onko-loškega inštituta, dr. Jožetu Debeljaku in m. sestri Nadi za lajšanje bolečin, g. župniku za lep pogreben obred in poslovilne besede, pevcem za lepo petje, tov. Kaluži za besede slovesa. Iskrena hvala sosedom, sorodnikom, prijateljem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, ji darovali cvetje in jo pospremili k zadnjemu počitku.

ZALUJOČI VSI NJENI

Volča, 3. maja 1989

Ukrojimo in sešijemo vam

ZAVESE

V maju šivamo 20 % ceneje iz blaga kupljenega pri nas

Inf. tel.: 064/34-156

Prodam 10 dni starega TELETET simentalca. Jezerska c. 43, Kranj 6842

Zaradi smrti prodamo črno KRAVO, brej 2 meseca, tretje tele. Potajnar, Podbreze 165. ☎ 70-190, po 17. ur
6866

KOBILO pramo, brej 10 mesecev, mirna, primerna za vsa kmečka dela in obnovljen ZAPRAVLJEC, prodam. Kalan, Voklo 14/b, Šenčur 6876

Prodam 2 mladi KRAVI. Suhadole 12, Komenda 6878

Prodam TELICO, staro 1 leto. Rozman, Dragotajna 16, Smlednik 6882

Prodam ČEBELJE družine. Verbič, Grad 24, Cerkle 6891

Prodam KRAVO s tretjim teletom. Se- lo 20, Bled, ☎ 78-617
6893

Prodam plemenske TELICE ali menjam za jalovo GOVED. Virmase 42, Škofja Loka 6903

Prodam 7 tednov stare JARKICE in rjave nesnice, Kalinškova 27, Kranj, ☎ 39-697
6974

Prodam 20 do 100 kg težke PRASICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 6977

Prodam 2 BIKCA simentalca, staro 10 dñi. Selca 84, ☎ 66-177
6982

Prodam 10 dni staro TELICKO simentalko. Šoštanj, Cerkle 20, Cerkle 6893

Prodam delo obhajilno OBLEKO in več otroške garderobe. Britof 174, Kranj 6936

Iščem VARSTVO za 10-mesečnega fantka v dopoldanskem času na Jesenicih. Informacije na ☎ 82-371 ali Kavčič, Tomšičeva 68/d, Jesenice 6948

Prodam delo obhajilno OBLEKO, za starost 8 let. Hrovat, Hlebec 16, Lesce 6994

INŠTRUIRAM matematiko za osnovno in srednjo šolo. ☎ 36-044
7001

OSTALO

Prodam SENO. Tenetišče 15, Golnik 6389

Prodam 600 kg semenskega krompirja igor, II. množitev. Sp. Duplje 67

Gorski reševalci še naprej na listi siromakov

Ko nam gre za življenje, se jih spomnimo

Kranj, 25. aprila - Prav smešno (in žalostno) je, da je eden od virov financiranja gorske reševalne službe davek od prodanih alkoholnih pijač v planinskih postojankah (več pijo in bom varnejši v gorah!) in da za to službo, ki se dolgo ni več ljubiteljska, nimamo stalnega vira financiranja. Eden redkih, ki načrtuje pomaga reševalcem, je gorenjska zavarovalna skupnost Triglav, ki ima z devetimi postajami GRS z Gorenjske sklenjen sporazum.

Lani so gorenjski gorski reševalci prejeli na ta račun staro milijardno dinarjev, letos pa tri, kar je petina sredstev, ki bi jih okrog 400 gorenjskih gorskih reševalcev in pripravnikov potrebovala za normalno delo, usposabljanje in nakup najnujnejše opreme, ki jo je doma mogoče dobiti. S tremi stariimi milijardama bi recimo lahko kupili pet marinerjev. Kje pa bodo izbraskali še manjkajočih 12 starih milijard, še ne vedo. Nekaj bodo primaknila matična planinska društva, nekaj osrednja planinska zveza in organi, ki sodelujejo (in rabijo izkušnje) s to službo, vse ostalo pa visi v zraku. Marsikateri naslov med podpornikami GRS manjka, čeprav redno rabijo sodelovanje gorskih reševalcev. Na primer ZTKO, saj so reševalci obvezni na večjih prireditvah, pa organi s področja varnosti in družbenega samoučstva. Sistem financiranja, ki velja

sedaj, je na trhlih nogah, nepravičen tudi zato, ker reševalci še vedno grade na zavesti, na prostovoljnosti in bo njihova vloga vedno večja in ne manjša. Če je bila prvotna naloga reševalcev pomagati alpinistom in gornikom, se danes njihova vloga spreminja v preventivnost ob vedno večjih nevarnostih za snežeče, saj hodi, tudi zaradi padajočega standarda, vedno več ljudi v gore.

Gorenjska zavarovalnica bo gorskim reševalcem pomagala še naprej, je bilo rečeno pretekli teden na srečanju zavarovalniki in gorenjskih reševalcev, prav tako pa tudi ni ovir, da bi dogovor podaljšali prihodnje leto še za pet let. Gorenčci ponovno dajejo pobudo, da bi takšno sodelovanje razširili na vso Slovenijo, še posebej na Ljubljano, od koder hodi na smučarijo in v gore največ smučarjev in planincev. Dobra volja (in interes)

J. Košnjek

Kmetom ni vseeno, kakšne škropilnice uporabljajo

Vsek drugi se je odzval vabilu

Škofja Loka, 3. maja - Kmetom ni vseeno, kakšno hrano pridelujejo in koliko onesnažujejo okolje - je najpomembnejša ugotovitev pregleda traktorskih škropilnic, ki so ga ob koncu marca in v začetku aprila organizale gorenjske kmetijske zadruge v sodelovanju z ŽVZG, Srednjo kmetijsko in mlekarško šolo Kranj in Agromehaniko. Kot je povedal mr. Miran Naglič, pospeševalec za rastlinsko proizvodnjo v škofjeloški kmetijski zadrugi, se je vabilu na pregled škropilnice, ki je bil za kmete s škofjeloškega območja na Trati, odzval vsak drugi kmet. Čeprav je bil pregled uradno samo med 8. in 12. uro, so vsi, ki so sodelovali pri preskušanju škropilnic, vztrajali dlje in tudi zaposlenim polkmetom omogočili, da so zvedeli, v kakšnem stanju so njihove škropilnice. Mehnik iz Agromehanike je vse napake, ki jih je ugotovil v delovanju škropilnic, odpravil, razen pri tistih, ki so potrebne večjega popravila. C.Z.

Na Gorenjskem se v teh dneh vrstijo birmi. Še posebej slovensko je bilo pred kratkim v Stražišču, kjer so za praznik asfaltirali pot do cerkve. Cerkev in bližnji park sta s tem dobila lepo podobo. — Foto: F. Perdan

Po besedah Vlada Bernarda iz Lokainvesta bo obnova približno 1100 metrov dolgega cestnega "zamaška" skozi Studeno, ki pomeni vrata v Železnike, končana do konca maja. 15. maja pa delavci Cestnega podjetja Kranj obljubljajo, da bo konec zapore in nadležnega obvoza, ki velja vsak dan od 7. do 13. in od 13.30 do 19. ure. Posodobitev ceste bo veljala blizu tri milijarde dinarjev. Trenutno še potekajo pogovori med investitorji in lastniki hiše, predvidene za rušenje, ki stoji tako rekoč na cesti, o odkupu oziroma gradnji nadomešne hiše. - H. J., foto: F. Perdan

Radioklub Tržič v novih prostorih

Naslednji zamah: sodobnejša oprema

Tržič, 27. aprila - Radioklub Tržič, ustanovljen leta 1981, je v gasilskem domu v Bistrici pri Tržiču uredil nove prostore, brez opreme vredne blizu 60 milijonov dinarjev, razen tega pa so tržički radioamaterji opravili 1500 prostovoljnih delovnih ur. Izdatno so pomagala podjetja iz Tržiča, Kranja in Škofje Loke ter nekateri zasebniki.

Tržički klub YU3DZC, ki ima 55 članov s svojimi radijskimi postajami, pozivnimi znaki in dovoljenjem za delo, se je od leta 1981 dalje stiskal v podstrešju stare Bračičeve osnovne šole, ko pa so jo obnovili, je postal klub brezdomec. Nekaterim članom s predsednikom Marjanom Omanom na celu je uspelo v drugi polovici lanskega leta uresničevati zahteven načrt urejevanja prostorov v gasilskem domu v Bistrici pri Tržiču, ob vsem tem delu pa se je število članov kluba še povečalo (lani z 30 novih operaterjev), modernejša, kot se je pač dalo, pa je tudi oprema. Štalca sedaj je, bi dejali, sedaj pa prihaja na vrsto nova kravca. Oprema je precej iztrošena in nepopolna, saj onemogoča delo na vseh radioamaterskih področjih. Rešitev se ponuja. Podjetje ali služba, ki ima za to možnosti, bi novo postajo kupila, radioamaterji pa bi jo uporabljali in seveda vzdrževali. Tržičani imajo v programu nov prodor radioamaterske aktivnosti med mlade, za kar so sedaj zadovoljni pogoji, vsaj po prostorskem plati, oživiti želijo "lov na lisico", usposobljati posameznike, ki nekaj znanja s tega področja imajo ali se izobražujejo, ali pa celo opravljajo dela s tega področja. Predvsem pa ni treba posebej ponovno poučarjati vsestranskega pomena in uporabnosti radioamaterstva, tudi v primerih reševanja človeških življenj, ko vse druge zvezne odpovede. Kdor bi se želel pridružiti tržičkih radioamaterjem, mu je to omogočeno vsak torek med 19. in 20. uro v novih prostorih v Bistrici.

Nove prostore je odpril predsednik radiokluba Tržič Marjan Oman, ob tej priložnosti pa so podelili značke nekaterim dolgoletnim gorenjskim radioamaterjem.

J. Košnjek

V pondeljek protestno zborovanje v Ljubljani

Svoboda četverice - naša svoboda!

Ljubljana, 4. maja - Odbor za varstvo človekovih pravic organizira v pondeljek, 8. maja, ob 18. na Trgu osvoboditve (pred univerzo) v Ljubljani protestno zborovanje z naslovom "Svoboda četverice - naša svoboda" in z gesli "Protiv nelegitimih sodib! in "Protiv militarizaciji - za človekovne pravice!" Na zborovanju bodo govorili povojni slovenski politični zaporniki, Janez Janša, Igor Bavčar, Tone Pavček in predstavniki slovenskih političnih organizacij. Odbor tudi seznanja svoje člane, da je iz predloga ukrepov črtal vse tiste, ki bi si jih utegnili razlagati kot vključevanje otrok in mladoletnikov v oblike državljanke nepokorščine, in tudi tiste, ki posegajo v neodvisnost Univerze in v delo šol. Podpira pa vse nenasilne solidarnostne akcije članov in podobnorov in jih tudi poziva, naj v svojem kraju organizirajo akcije, ki se jim zdijo smiselne in potrebne. C. Z.

Na Jesenicah bodo delali zračne filtre

Medvoški Donit je dobil za naložbo skoraj tri milijarde bančnega posojila

Kranj, 3. maja - Temeljna banka Gorenjske bo dala skoraj tri milijarde kredita Donitu iz Medvoda za naložbo v razširitev proizvodnje filterov. Te bodo prihodnje leto začeli izdelovati v prostorih nekdanjega podjetja Kovin na Jesenicah, ki jih je medvoška tovarna kupila lani. Kot načrtoujejo, bodo v obratu na Jesenicah, kamor bodo prenesli strojno linijo iz Medvoda, na leto naredili okoli milijon zračnih filterov s poliuretanskim tesnilnim robom. To je dvakrat toliko kot zdaj v matični tovarni. Z nakurom nekaj dodatne opreme bo namreč opravili ozka grla v proizvodnji in povečali produktivnost. Pri novi proizvodnji, v katero bo Donit vložil skoraj deset milijard dinarjev, bo dobio delo 38 ljudi. Kot zatrjujejo, nova proizvodnja ne bo problematična zaradi onesnaževanja okolja. Tehnološka voda sploh ne bo potrebna, plinaste emisije, ki bodo nastajale pri proizvodnji, pa ne bodo presegale 100 gramov na uro.

GORENJSKI GLAS

VEČ KOT ČASOPIS

Jutri na Gorenjskem

Ponovno cepljenje lisic proti steklini

Kranj, 3. maja - V Sloveniji skušajo po vzoru Avstrije, Italije, Zvezne republike Nemčije, Švice, Francije in drugih držav ter po navodilih Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) izkoreniti stekline z zaščitnim cepljenjem lisic. Na Gorenjskem so oktobra lani kot prvi v Jugoslaviji položili lisicam 8800 posebnih, tübingenskih vab, v katerih je cepivo proti steklini; jutri, v soboto, bodo izvedli drugo cepljenje, tretje (če bo potrebno) pa bo jeseni.

Kot je na nedavnem sestanku z veterinarskimi inšpektorji, predstavniki lovskih organizacij, Zavoda za socialno medicino in higieno ter Živinorejsko veterinarsko zavodu Gorenjske povedal Branko Galjot, sekretar Zveze lovskih družin Gorenjske, bo vabne polegalo 700 do 800 lovcev iz 28 lovskih družin Gorenjske, Zavoda za gojitev divjadi Kozorog Kamnik, Triglavskoga narodnega parka in protokolarnega objekta Brdo. Lovci bodo na območju 900 kvadratnih kilometrov položili 12.660 vab, v revirjih lovskih družin Udenboršt, Selca, Poljane in Begunišča pa še 120 kontrolnih, s katerimi bodo kasneje ugotovili, koliko vab so lisice odkrile in pobrale. Ob oktobrski akciji je bil ta delež povprečen in normalen - v Udenborštu 53-odstotni in v Selški dolini 33-odstotni. Kakšna pa je bila učinkovitost prvega cepljenja (lani oktobra), bo znano ta mesec, ko bo dr. Zoran Železnik, vodja ljubljanskega viruloškega laboratorija, skupaj s sodelav-

ci preiskal v laboratoriju v Tübingenu (ZRN) 26 čeljusti lisic, ustreljenih nekaj tednov potem, ko so jim nastavili vabe. Ker je lisica glavni prenašalec stekline, bodo v Sloveniji do konca leta 1992 cepili proti stekline lisice na celotnem območju. Letos naj bi položili vabe na Gorenjskem in Primorskem, v sezoni 1990/91 v osrednji Sloveniji, nato pa še na Stajerskem. Kot je povedal dr. Armin Tomasič iz republike veterinarske uprave, bodo za vsa cepljenja porabili 410 tisoč vab, ki bodo stale 810 tisoč zahodnonemških mark. Samo drugo cepljenje na Gorenjskem bo stalo približno

200 milijonov dinarjev, pri čemer velja poudariti, da bodo lovci delo opravili brezplačno.

C. Zaplotnik

Družboslovje brez splošne smeri

Škofja Loka, 4. maja - Odbor za usmerjeno izobraževanje pri republiški izobraževalni skupnosti je zavrnil predlog družboslovnih srednjih šol, da bi splošni smeri iz naravoslovno-matematičnega programa jeseni odprli pot tudi v družboslovju. To pomeni, da bo tudi škofjeloška "gimnazija", ki je sprejemala prijavnice za eno leto, morala poldrugo desetino kandidatov za splošno smer preusmeriti v družboslovno-kulturološko ali klasično stacer, če ne bodo

prijavnic raje odnesli v katero drugo šolo.

Zavrnitev v bistvu pomeni odlog splošne gimnazije za eno leto. V tem času naj bi temeljito preresli celo vrsto sedanjih različnih gimnazijskih programov in jih zlili v enotnega. V luč takšnih obetov je ravnanje odbora za usmerjeno izobraževanje pravilno, saj bi sicer dobili samo še eno smer več vsi (zlaci še v družboslovnih šolah) bi bili zadovoljni, bistvo problema pa bi ostalo spregledano.

H. Jelčan

Odbor za ureditev kašče

Škofja Loka, 19. aprila - Izvršni svet je imenoval odbor za ureditev kašče na Spodnjem trgu v Škofji Loki, ki mu bo predsedoval Mattevž Dagarin. Naloga odbora, ki s tem prevzema vlogo občinske kulturne skupnosti, zveze kulturnih organizacij in Loškega muzeja, ki doslej niso uspeli ničesar premakniti, je, da dokončno obdelava program namembnosti kašče oziroma njene uporabe, pridobi potrebno dokumentacijo za ureditev, organizira zbiranje denarja za obnovo in ureditev ter določi upravitelja, ki bo skrbel za kašco, ko bo urejena.

Grobe zamisli o kašči, dragocenem kulturnem spomeniku Škofje Loke, so take, da bi bili dve etaži namenjeni predstavitvi likovnih del (stalen galerijski prostor naj bi končno dobila zbirka, ki jo je Škofji Loki pripravljen podariti slikar rojak France Mihelič). V prenovljeni kašči naj bi svojo etažo dobili tudi loški obrtniki za obrtni muzej Slovenije ter domača industrija za predstavitev svojih programov oziroma izdelkov.

H. J.

